МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН САЛБАР, 2011 ОНД

Улаанбаатар хот

2012 он

Танилцуулгыг хянан, тохиосон:

ҮСХ-ны тэргүүн дэд дарга Г. Гэрэлт-Од
МЭЗСГ-ын дарга Б.Бадамцэцэг
МЭЗСГ-ын ЭЗСХ-ийн дарга Р.Баасанжав

Танилцуулгыг нэгтгэн боловсруулсан:

МЭЗСГ-ын ЭЗСХ-ийн ахлах шинжээч Б.Анхзаяа
МЭЗСГ-ын ЭЗСХ-ийн ажилтан Ю.Батзоригт

Танилцуулгыг хэвлэлд бэлтгэсэн:

Тамгын газрын Мэдээллээр үйлчлэх төв

Хаяг: Засгийн газрын III байр, Улаанбаатар-20а, Монгол Улс
Утас: 322424
Имэйл: nso@magicnet.mn, Веб хаяг: http://nso.mn

АГУУЛГА

Оршил 6

I. Эдийн засагт хөдөө аж ахуйн салбарын эзлэх байр суурь 7

II. Мал аж ахуй 7

II.1. Мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэлт 8

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний экспорт 8

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний боловсруулалт 9

II.2. Малын 2010 оны тооллогын дүн 9

II.2.1. Малтай болон малчин өрх, малчид, тэдгээрийн соёл ахуйн үзүүлэлтүүд 10

II.2.2. Мал, тэжээвэр амьтдын тоо, сүргийн бүтэц 12

Малтай өрхийн бүлэглэлт 16

Малчин өрхийн бүлэглэлт 18

Хээлтэгч малын тоо 19

Төл бойжилт 20

Малын зүй бус хорогдол 22

Хээл хаялт, сувайралт 23

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо 24

Малын хэрэглээний зарлага 25

Сүргийн бүтэц 26

II.2.3. Эрчимжсэн мал аж ахуй, үүлдрийн болон шилдэг омгийн мал 28

II.2.4. Малын бэлчээр, тэжээлийн хүрэлцээ, хангамж 29

II.2.5. Тэжээвэр амьтад 31

II.2.6. Малжуулах арга хэмжээний талаарх мэдээлэл 32

II.2.7. Шинээр гаргасан, засварласан худаг 33

II.3. Мал эмнэлгийн үйлчилгээ 34

II.4. Дэлхийн малын тоо толгой 34

III. Газар тариалан 37

III.1. Тариалсан талбай 37

III.2. Газар тариалангийн үйлдвэрлэл, хураасан ургац 39

III.3. Га-гийн ургац 42

III.4. Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар 43

Дүгнэлт 44

Хавсралтууд

НЭР ТОМЬЁОНЫ ТОВЧ ТАЙЛБАР, ТОДОРХОЙЛОЛТ

Малтай өрх. Малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэй өсгөн үржүүлдэг өрх

Малчин өрх. Жилийн 4 улирлын туршид малаа маллаж, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа өрх

Малчид. Жилийн 4 улирлын туршид мал аж ахуй эрхэлж, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа 16 ба түүнээс дээш насны хүмүүсийг хэлнэ.

Бодод шилжүүлэх коэффициент:

1 адуу, үхэр - 1 бод
1 тэмээ - 1.5 бод
6 хонь - 1 бод
8 ямаа - 1 бод

Бодод шилжүүлэх коэффициентийг таван төрлийн малыг нэг төрлийн малд шилжүүлэн малын өсөлт, бууралтыг гаргах, үр ашгийг тооцоход ашиглана.

Бог малд буюу хонин толгойд шилжүүлэх коэффициент:

1 тэмээ - 5 хонь
1 адуу - 7 хонь
1 үхэр - 6 хонь
1 хонь - 1 хонь
1 ямаа - 0.9 хонь

Хонин толгойд шилжүүлэх коэффициентийг малын тэжээлийн хүрэлцээ, хангамж, бэлчээрийн даацыг тодорхойлон гаргахад ашиглана.

Нас гүйцсэн мал. Малын төрөл бүр дээр дараах насны малыг хамруулна.

Тэмээ - 4 настай, 5 ба түүнээс дээш настай
Адуу - 3 настай, 4 ба түүнээс дээш настай
Үхэр - 2 настай, 3 ба түүнээс дээш настай
Бог мал - тухайн жилийн төл малаас бусад насны мал

Өсвөр насны мал

Тэмээ-Өмнөх оны төл, 2, 3 настай
Адуу- Өмнөх оны төл, 2 настай
Үхэр- Өмнөх оны төл

Төл мал. Тухайн жилийн төлийг хэлнэ.

Бэлэн хээлтэгч. Малын төрөл бүр дээр нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Малын тоо, толгойн өсөлт. Оны эцсийн малаас оны эхний малыг хасч, малын тооны өөрчлөлтийг тоогоор илэрхийлнэ. Оны эцсийн малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж, өсөлт, бууралтыг хувиар илэрхийлнэ.
Малын өсөлтийн **орлого тал** нь төл бойжилт, **зарлага тал нь** хэрэглээний зарлага, том малын зүй бус хорогдол байна.

Төллөлтийн хувь. Төллөсөн хээлтэгчийн тоог оны эхний хээлтэгчийн тоонд харьцуулан, 100 –гаар үржүүлэн тооцно.

Бойжилтын хувь. Бойжсон төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулан 100–гаар үржүүлэн тооцно.

100 эхээс бойжуулсан төл. Бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлэн тооцно.

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо. Хээлтэгч малын тоог хээлтүүлэгч малын тоонд харьцуулж, тооцно.

1 хээлтүүлэгчид ногдох хээлтэгчийн тооны норм нь:

Буур - 20-25
Азарга - 12-15
Бух - 35-45
Хуц, ухна - 25-30

Том малын зүй бус хорогдолд өвчний (халдвартай, халдваргүй) хорогдол, гэнэтийн аюулын (цас, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг) хорогдол, бусад шалтгааны (малын хариулга, арчилгаа маллагаатай холбогдон гарсан) хорогдлыг хамруулна.

Оны эхний малд том малын зүй бус хорогдлын эзлэх хувь. Зүй бусаар хорогдсон том малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлэн тооцно.

Малын хэрэглээний зарлага. Оны эхний малын тоон дээр бойжуулсан төлийг нэмж, том малын зүй бус хорогдол, оны эцсийн малын тоог хасч, тооцно.

Малын хашааны хангамж. Хашааны хангамжийг гаргахдаа хашааны багтаамжийг малын тоонд харьцуулж тооцно. Бод малын хашааны хангамжийг гаргахдаа бодын хашааны багтаамжийг үхрийн тоонд, харин бог малынхыг богийн хашааны багтаамжийг бог малын /хонь, ямааны/ тоонд харьцуулж тооцно.

Тэжээл хангамж. Тэжээлийн хангамжийг гаргахдаа тэжээлийн нэгжид шилжүүлсэн тэжээлийн хэмжээг хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоонд харьцуулан тооцно. Малын тэжээлийн хангамж, бэлчээрийн даацыг гаргахдаа малыг хонин толгойд шилжүүлснээр тооцно.

Тэжээлийн нэгжид шилжүүлэх коэффициент. Бэлтгэсэн тэжээл нь илчлэг, чанарын байдлаараа харилцан адилгүй байдаг учраас нэг тэжээлийн нэгжид шилжүүлж тэжээлийн хангамжийг гаргана. Үүний тулд:

Хадлан өвс	-	0.45
Таримал тэжээл	-	0.35
Даршны ургамал	-	0.25
Гар тэжээл, хужир шүү	-	1.00
Төмс ногооны хаягдал	-	0.22
Үр тарианы хаягдал	-	0.90
Лай	-	0.40
Сүрэл	-	0.25

гэсэн итгэлцүүрүүдийг ашиглан тэжээлийн нэгжид шилжүүлнэ.

Малын тэжээлийн ангилал. Малын тэжээлийг ургамлын гаралтай, амьтны гаралтай, эрдэс тэжээлийн гаралтай гэж ангилна.

- Ургамлын гаралтай тэжээлд өвс, сүрэл, үр тариа, буурцгийн төрлийн ургамал багтах бөгөөд бүдүүн, хүчит, шүүст тэжээл гэж ангилна.
  1. Бүдүүн тэжээл - өвс, сүрэл, нэг наст ба олон наст өвс орно.
  2. Хүчит тэжээл - үр тариа, үр тарианы хаягдал, вандуй, буурцаг орно.
  3. Шүүст тэжээл - Бүх төрлийн дарш, төмс ногооны хаягдал орно.
- Амьтны гаралтай тэжээлд яс, цусны гурил зэрэг орно.
- Эрдэс тэжээлд давс, хужир шүү орно.

Тариалангийн талбай. Хөдөө аж ахуйн таримал ургамлыг тариалсан талбайг хэлнэ. Тариалангийн талбайг тариалсан талбай, хураасан талбай, өнжсөн талбай, уринш боловсруулсан талбай гэж ангилна.

Тариалсан талбай. Тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт талбайн хэмжээг хэлнэ.

Хураасан талбай. Тухайн жилд ургацыг хурааж авсан газрын нийт талбайн хэмжээг хэлнэ.

Га-гийн ургац. Талбайн нэг нэгжээс /1 га-гаас/ авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний /ургацын/ хэмжээ бөгөөд га-гийн ургацыг тодорхойлохдоо тухайн төрлийн ургамлын хурааж авсан бүх ургацыг тариалсан талбайн хэмжээнд нь харьцуулж тодорхойлно.

Нийт ургац. Тухайн жилд газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрхэлж үйлдвэрлэсэн нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ, өөрөөр хэлбэл, тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг ургамал тус бүрийн төрлөөр нэмж гаргасан нийт ургацын хэмжээ болно.

Эдийн засгийн бүс:

Баруун бүс - Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Ховд, Увс, Завхан аймаг
Хангайн бүс - Баянхонгор, Булган, Архангай, Өвөрхангай, Орхон, Хөвсгөл аймаг
Төвийн бүс - Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь, Сэлэнгэ, Төв, Дархан-Уул аймаг
Зүүн бүс - Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар аймаг
Улаанбаатар бүс - Улаанбаатар хот

ОРШИЛ

Хөдөө аж ахуйн салбарын үйл ажиллагаа нь бусад хүчин зүйлээс илүүтэйгээр байгаль, цаг агаараас хамааралтай бөгөөд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн нь үндсэндээ хүн амын хүнсний хэрэглээ, боловсруулах үйлдвэрлэлийн болон үйлчилгээний салбарын түүхий эдийн хэрэглээг хангахад зориулагддаг.

Дэлхийн олон улс орнуудын нэгэн адил манай улсын эдийн засгийн хөгжилд хөдөө аж ахуйн салбар нь ихээхэн чухал байр эзэлдэг салбарын нэг юм.

Энэ удаагийн танилцуулгад мал аж ахуйн, газар тариалангийн салбарын 2011 оны төлөв байдлыг нэгтгэн тусгав.

“Монгол Улсын Үндсэн хууль”-нд “Мал сүрэг”-ийг үндэсний баялаг мөн гэж хуульчлан зааж, мал тооллогыг улсын хэмжээнд жил бүр зохион байгуулж, үр дүнг нь макро түвшинд хийгддэг тооцоо, судалгаанд ашиглаж, салбарын талаар удирдлагын шийдвэр гаргах мэдээллийн гол эх үүсвэр болгон ашиглаж байна.

‘’Статистикийн тухай“ Монгол Улсын хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх заалт, Монгол Улсын Засгийн газрын 2003 оны 224 дүгээр тогтоолын дагуу Үндэсний Статистикийн хороо мал, тэжээвэр амьтад, тэжээлийн тооллогыг 2011 оны 12 дугаар сарын 7-ноос 17-ны өдрүүдэд улсын хэмжээнд зохион байгуулж явуулав.

Малын 2011 оны тооллогыг уламжлалт 8 маягт, зааврын дагуу явуулж, үр дүнг нэгтгэн гаргалаа.

Энэхүү танилцуулгад 2011 оны мал тооллогын дүнг нэгтгэн дүгнэснээс гадна мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн, голлох нэр төрлийн түүхий эд үйлдвэрлэлийн хэмжээ, тэдгээрийн экспорт болон мал эмнэлгийн арга хэмжээ, шинээр гаргасан, сэргээн засварласан худаг, уст цэг, малжуулалтын талаархи мэдээллийг тусган оруулав.

Түүнчлэн уг танилцуулгад газар тариалангийн салбарын үндсэн үзүүлэлтүүд болох тариалсан талбай, хураасан ургац, га-гийн ургацын талаарх мэдээллийг жилийн дүнгээр нэгтгэн тусгасан болно.

Танилцуулганд улсын дүн, Баруун, Хангай, Төв, Зүүн бүс болон Улаанбаатар гэсэн бүсүүдээр зэрэгцүүлэлт хийж харуулав.

Манай улсын хөдөө аж ахуйн салбарын өнөөгийн байдалд дүгнэлт хийж, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг боловсруулах, төлөвлөхөд энэхүү танилцуулга, судалгааны материал суурь мэдээлэл нь болно гэдэгт итгэж байна.

I. ЭДИЙН ЗАСАГТ ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН САЛБАРЫН ЭЗЛЭХ БАЙР СУУРЬ

Манай орны хөдөө аж ахуйн салбарын үйл ажиллагаа нь бусад хүчин зүйлээс илүүтэйгээр байгаль, цаг агаараас ихээхэн хамааралтай бөгөөд хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүн нь үндсэндээ хүн амын хүнсний хэрэглээ, боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарын үйлдвэрлэлийн гол түүхий эд болдог онцлогтой.

2011 оны байдлаар манай улсын Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ)-ий 13.0 хувь, экспортын орлогын 6.5 хувийг хөдөө аж ахуйн салбар бүрдүүлж, нийт ажиллах хүчний 33.0 хувь нь энэ салбарт ажиллаж байна.

Зураг 1

ДНБ-д ХАА-н салбарын нэмэгдэл өртгийн эзлэх хувь

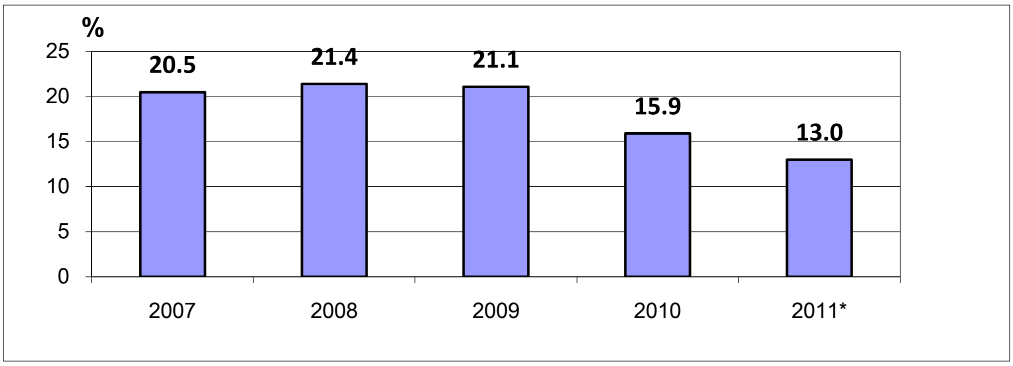

*- урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Салбарын бүтцээр анхдагч салбар буюу хөдөө аж ахуйн салбар, үүний дотор мал аж ахуйн салбар 1999 он хүртэл ДНБ-ий 30-40 орчим хувийг үйлдвэрлэж байсан бол 2000 оноос хойш хөдөө аж ахуйн салбарт учирсан байгалийн гамшиг, үйлчилгээний салбарын өсөлтөөс шалтгаалж, хөдөө аж ахуйн салбарын ДНБ-д эзлэх хувийн жин буурч, улмаар үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбарын эзлэх хувийн жин өссөөр байна.

Хөдөө аж ахуйн салбар, үүний дотор мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэл нь боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, нэхмэл эдлэл, арьс, ширэн эдлэл, үйлдвэрлэлийн салбарын түүхий эдийг нийлүүлж, боловсруулах салбар болон үйлчилгээний салбарын үйлдвэрлэлийн өсөлтийг хангах, газар тариалангийн салбар нь хүн амыг аюулгүй, баталгаат хүнсээр хангах үндсэн нөхцөл нь болж байна.

II. МАЛ АЖ АХУЙ

II.1 Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт

Мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 1505.3 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 779.0 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оныхтой харьцуулахад оны үнээр 16.6 хувиар өсч, зэрэгцүүлэх үнээр 0.1 хувиар буурлаа (Хүснэгт 1).

Хүснэгт 1

Мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэлт

тэрбум төг

	2007	2008	2009	2010	2011*	2011/2010	
						Хувь	Зөрүү
Тайлант оны үнээр	1 124.8	1 377.1	1 307.7	1 290.7	1 505.3	116.6	214.6
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	919.9	962.3	1 001.7	779.1	779.0	99.9	0.1

*урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Мал аж ахуйн салбарт 2011 онд нядалгааны жингээр 208.0 мян.т мах, 458.6 мян.т сүү, 17.6 мян.т хонины ноос, 4.4 мян.т ноолуур, 1.0 мян.т тэмээний ноос, 8.8 сая ширхэг арьс, шир үйлдвэрлэв.

Өмнөх оныхтой харьцуулахад махны үйлдвэрлэл, нядалгааны жингээр 6.8 мян.т, сүүний үйлдвэрлэл 120.2 мян.тонноор өсч, ноолуур 1838.2 т, хонины ноос 5820.8 т, тэмээний ноос 28.3 т, арьс, шир 8.0 сая ширхэгээр буурсан байна (Хүснэгт 2).

Хүснэгт 2

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, биет хэмжээгээр

	2009	2010	2011*	2011/2010	
				Хувь	Зөрүү
Мах, нядалгааны жингээр, мян.т	**269.1**	**201.2**	**208.0**	**103.4**	**6.8**
Адууны	35.6	23.0	23.7	102.6	0.7
Үхрийн	58.6	47.5	53.6	112.8	6.1
Тэмээний	5.7	5.8	6.2	107.1	0.4
Хонины	91.3	77.4	79.1	102.1	1.7
Ямааны	77.6	49.1	45.2	92.1	-3.9
Сүү, мян.т	**493.7**	**338.4**	**458.6**	**135.5**	**120.2**
Гүүний	50.1	32.1	50.9	158.6	18.8
Үнээний	325.5	242.8	298.8	123.1	56.0
Ингэний	4.4	4.0	4.6	115.0	0.6
Хонины	37.1	22.4	33.4	149.1	11.0
Ямааны	76.7	37.2	70.9	190.6	33.7
Ноос, ноолуур, т	**31 587.6**	**32 592.2**	**24 490.6**	**75.1**	**-8 101.6**
Тэмээний ноос	1 025.8	1 066.8	1 038.5	97.3	-28.3
Хонины ноос	22 418.3	23 467.4	17 646.6	75.2	-5 820.8
Ямааны ноолуур	6 350.7	6 259.1	4 420.9	70.6	-1 838.2
Арьс, шир, мян.ш	**13 076.3**	**16 784.7**	**8 793.3**	**52.4**	**-7 991.4**
Тэмээний	28.1	35.4	30.6	86.4	-4.8
Адууны	306.8	406.3	193.6	47.6	-212.7
Үхрийн	517.1	735.7	437.0	59.4	-298.7
Хонины	5 317.3	6 955.9	4 419.3	63.5	-2 536.6
Ямааны	5 957.2	6 371.5	3 296.5	51.7	-3 075.0

*- урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Нэг хүнд ногдох мал аж ахуйн бүтээгдэхүүн. Нэг хүнд 2011 онд дунджаар 74.6 кг мах, 164.6 кг сүү ногдож, өмнөх оныхтой харьцуулахад мах 1.1 кг-аар, сүү 41.0 кг-аар нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 3

Нэг хүнд ногдох мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүн*

	2007	2008	2009	2010	2011**
Мах, нядалгааны жингээр, кг	73.1	83.7	100.0	73.5	74.6
Сүү, кг	178.1	173.0	183.5	123.6	164.6
Өндөг, шир	18	18	11	20	19

*-жилийн дундаж хүнд ногдуулж тооцсоноор
**- урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний экспорт. 2011 онд хөдөө аж ахуйн гаралтай гол нэрийн бүтээгдэхүүн, түүхий эдийн экспортоос 313.5 сая ам. долларын орлого олсон байна. Мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүнээс олсон экспортын орлого нийт экспортын орлогын 6.4 хувийг эзэлж байна.

2011 онд бэлтгэсэн хонины ноосны 47.7 хувь буюу 8.4 мян.т, бэлтгэсэн ямааны ноолуурын 63.6 хувь буюу 2.8 мян.т бохир ноолуур, адууны ширийг 100.0 хувь буюу 269.1 мян.ширхэгийг боловсруулалтгүйгээр экспортод гаргасан байна (Хүснэгт 4).

Хүснэгт 4

Мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүний экспорт

	2009		Нэгжийн дундаж үнэ, ам.$	2010		Нэгжийн дундаж үнэ, ам.$	2011*		Нэгжийн дундаж үнэ, ам.$
	тоо хэмжээ	үнийн дүн, мян.ам $		тоо хэмжээ	үнийн дүн, мян.ам $		тоо хэмжээ	үнийн дүн, мян.ам $	
Мах, т									
Үхрийн хөлдүү мах	8818.5	17789.1	2.0	3888.2	8138.2	2.1	5795.9	13926.1	2.4
Хонь, ямааны мах	585.2	774.4	1.3	12082.1	25850.0	2.1	505.0	1153.6	2.3
Адууны мах	8635.3	14464.2	1.7	10925.0	19100.4	1.7	3901.1	8957.0	2.3
Дайвар бүтээгдэхүүн	568.4	430.8	0.8	2094.6	1502.3	0.7	398.6	151.4	0.4
Ноос, ноолуур, т									
Хонины ноос	5739.7	4894.0	0.9	7995.6	7646.4	1.0	8428.1	8316.1	1.0
Бохир ноолуур	3576.6	91677.2	25.6	3103.9	104872.6	33.8	2831.5	103111.0	36.4
Самнасан ноолуур	1623.3	68370.2	42.1	976.5	68821.2	70.5	537.8	57642.4	107.2
Тэмээний ноос	1050.9	1983.3	1.9	1101.6	2054.0	1.9	1032.1	2669.8	2.6
Шир, мян.ш									
Адууны шир	264.8	3969.8	15.0	344.4	3880.5	11.3	269.1	2818.6	10.5
Үхрийн шир	-	-	-	2.9	29.2	10.0	-	-	-

*-урьдчилсан гүйцэтгэл

<u>Дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан мал аж ахуйн бүтээгдэхүүн</u>. 2011 онд нийт үйлдвэрлэсэн сүүний 9.3 хувьтай тэнцэх 42.7 мян.т сүүг үйлдвэрийн аргаар боловсруулан шингэн сүү, тараг, бяслаг, аарц, цөцгий зэрэг сүү, сүүн бүтээгдэхүүн дотооддоо үйлдвэрлэсэн байна. Мөн нийт бэлтгэсэн махны 7.9 хувьтай тэнцэх 16.4 мян.т махыг дотоодын үйлдвэрүүдэд үйлдвэрийн аргаар боловсруулалт хийж мах, хиам, нөөш зэрэг мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэжээ. Түүнчлэн нийт үйлдвэрлэсэн хонины ноосны 10.5 хувьтай тэнцэх 1.8 мян.т угаасан ноос, ноолуурын 19.8 хувьтай тэнцэх 0.8 мян.т самнасан ноолуур үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн байна (Хүснэгт 5).

Улсын хэмжээнд бэлтгэсэн үхрийн ширний 10.2 хувьтай тэнцэх 44.6 мян.шир, хонины арьсны 8.7 хувьтай тэнцэх 383.5 мян.шир, ямааны арьсны 14.6 хувьтай тэнцэх 480.2 мян.ширхэг арьс, ширийг тус тус дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан байна.

Хүснэгт 5

Дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан
малын гаралтай бүтээгдэхүүн

	Хэмжих нэгж	2009	2010	2011	Боловсруулалтын хувь	
					2010	2011
Боловсруулсан мах	мян.т	21.4	14.7	16.4	7.2	7.9
Боловсруулсан сүү*	сая л	24 827.5	33 824.4	42 677.4	10.0	9.3
Угаасан ноос	т	1 288.6	2 294.6	1 845.0	9.8	10.5
Самнасан ноос	т	98.4	15.3	-	0.1	-
Самнасан ноолуур	т	1 586.7	824.7	874.3	13.2	19.8
Үхрийн шир	мян.ш	64.7	24.2	44.6	3.3	10.2
Хонины арьс	мян.ш	339.8	390.5	383.5	5.6	8.7
Ямааны арьс	мян.ш	472.2	198.3	480.2	3.1	14.6

Тайлбар: *- Боловсруулсан сүүнд шингэн сүү, зайрмаг, тараг, бяслаг, аарц зэргийг оруулан тооцсон болно.

II.2 Малын 2011 оны тооллогын дүн

II.2.1 Мал бүхий өрх, малчид, тэдгээрийн соёл ахуйн үзүүлэлтүүд

<u>Мал бүхий өрх, малчид</u>. 2011 оны мал тооллогын дүнгээр улсын хэмжээгээр, мал бүхий 211.7 мянган өрх тоологдсон байна. Үүний 73.2 хувь буюу 154.9 мянган өрх нь жилийн дөрвөн улирлын туршид малаа малладаг, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа малчин өрх, 26.8 хувь буюу 56.8 мянган өрх нь малыг амьдрал ахуйдаа туслах чанартайгаар өсгөн үржүүлж буй малтай өрх байна (Хүснэгт 6).

2011 оны малын тооллогын дүнгээр 311.2 мянган малчид мал аж ахуйн үйлдвэрлэлд ажиллаж байгаа бөгөөд малчдыг насны бүлгээр авч үзвэл 41.5 хувь нь 16-34 насны, 46.0 хувь нь 35 наснаас тэтгэвэрт гарах хүртэлх насныхан, 12.5 хувь нь тэтгэврийн насны хүмүүс байна. Сүүлийн жилүүдэд малчдын дотор 16-34 насны залуу малчдын эзлэх хувийн жин буурч, харин 35 наснаас тэтгэвэрт гарах хүртэлх насныхны эзлэх хувийн жин өссөөр байна.

Хүснэгт 6

Өрх, малчдын тоо, насны бүтэц

	2007	2008	2009	2010	2011
Мал бүхий өрх, (мян.)	**226.1**	**227.5**	**226.6**	**216.6**	**211.7**
Малчин өрх, (мян.)	**171.6**	**171.1**	**170.1**	**160.3**	**154.9**
Малчдын тоо, (мян.)	**366.2**	**360.3**	**349.3**	**327.2**	**311.2**
үүнээс: -16-34 насны	177.7	169.0	157.5	142.3	129.1
- эмэгтэй 35-55, эрэгтэй 35-60 насны	141.9	144.3	143.6	142.4	143.0
- тэтгэврийн насны	46.7	47.0	48.2	42.5	39.1
Нийт малчдаас эмэгтэй	**166.1**	**162.7**	**161.8**	**146.5**	**140.8**
Насны бүтэц %	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
үүнээс: -16-34 насны	48.5	46.9	45.1	43.5	41.5
- эмэгтэй 35-55, - эрэгтэй 35-60 насны	38.7	40.0	41.1	43.5	46.0
- тэтгэврийн насны	12.8	13.0	13.8	13.0	12.5

Улсын дүнгээр авч үзвэл 2011 онд мал бүхий өрхийн тоо өмнөх оныхтой харьцуулахад 2.3 хувь буюу 4.9 мянга, малчин өрхийн тоо 3.4 хувь буюу 5.4 мянган өрхөөр буурчээ. Харин малыг амьдрал ахуйдаа туслах чанартай өсгөн үржүүлж буй өрхийн тоо 0.5 мянгаар буюу 0.9 хувиар өссөн байна.

Мал бүхий өрхийн тоо Сүхбаатар, Дорнод, Говьсүмбэр, Дорноговь, Орхон аймгуудад өмнөх оныхоос 4-99 өрхөөр нэмэгдэж, бусад аймаг, Улаанбаатарт 4-763 өрхөөр буурсан байна.

Малчин өрхийн тоо өмнөх оныхтой харьцуулахад Дорнод, Говьсүмбэр, Сэлэнгэ, Дорноговь, Дархан-Уул аймаг, Улаанбаатарт 12-231 өрхөөр нэмэгдэж, Хөвсгөл, Архангай аймагт 1093-1114 өрхөөр, бусад аймагт 12-761 өрхөөр буурчээ.

Нийт мал бүхий өрхийн 37.1 хувь нь Хангайн, 27.8 хувь нь Баруун, 21.3 хувь нь Төвийн, 11.4 хувь нь Зүүн бүсэд, 2.4 хувь нь Улаанбаатарт байна. Харин малчин өрхийн 41.1 хувь нь Хангайн, 26.8 хувь нь Баруун, 19.6 хувь нь Төвийн, 11.2 хувь нь Зүүн бүсэд, 1.2 хувь нь Улаанбаатарт байна.

2011 онд мал аж ахуйн үйлдвэрлэлд ажиллаж буй малчдын тоо өмнөх оныхоос 4.9 хувь буюу 16.0 мянгаар буурсан байна.

Аймгаар авч үзвэл, малчдын тоо Дорноговь, Дорнод, Баян-Өлгий, Дархан-Уул аймгуудад 42-578 малчнаар өсч, бусад аймаг, Улаанбаатарт 123-2314 малчнаар буурч, Говьсүмбэр аймагт өмнөх оны түвшинд байна.

Зураг 2

Малчдын тоо, насны бүлгээр, мян. хүн

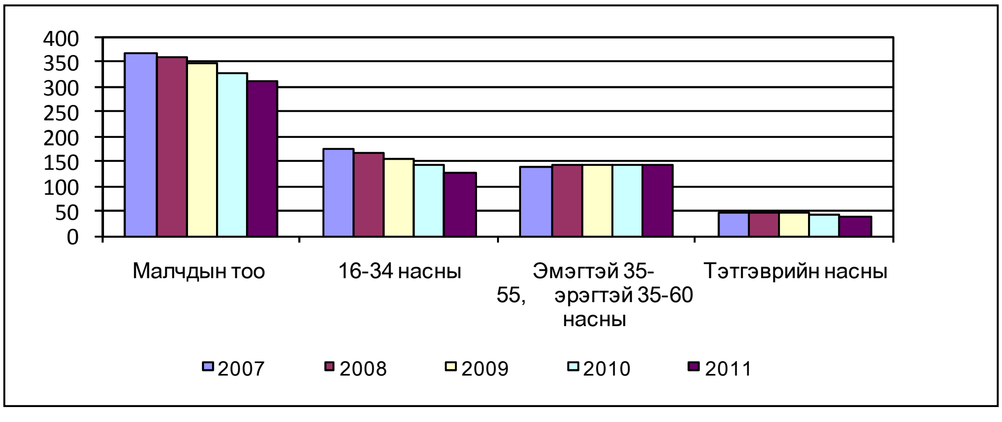

Малчдын нийгэм ахуйн зарим үзүүлэлт. 2011 оны мал тооллогоор нийт малчин өрхийн 87.8 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 80.7 хувь нь телевизортой, 31.3 хувь нь автомашинтай, 48.3 хувь нь мотоцикльтой, 1.8 хувь нь тракторотой, 78.1 хувь нь малын хашаатай, 21.4 хувь нь худагтай гэсэн дүн гарлаа (Хүснэгт 7).

Нийт малчин өрхөд цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн эзлэх хувь өмнөх оныхоос 4.4 пункт, телевизортой өрхийн эзлэх хувь 4.9 пункт, автомашинтай өрхийн эзлэх хувь 3.5 пунктээр тус тус нэмэгдсэн байна.

Цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн тоо 2011 онд 136.0 мянга болж, өмнөх оныхоос 2.4 мянгаар буюу 1.8 хувь, телевизортой өрхийн тоо 3.6 мянга буюу 3.0 хувь, автомашинтай өрхийн тоо 4.0 мянга буюу 9.0 хувь, мотоцикльтой өрхийн тоо 8.0 мянга буюу 12.0 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 7

Малчин өрхийн нийгэм ахуйн зарим үзүүлэлтүүд

	Өрхийн тоо, мян.					Малчин өрхийн тоонд эзлэх хувь				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Цахилгаан үүсгүүртэй	104.0	129.0	131.3	132.6	136.0	60.5	75.4	77.2	82.8	87.8
Телевизортой	91.1	111.7	117.3	121.5	125.1	53.1	65.3	68.9	75.8	80.7
Автомашинтай	33.8	38.8	40.2	44.6	48.6	19.7	22.7	23.6	27.8	31.3
Мотоцикльтой	53.6	63.5	62.7	66.9	74.9	31.3	37.1	36.9	41.7	48.3

Аймаг, бүсээр харуулсан дэлгэрэнгүй мэдээллийг хавсралт 3-аас харна уу.

Зураг 3

Нийт малчин өрхөд цахилгаан үүсгүүртэй, телевизортой, автомашинтай, мотоциклтой малчин өрхийн эзлэх хувь

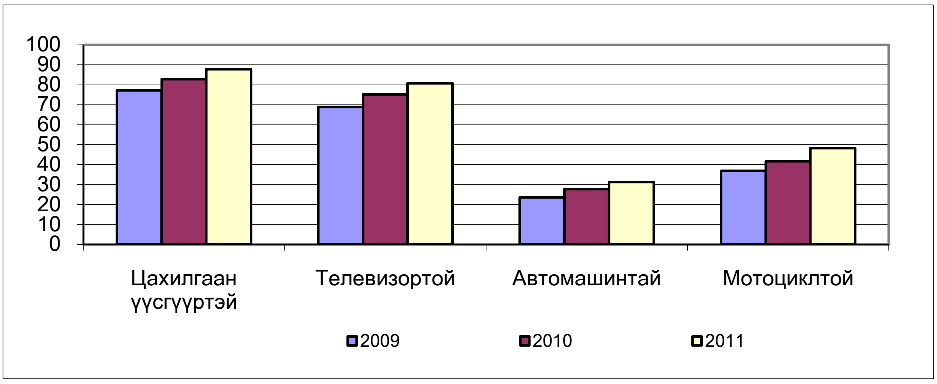

Нийт цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн 89.6 хувь нь нарны, 2.9 хувь нь салхины, 7.5 хувь нь бусад (бага оврын мотор, аккумлятор гэх мэт) төрлийн цахилгаан эх үүсгүүртэй байна (Хүснэгт 8).

Хүснэгт 8

Цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн тоо

мян.өрх

	Бүгд	Үүнээс			Дүнд эзлэх хувь		
		Нарны	Салхины	Бусад	Нарны	Салхины	Бусад
2008	129.0	112.1	6.3	10.6	87.0	4.9	8.1
2009	131.3	113.2	5.9	12.2	86.2	4.5	9.3
2010	132.6	114.9	4.5	13.2	86.7	3.4	9.9
2011	136.0	121.8	3.9	10.3	89.6	2.9	7.5

II.2.2 Мал, тэжээвэр амьтдын тоо, сүргийн бүтэц

Малын тоо. 2011 оны жилийн эцсийн мал тооллогын дүнгээр малын тоо 36.3 сая толгой болж, өмнөх оныхоос 11.0 хувь буюу 3.6 сая толгойгоор өсөв. Төрлөөр нь авч үзвэл адуу 2112.9 мянга, үхэр 2339.7 мянга, тэмээ 280.1 мянга, хонь 15668.5 мянга, ямаа 15934.6 мянга тоологдсон нь өмнөх оныхоос адуу 192.6 мянга, үхэр 163.7 мянга, тэмээ 10.5 мянга, хонь 1188.1 мянга, ямаа 2051.3 мянган толгойгоор тус тус өссөн байна (Хүснэгт 9).

2011 онд нийт 440.3 мянган сарлаг тоологдсон нь нийт үхэр сүргийн 5.3 хувийг эзэлж байна. Сарлагийн тоо өмнөх оныхоос 3.8 хувь буюу 16.2 мянган толгойгоор өссөн байна.

Хүснэгт 9

Малын тоо, төрлөөр

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010	
						Хувь	зөрүү
Бүгд	**40 263.8**	**43 288.4**	**44 023.9**	**32 729.5**	**36 335.8**	**111.0**	**3 606.3**
Адуу	2 239.5	2 186.9	2 221.3	1 920.3	2 112.9	110.0	192.6
Үхэр	2 425.8	2 503.4	2 599.3	2 176.0	2 339.7	107.5	163.7
Тэмээ	260.6	266.4	277.1	269.6	280.1	103.9	10.5
Хонь	16 990.1	18 362.3	19 274.7	14 480.4	15 668.5	108.2	1 188.1
Ямаа	18 347.8	19 969.4	19 651.5	13 883.2	15 934.6	114.8	2 051.3

2011 онд өмнөх оныхоос өссөн малын тоо толгойн 89.8 хувийг бог мал, 5.3 хувийг адуу, 4.5 хувийг үхэр, 0.3 хувийг тэмээ эзэлж байна. Малын тоо Орхон, Сэлэнгэ аймагт 0.9-4.7 мянгаар буурч, бусад аймаг, Улаанбаатарт 7.0-415.1 мянгаар өссөн байна.

2.4-3.3 сая мал тоолуулсан Хөвсгөл, Архангай, Төв, Өвөрхангай, Хэнтий аймаг эхний тавд орлоо.

Нийт малын 37.1 хувь буюу 13.5 сая толгой нь Хангайн бүсэд, 23.5 хувь буюу 8.5 сая толгой нь Баруун бүсэд, 23.3 хувь буюу 8.4 сая толгой нь Төвийн бүсэд, 15.4 хувь буюу 5.6 сая нь Зүүн бүсэд, 0.8 хувь буюу 278.9 мянга нь Улаанбаатарт ногдож байна (Хүснэгт 10).

Хүснэгт 10

Малын тоо, бүс нутгаар

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010	
						Хувь	Зөрүү
Дүн	**40 263.8**	**43 288.4**	**44 023.9**	**32 729.5**	**36 335.8**	**111.0**	**3 606.3**
Баруун	12 301.7	12 157.4	10 888.4	7 418.5	8 525.4	114.9	1 106.9
Хангай	14 030.7	15 971.2	16 716.2	12 216.5	13 472.4	110.3	1 255.9
Төв	8 400.2	9 619.4	10 527.0	7 558.0	8 448.8	111.8	890.9
Зүүн	5 199.7	5 155.7	5 491.5	5 273.8	5 610.3	106.4	336.5
Улаанбаатар	331.2	384.8	400.8	262.9	278.9	106.1	16.0

2011 онд тоологдсон малын тоог бүс тус бүрээр өмнөх оныхтой харьцуулан үзэхэд, Хангайн бүсийнх 1.3 сая буюу 10.3 хувь, Баруун бүсийнх 1.1 сая буюу 14.9 хувь, Төвийн бүсийнх 0.9 сая буюу 11.8 хувь, Зүүн бүсийнх 0.3 сая буюу 6.4 хувь, Улаанбаатарынх 16.0 мянга буюу 6.1 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт малын тооны өсөлтийн 34.8 хувь нь Хангайн бүсэд, 30.7 хувь нь Баруун бүсэд, 24.7 хувь нь Төвийн бүсэд, 9.3 хувь нь Зүүн бүсэд, 0.4 хувь нь Улаанбаатарт ногдож байна.

Зураг 4

Малын тоо, бүс нутгаар

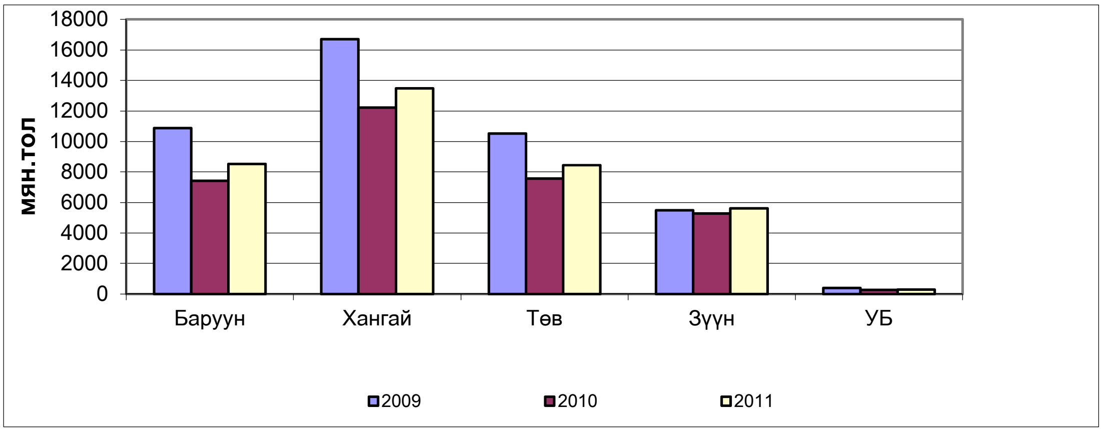

Таван төрлийн малын тоог өмнөх оныхтой харьцуулан аймгаар авч үзэхэд адуу, үхэр, ямаа бүх аймаг, Улаанбаатар хотод; тэмээ 14 аймагт; хонь 18 аймаг, Улаанбаатар хотод тус тус өссөн байна.

2011 оны байдлаар нийт мал сүргийн 87.0 хувийг бог мал, 13.0 хувийг бод мал эзэлж байна. Сүрэгт бод малын эзлэх хувь өмнөх оныхоос 0.4 пунктээр буурч, бог малын эзлэх хувийн жин 0.4 пунктээр өссөн байна.

Баруун бүсийн нийт малын 9.0 хувийг бод, 91.0 хувийг бог, Хангайн бүсийн нийт малын 14.1 хувийг бод, 85.9 хувийг бог, Төвийн бүсийн малын 12.9 хувийг бод, 87.1 хувийг бог, Зүүн бүсийн малын 16.0 хувийг бод, 84.0 хувийг бог, Улаанбаатар хотын малын 28.5 хувийг бод, 71.5 хувийг бог мал тус тус эзэлж байна.

Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувийн жинг авч үзвэл адуу 5.8, үхэр 6.4, тэмээ 0.8, хонь 43.1, ямаа 43.9 хувийг тус тус эзэлж байна. Өмнөх оныхтой харьцуулахад нийт малд адуун сүргийн эзлэх хувийн жин 0.1 пункт, үхэр сүргийнх 0.3 пункт, хонин сүргийнх 1.1 пунктээр буурч, ямаан сүргийн эзлэх хувийн жин 1.5 пунктээр өсч, харин тэмээн сүргийн эзлэх хувийн жин өмнөх оны түвшинд байна. (Хүснэгт 11).

Хүснэгт 11

Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувь

	2007	2008	2009	2010	2011
Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Адуу	5.6	5.1	5.1	5.9	5.8
Үхэр	6.0	5.8	5.9	6.7	6.4
Тэмээ	0.6	0.6	0.6	0.8	0.8
Хонь	42.2	42.4	43.8	44.2	43.1
Ямаа	45.6	46.1	44.6	42.4	43.9

Төлөвлөгөөт эдийн засгийн жилүүдэд (1961-1990 он) дунджаар 23.1 сая толгойгоос хэтэрдэггүй байсан малын тоо 2011 оны байдлаар 36.3 сая толгойд хүрч 1.6 дахин өслөө. Малын тоо толгой ингэж их хэмжээтэй нэмэгдсэний цаана таван төрлийн малын харьцаа, сүргийн бүтцэд томоохон өөрчлөлт гарсан байна. 1926-1992 оны улсын мал тооллогын 66 жилийн дүнгээс үзэхэд сүрэгт бод мал 21.7 хувь, бог мал 78.3 хувийг эзэлдэг байсан бол 2011 оны байдлаар бод мал 13.0 хувь, бог мал 87.0 хувийг эзлэх болж, бод малын хувийн жин 8.7 пунктээр буурч, бог малынх нэмэгджээ. Дөрвөн бог мал тутмын гурав нь хонь, нэг нь ямаа гэсэн харьцаатай өсгөн үржүүлж

ирсэн олон жилийн уламжлал маань сүүлийн найман жилийн дунджаар авч үзэхэд 2 хонинд 2.1 ямаа гэсэн харьцаатай болж өөрчлөгдсөн байна.

Сүүлийн ная гаруй жилийн хугацаанд тэмээний тоо толгой дунджаар 2.5 дахин буурсан байхад ямааны тоо 3.5 дахин нэмэгджээ. Үүний дүнд бог малын 25.4 хувийг эзэлж байсан ямааны тоо 50.9 хувийг эзлэх болсон байна. Ямааны тоо толгойн эрс өсөлт 1993 оноос эхэлж, ноолуур үнэд орсонтой холбогдон 1993-2003 онд дунджаар хонины тоонд дөхөж очин, 2004-2011 онд хонины тоо толгойноос давж гарлаа (Хүснэгт 11 а).

1942 оны байдлаар зөвхөн Өмнөговь аймагт ямааны тоо хониныхоосоо илүү байсан бол 1994 онд Баянхонгор, 1996 онд Говь-Алтай, 1998 онд Ховд аймагт ямааны тооны давамгайлал эхэлж, 2011 оны байдлаар 10 аймагт ямаа нь хониноосоо олон болжээ. Бог малд хонь 75.0 орчим хувь, ямааны тоо 25.0 орчим хувь байхад сүргийн бүтцэд болон малын бэлчээр ашиглалтад зохистой байсан уламжлалт харьцаа алдагдсаар 20 шахам жил болж байна.

Хүснэгт 11 а

Малын жилийн дундаж тоо толгой

мян.тол

	1926-1992 оны дундаж	1993-2003 оны дундаж	2004-2011 оны дундаж	1993-2003* / 1926-1992* %	2004-2011* / 1926-1992* %
Бүгд	22 940.2	28 476.5	36 233.9	124.1	157.9
Адуу	2 146.5	2 540.4	2 103.8	118.3	98.0
Үхэр	2 197.2	2 957.9	2 252.2	134.6	102.5
Тэмээ	647.9	331.3	264.8	51.1	40.9
Хонь	13 391.8	13 282.1	15 502.3	99.2	115.8
Ямаа	4 556.8	9 364.9	16 093.0	205.5	353.2
Малын дүнд төрлийн эзлэх хувь	100.0	100.0	100.0		
Адуу	9.3	8.9	5.8		
Үхэр	9.6	10.4	6.2		
Тэмээ	2.8	1.2	0.7		
Хонь	58.4	46.6	42.9		
Ямаа	19.9	32.9	44.4		
Бог малын дүнд ямааны эзлэх хувь	25.4	41.4	50.9		
Хонь, ямааны тооны харьцаа	3 : 1	1 : 0.7	1 : 1.04		

*жилийн дундаж үзүүлэлт

Зураг 5

Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувь

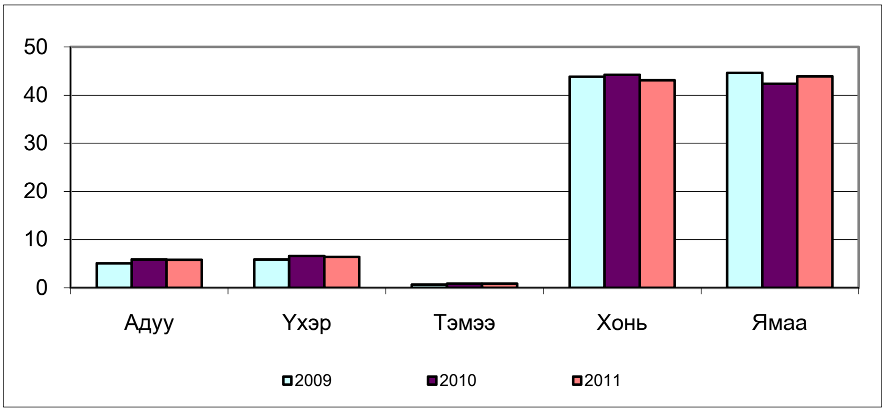

2011 оны мал тооллогын дүнгээр улсад нийт малын тоогоор Хөвсгөл, адуу, ямаагаар Төв, үхэр, хониор Архангай, тэмээгээр Өмнөговь аймаг тэргүүлж байна.

Мөн улсын хэмжээнд нийт малын тоогоор Хэнтийн Өмнөдэлгэр, адуугаар Булганы Сайхан, үхрээр Архангайн Өндөр-Улаан, тэмээгээр Өмнөговийн Ханбогд, хониор Архангайн Эрдэнэмандал, ямаагаар Өвөрхангайн Богд сум тэргүүлж байна.

Зураг 6

Малын тоо, аймгаар

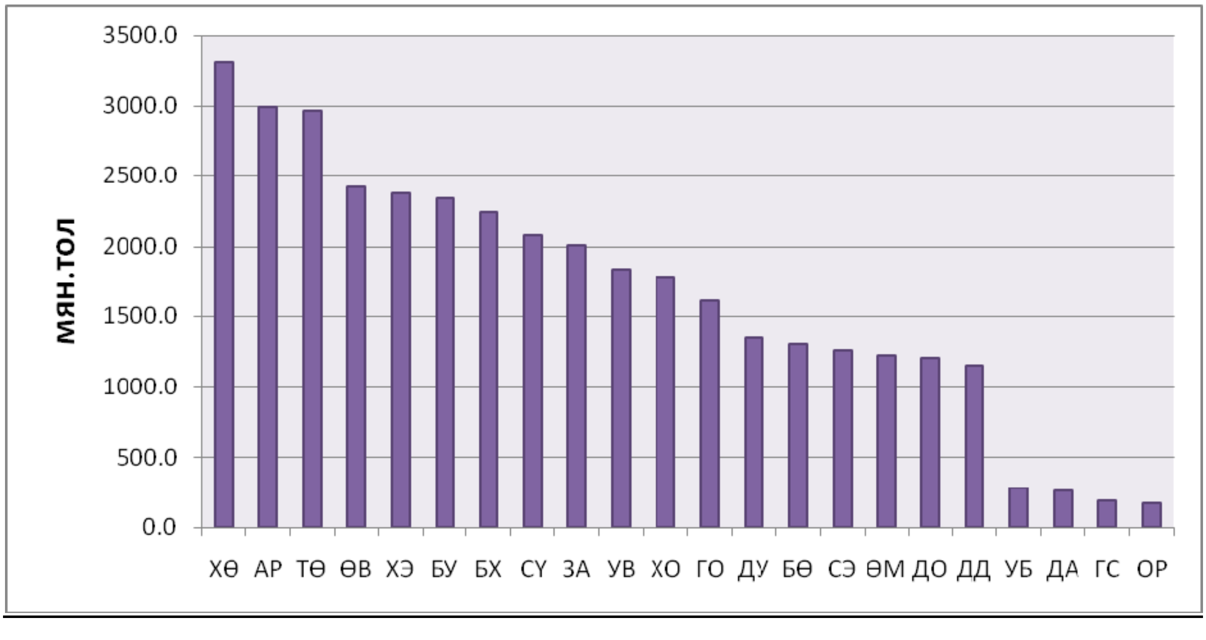

<u>Хувийн малын тоо.</u> 2011 онд хувийн малын тоо 36.0 сая толгой болж, нийт малын 99.0 хувийг эзэлж байна. Адууны 99.1, үхрийн 98.9, тэмээний 99.2 хувь, хонины 98.7, ямааны 99.4 хувь нь хувийн аж ахуйд байна.

Хувийн малын тоо өмнөх оныхоос 3.6 сая толгой буюу 11.1 хувиар өслөө. (Хүснэгт 12).

Хүснэгт 12

Хувийн малын тоо

мян.тол

	Бүгд	Үүнээс				
		адуу	үхэр	тэмээ	хонь	ямаа
1990	8 242.9	1 108.1	1 457.5	88.2	3 684.7	1 904.4
1995	26 447.2	2 532.0	3 140.4	349.7	12 194.1	8 231.0
2000	29 236.7	2 609.4	3 028.3	315.5	13 206.0	10 077.5
2001	25 335.6	2 152.4	2 031.8	278.3	11 439.0	9 434.2
2002	23 280.0	1 953.0	1 853.4	247.2	10 232.4	8 994.1
2003	24 888.8	1 937.5	1 768.3	251.8	10 417.6	10 513.5
2004	27 517.5	1 973.4	1 817.0	252.1	11 376.9	12 098.1
2005	29 901.8	2 001.2	1 940.3	250.0	12 582.9	13 127.4
2006	34 315.0	2 088.7	2 142.3	249.7	14 522.1	15 312.2
2007	39 752.0	2 215.7	2 398.0	257.1	16 681.0	18 200.2
2008	42 771.9	2 164.1	2 473.2	263.2	18 052.6	19 818.9
2009	43 496.5	2 198.2	2 565.8	274.0	18 954.6	19 503.9
2010	32 392.2	1 901.7	2 151.0	267.1	14 273.9	13 798.5
2011	35 977.6	2 093.6	2 314.1	277.7	15 458.3	15 833.9

2011 оны байдлаар хувийн аж ахуйн нийт малын 44.0 хувийг ямаа, 43.0 хувийг хонь, 6.4 хувийг үхэр, 5.8 хувийг адуу, 0.8 хувийг тэмээ эзэлж байна.

Мал бүхий 211.7 мянган өрхийг малын тоогоор нь бүлэглэвэл, 9.0 хувь буюу 19.1 мянга нь 10 хүртэл малтай; 12.8 хувь нь буюу 27.0 мянга нь 11-30 малтай; 9.6 хувь буюу 20.3 мянга нь 31-50 малтай; 17.0 хувь буюу 36.1 мянга нь 51-100 малтай; 23.3 хувь буюу 49.4 мянга нь 101-200 малтай; 21.6 хувь буюу 45.8 мянга нь 201-500 малтай; 6.6 хувь буюу 14.0 мянга нь 500-гаас дээш малтай өрх байна (Хүснэгт 13).

Өнгөрсөн онд манай орны ихэнх аймаг, суманд зуншлага болон өвөлжилт сайхан байснаас шалтгаалан цөөн малтай иргэдийн тоо буурав. Бүлэглэлтээс харахад малтай өрхийн дийлэнх хувийг эзэлдэг 200 хүртэл малтай өрхийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувь 2010 онд 76.1 хувьтай байсан бол 2011 онд 71.7 хувь болж, өмнөх оныхоос 4.4 пунктээр буурсан байна.

2011 оны байдлаар 201-500 хүртэл толгой малтай өрхийн эзлэх хувийн жин өмнөх оныхоос 3.2 пунктээр, 500-аас дээш бүлгийн малтай өрхийн эзлэх хувийн жин 1.2 пунктээр тус тус өссөн байна.

Хүснэгт 13

Малтай өрхийн малын бүлэглэлт

	Малтай өрхийн тоо		Нийт дүнд эзлэх хувь		Малын тоо, мян.тол	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Дүн	**216 574**	**211 743**	**100.0**	**100.0**	**32 392.2**	**35 977.6**
>10	21 886	19 100	10.1	9.0	120.2	104.1
11+30	30 944	27 017	14.3	12.8	613.7	535.0
31+50	23 666	20 340	10.9	9.6	926.1	808.5
51+100	39 507	36 052	18.2	17.0	2 845.9	2 665.3
101+200	49 040	49 435	22.6	23.3	6 920.1	7 111.0
201+500	39 923	45 805	18.4	21.6	11 973.5	13 898.6
501+999	9 202	11 188	4.3	5.3	5 932.0	7 272.9
1000+1499	2 041	2 364	0.9	1.1	2 335.4	2 692.7
1500+2000	246	270	0.1	0.1	415.0	448.7
2001+	119	172	0.1	0.1	310.3	440.9

Бүсээр авч үзвэл, 2010 онд 200 хүртэл толгой малтай өрхийн нийт мал бүхий өрхөд эзлэх хувь Баруун бүсэд 81.6, Хангайн бүсэд 76.0, Төвийн бүсэд 72.6 хувь, Зүүн бүсэд 66.1 хувь, Улаанбаатарт 95.1 хувь байсан бол 2011 онд Баруун бүсийнх 76.9 хувь, Хангайн бүсийнх 71.6 хувь, Төвийн бүсийнх 67.8 хувь, Зүүн бүсийнх 63.2 хувь, Улаанбаатарынх 93.2 хувь болсон байна.

Үүнээс үзвэл цөөн малтай буюу 200 хүртэл толгой малтай өрхийн хувийн жин бүх бүсэд буурсан байна.

2011 онд 1000 ба түүнээс дээш малтай 2806 өрх тоологдсон нь өмнөх оныхоос 400 өрхөөр өссөн байна. 1000-аас дээш малтай өрхийн 14.7 хувь нь Баруун бүсэд, 30.2 хувь нь Хангайн бүсэд, 26.8 хувь нь Төвийн бүсэд, 27.9 хувь нь Зүүн бүсэд, 0.4 хувь нь Улаанбаатар хотод ногдож байна.

1000-аас дээш малтай өрхийн тоогоор Хэнтий аймаг тэргүүлж байна.

Хүснэгт 14

Малтай нэг өрхөд ногдох малын тоо

Бүлэг	Мал бүхий нэг өрхөд ногдох мал, тол		Үүнээс:				
	2010	2011	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Дүн	**150**	**170**	**10**	**11**	**1**	**73**	**75**
>10	6	5	1	3	0	0	1
11+30	20	20	2	5	0	5	9
31+50	39	40	3	6	0	11	20
51+100	72	74	5	8	1	24	37
101+200	141	144	8	10	1	53	71
201+500	300	303	17	16	3	129	139
501+999	645	650	36	30	4	327	252
1000+1499	1 144	1 139	70	52	7	637	374
1500+2000	1 687	1 662	123	87	13	954	485
2001+	2 608	2 563	174	123	11	1 536	718

Улсын дунджаар мал бүхий нэг өрхөд 170 толгой мал ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 20 толгой малаар өссөн байна. Малтай нэг өрхөд адуу 10, үхэр 11, тэмээ 1, хонь 73, ямаа 75 ногдож байна (Хүснэгт 14).

Нэг өрхөд ногдох малын бүтцийг авч үзэхэд 87.1 хувь нь бог мал, 12.9 хувь нь бод мал байна.

Мал бүхий өрхийн дүнд дийлэнх хувийг эзэлж байгаа 200 хүртэл толгой малтай нэг өрхөд дунджаар 74 толгой, 201-999 малтай нэг өрхөд 371 толгой, 1000 ба түүнээс дээш малтай өрхөд 1277 толгой мал тус тус ногдож байна.

Малтай нэг өрхөд ногдох малын тоо Төв, Сүхбаатар, Говьсүмбэр, Булган, Дорноговь, Хэнтий аймгуудад 210-268 толгойд хүрч, улсын дунджаас 40-98 толгойгоор дээгүүр, харин Дархан-Уул, Баян-Өлгий, Орхон, Сэлэнгэ, Өвөрхангай, Увс, Ховд аймагт 90-153 толгой болж, улсын дунджаас 17-80 толгойгоор доогуур байна.

Бүсээр авч үзвэл, нэг өрхөд ногдох малын тоо Зүүн бүсэд 228, Төвийн бүсэд 185, Хангайн бүсэд 171, Баруун бүсэд 144, Улаанбаатарт 53 толгой болж, Төв, Зүүн бүсэд нэг өрхөд ногдох мал улсын дунджаас 15-58 толгойгоор илүү байна.

2011 оны байдлаар амьжиргааны гол эх үүсвэр нь мал аж ахуй болсон малчин өрхийн эзэмшилд нийт малын 88.4 хувь буюу 32.1 сая толгой мал байна (Хүснэгт 15).

Хүснэгт 15

Малчин өрхийн малын бүлэглэлт

	Малчин өрхийн тоо		Малчин өрхийн малын тоо, мян.тол		Үүнээс				
	2010	2011	2010	2011	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Дүн	**160 265**	**154 917**	**29 079.1**	**32 085.4**	**1 857.0**	**1 937.6**	**262.9**	**13 971.4**	**14 056.6**
>10	7 696	5 499	44.2	33.0	4.0	14.8	0.4	4.6	9.2
11+30	16 984	13 862	344.7	286.5	24.6	67.3	1.8	66.9	125.9
31+50	15 502	12 475	616.3	501.6	37.6	73.6	3.5	145.6	241.2
51+100	30 142	26 275	2 220.2	1 965.5	133.6	206.7	17.4	637.4	970.4
101+200	41 932	41 463	6 004.8	6 014.9	354.2	424.1	52.2	2 188.7	2 995.7
201+500	36 859	41 982	11 168.3	12 857.6	698.1	666.5	117.7	5 455.4	5 920.0
501+999	8 795	10 652	5 691.6	6 955.8	383.6	320.8	49.5	3 502.3	2 699.6
1000+1499	1 997	2 276	2 279.7	2 604.5	158.9	119.4	15.2	1 460.3	850.7
1500+2000	242	266	407.9	441.5	32.7	23.0	3.4	255.3	127.2
2001+	116	167	301.4	424.5	29.6	21.4	1.9	254.9	116.7

2010 оны байдлаар малчин нэг өрхөд дунджаар 181 толгой мал, үүний дотор адуу 11, үхэр 11, тэмээ 1, хонь 81, ямаа 77 тус тус ногдож байсан бол 2011 онд дунджаар 207 толгой мал ногдож, үүний дотор адуу 12, үхэр 13, тэмээ 2, хонь 90, ямаа 91 ногдож байна. 2011 онд малчин нэг өрхөд ногдох малын тоо дунджаар өмнөх оныхоос 26 толгойгоор нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 16).

Хүснэгт 16

Нэг малчин өрхөд ногдох малын тоо

	Бүгд, тол		Үүнээс									
			Адуу		Үхэр		Тэмээ		Хонь		Ямаа	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Дүн	**181**	**207**	**11**	**12**	**11**	**13**	**1**	**2**	**81**	**90**	**77**	**91**
>10	6	6	1	1	2	3	0	0	1	1	2	2
11+30	20	21	2	2	4	5	0	0	5	5	9	9
31+50	40	40	3	3	5	6	0	0	12	12	19	19
51+100	74	75	5	5	7	8	1	1	25	24	36	37
101+200	143	145	9	9	10	10	1	1	54	53	69	72
201+500	303	306	17	17	16	16	3	3	134	130	134	141
13501+999	647	653	37	36	32	30	4	5	340	329	234	253
1000+1499	1 142	1 144	68	70	54	52	5	7	664	642	350	374
1500+2000	1 686	1 660	121	123	84	86	14	13	1 009	960	457	478
2001+	2 598	2 542	187	177	134	128	9	11	1 566	1 526	703	699

2010 онд малчин өрхийн 43.9 хувь нь 100 хүртэл малтай, 26.2 хувь нь 101-200 хүртэл малтай, 23.0 хувь нь 201-500 малтай, 5.4 хувь нь 501-999 малтай, 1.5 хувь нь 1000-аас дээш малтай байсан бол 2011 онд малчин өрхийн 35.7 хувь нь 100 хүртэл малтай, 26.8 хувь нь 101-200 хүртэл малтай, 27.1 хувь нь 201-500 малтай, 6.9 хувь нь 501-999 малтай, 1.7 хувь нь 1000-аас дээш малтай болсон байна.

Зураг 7

Малчин өрх, малын тооны бүлэглэлтээр

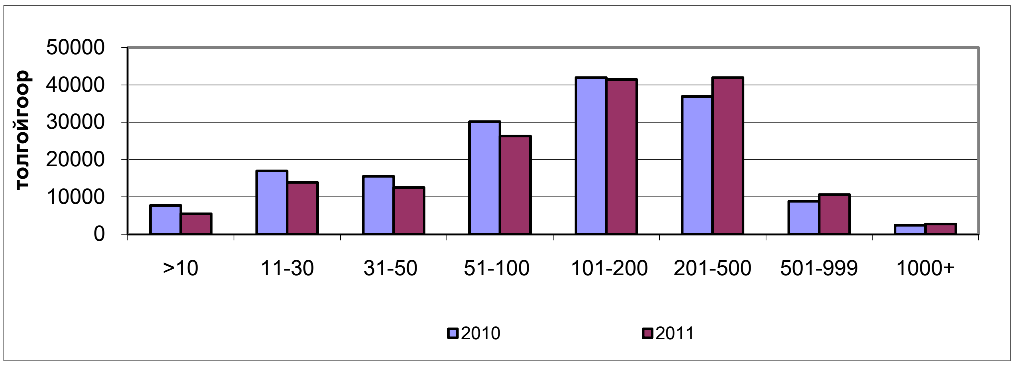

__Хээлтэгч мал.__ 2011 оны эцэст 15693.0 мян.тол хээлтэгч мал тоологдсон нь өмнөх оныхоос 159.1 мян. тол буюу 1.0 хувиар өссөн байна.

Төрлөөр авч үзвэл, гүү 48.6 мян.тол буюу 8.2 хувь, үнээ 63.7 мян.тол буюу 7.1 хувь, ингэ 5.5 мян.тол буюу 6.0 хувь, эм хонь 20.0 мян.тол буюу 0.3 хувь, эм ямаа 21.4 мян.тол буюу 0.3 хувиар тус тус өсчээ (Хүснэгт 17).

Хүснэгт 17

Хээлтэгч малын тоо

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010	
						Хувь	Зөрүү
Бүгд	**16 784.8**	**18 531.3**	**19 005.3**	**15 533.8**	**15 693.0**	**101.0**	**159.1**
Гүү	632.8	631.5	649.6	593.0	641.6	108.2	48.6
Үнээ	931.7	971.6	1 023.8	901.9	965.6	107.1	63.7
Ингэ	81.0	85.2	89.7	90.7	96.2	106.0	5.5
Эм хонь	7 490.7	8 253.5	8 672.8	7 097.5	7 117.5	100.3	20.0
Эм ямаа	7 648.5	8 589.6	8 569.5	6 850.7	6 872.1	100.3	21.4

Хээлтэгч мал нийт малын 43.2 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд адуун сүргийн 30.4 хувь, үхэр сүргийн 41.3 хувь, тэмээн сүргийн 34.3 хувь, хонин сүргийн 45.4 хувь, ямаан сүргийн 43.1 хувийг тус тус эзэлж байна (Хүснэгт 18). Сүрэгт хээлтэгч малын эзлэх хувийн жин өмнөх оныхоос тэмээн сүргийн хувьд 0.7 пунктээр өсч, харин бусад төрөл дээр 0.1-6.2 пунктээр буурсан байна.

Хүснэгт 18

Сүрэгт хээлтэгч малын эзлэх хувь

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011
Бүгд	**41.7**	**42.8**	**43.2**	**47.5**	**43.2**
Гүү	28.3	28.9	29.2	30.9	30.4
Үнээ	38.4	38.8	39.4	41.4	41.3
Ингэ	31.1	32.0	32.4	33.6	34.3
Эм хонь	44.1	44.9	45.0	49.0	45.4
Эм ямаа	41.7	43.0	43.6	49.3	43.1

Эрдэмтэн, судлаачдын үзэж байгаагаар мал аж ахуйн нөхөн үйлдвэрлэлийг хэвийн хэмжээнд байлгахад бод малын хувьд хээлтэгч мал сүргийн 50.0-55.0 хувь, бог малын хувьд сүргийн 60.0-65.0 хувийг эзэлж байвал зохимжтой гэж үздэг байна. Сүүлийн 5 жилийн байдлаар сүрэгт хээлтэгч малын эзлэх хувь бод малд дунджаар 34.0 хувь, бог малд 44.9 хувь байна.

Зураг 8

Хээлтэгч малын тоо, мян.тол

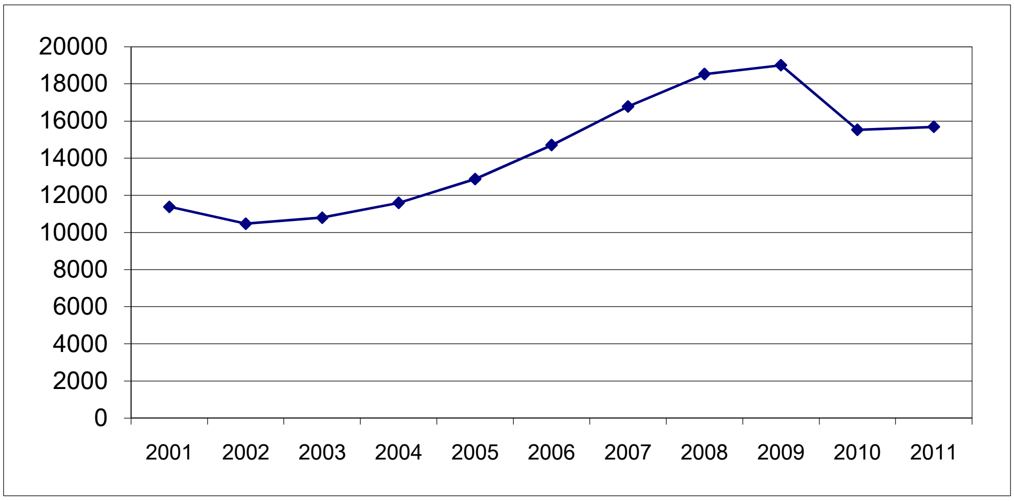

Хээлтэгч малын тоо Говьсүмбэр, Төв, Хөвсгөл, Өвөрхангай, Дорноговь, Сүхбаатар, Баян-Өлгий, Архангай, Завхан, Хэнтий аймагт өмнөх оныхоос 12.9-61.0 мян.тол буюу 1.3-17.6 хувиар өсч, бусад аймаг, Улаанбаатар хотод 4.9-49.5 мян.тол буюу 0.8-9.1 хувиар буурчээ.

Баруун, Зүүн, Хангайн бүсэд хээлтэгч малын тоо 1.2-2.3 хувь буюу 55.0-68.6 мян. толгойгоор өсч харин Төвийн бүс, Улаанбаатарт 0.4-3.9 хувь буюу 5.4-15.5 мян. толгойгоор буурсан байна.

Баруун бүсэд нийт малын 42.5 хувь, Хангайн бүсэд 43.0 хувь, Төвийн бүсэд 43.2 хувь, Зүүн бүсэд 44.6 хувь, Улаанбаатар хотын нийт малын 47.9 хувийг хээлтэгч мал эзэлж байна. Нийт малд хээлтэгч малын эзлэх хувийн жин бүх бүсэд өмнөх оныхоос 1.8-5.6 пунктээр буурсан байна.

Төл бойжилт. 2011 оны байдлаар оны эхний эх малын 84.6 хувь буюу 13139.5 мянган эх мал төллөж, гарсан төлийн 94.9 хувь буюу 12540.7 мянган төл бойжуулав. Бойжсон төлийн тоо өмнөх оныхоос 5141.5 мян. толгой буюу 1.7 дахин, бойжилтын хувь 26.9 пунктээр өссөн байна (Хүснэгт 19).

Гарсан унаганы 94.7 хувь, тугалын 96.0 хувь, ботгоны 95.8 хувь, хурганы 95.1, ишигний 94.5 хувийг бойжуулсан байна. Өмнөх оныхтой харьцуулахад бойжуулсан хурга, ишиг 2.0-2.9 сая толгойгоор, унага, тугал, ботго 5.9-155.1 мян. толгойгоор өссөн байна.

Хүснэгт 19

Төл бойжилт

мян.тол

	Бүгд			Үүнээс				
	2009	2010	2011	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Гарсан төл	15 395.4	10 875.7	13 217.1	453.0	690.3	44.2	6 192.3	5 837.2
Бойжсон төл	13 767.4	7 399.2	12 540.7	429.1	662.9	42.3	5 887.9	5 518.5
Бойжилтын хувь	89.4	68.0	94.9	94.7	96.0	95.8	95.1	94.5

Бойжуулсан төлийн тоо бүх аймаг, Улаанбаатар хотод 13.5 хувиас 7.2 дахин буюу 16.7-522.4 мян. толгойгоор өссөн байна.

Зураг 9

Бойжуулсан төлийн тоо, мян.тол

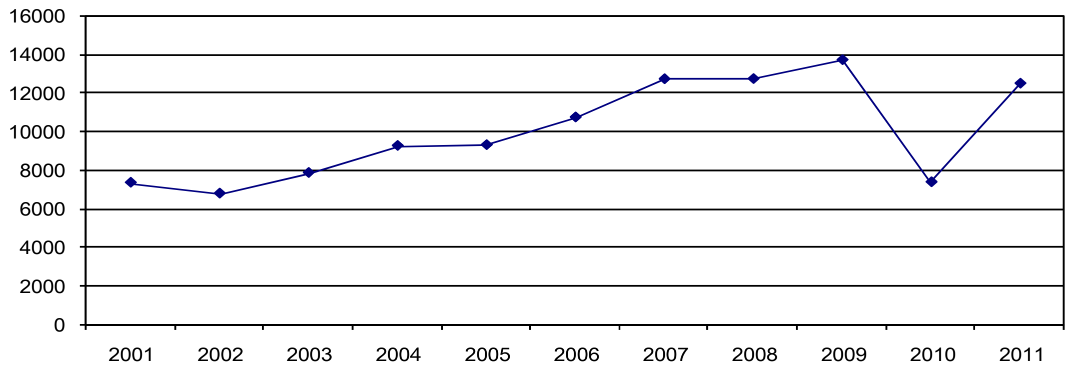

Бойжуулсан төлийн тоо өмнөх оныхоос Хангайн бүсэд 1.8 сая, Баруун бүсэд 1.5 сая, Төвийн бүсэд 1.3 сая, Зүүн бүсэд 0.6 сая толгойгоор өссөн байна.

Нийт бойжуулсан төлийн 23.9 хувь нь Баруун бүсэд, 34.9 хувь нь Хангайн бүсэд, 23.5 хувь нь Төвийн бүсэд, 16.7 хувь нь Зүүн бүсэд, 1.0 хувь нь Улаанбаатарт ногдож байна.

Хүснэгт 20

Бойжуулсан төл

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011
Бүгд	**12 767.6**	**12 780.0**	**13 767.4**	**7 399.2**	**12 540.7**
Унага	431.0	377.5	420.8	274.0	429.1
Тугал	688.1	670.0	719.1	541.0	662.9
Ботго	34.8	40.5	40.1	36.4	42.3
Хурга	5 857.0	6 003.5	6 549.4	3 895.8	5 887.9
Ишиг	5 756.6	5 688.4	6 038.0	2 652.0	5 518.5

2011 онд улсын дунджаар 100 эхээс 81 төл бойжуулсан нь өмнөх оныхоос 42 төлөөр өсөв (Хүснэгт 21).

100 эхээс бойжуулсан төлийн тоо бүх аймаг, Улаанбаатарт өмнөх оныхоос 2-73 толгойгоор өсчээ.

Хүснэгт 21

100 эхээс бойжуулсан төл

тол

	2007	2008	2009	2010	2011
Бүгд	**87**	**76**	**74**	**39**	**81**
Унага	73	60	67	42	72
Тугал	82	72	74	53	73
Ботго	45	50	47	41	47
Хурга	89	80	79	45	83
Ишиг	87	74	70	31	81

Бүсээр авч үзвэл, бүх бүс, Улаанбаатарт 100 эхээс бойжуулсан төлийн тоо өмнөх оныхоос 24-53 толгойгоор дээгүүр байна.

Баруун бүс, Зүүн бүс, Улаанбаатарт 100 эхээс бойжуулсан төлийн тоо улсын дунджаас 3-9 толгойгоор дээгүүр, бусад бүсэд 1-5 толгойгоор доогуур байна.

Зураг 10

100 эхээс бойжуулсан төл

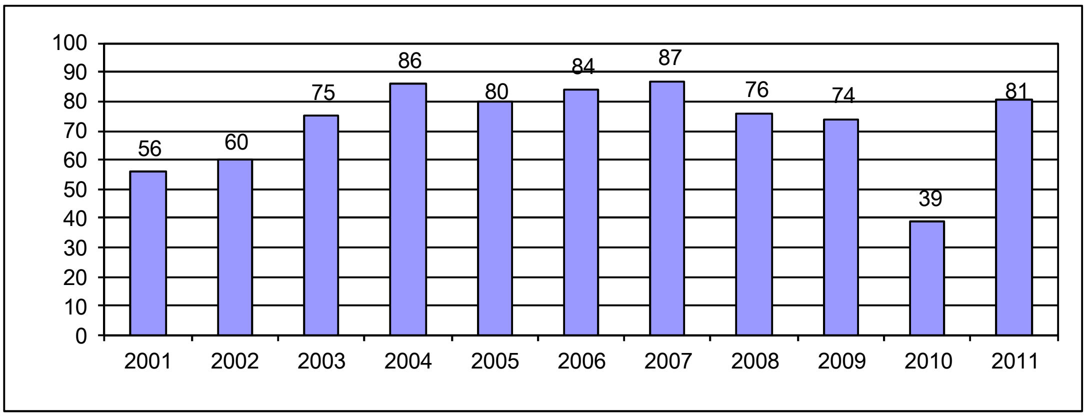

Том малын зүй бус хорогдол. 2011 онд оны эхний нийт малын 2.0 хувьтай тэнцэх 651.3 мянган толгой мал хорогдсон нь өмнөх оныхоос 9668.6 мянгаар буюу 15.8 дахин буурсан байна. Нийт хорогдсон малын 43.7 хувийг ямаа, 43.6 хувийг хонь, 8.1 хувийг үхэр, 4.2 хувийг адуу, 0.4 хувийг тэмээ эзэлж байна (Хүснэгт 22).

Нийт хорогдсон малын 91.3 хувь буюу 594.7 мянга нь зуд, гэнэтийн аюулаар, 8.7 хувь буюу 56.6 мянга нь өвчнөөр хорогджээ.

Хүснэгт 22

Том малын зүй бус хорогдол

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011
Бүгд	**294.1**	**1 640.6**	**1 732.9**	**10 319.9**	**651.3**
Адуу	24.6	122.0	62.9	369.7	27.6
Үхэр	27.9	132.9	107.1	581.0	52.9
Тэмээ	2.0	3.4	2.9	17.0	2.4
Хонь	119.9	652.8	681.4	4 363.8	284.0
Ямаа	119.8	729.4	878.5	4 988.4	284.4

Том малын зүй бус хорогдол өмнөх оныхоос бүх аймаг, нийслэлд буурсны дотор Завхан, Орхон, Говьсүмбэр, Өмнөговь, Өвөрхангай, Дундговь аймгуудад 30.8-203.1 дахин буурсан байна.

Нийт хорогдлын 73.7 хувь нь Увс, Баянхонгор, Говь-Алтай, Сүхбаатар, Ховд, Хөвсгөл, Булган, Архангай аймагт ногдож байна.

Том малын зүй бус хорогдол Зураг 11

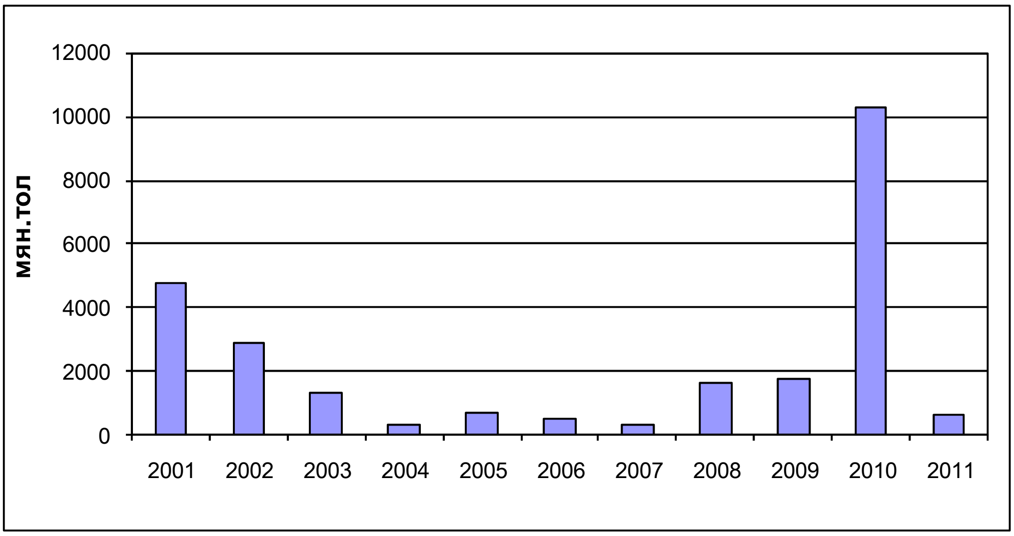

Бүсээр авч үзвэл Баруун бүсэд хорогдлын хэмжээ өмнөх оныхтой харьцуулахад 2.8 сая толгой буюу 15.0 дахин, Хангайн бүсэд 4.0 сая толгой буюу 14.7 дахин, Төвийн бүсэд 2.2 сая толгой буюу 44.0 дахин, Зүүн бүсэд 524.7 мян. толгой буюу 6.2 дахин буурсан байна. Нийт хорогдлын 45.2 хувь нь Хангайн бүсэд, 30.8 хувь нь Баруун бүсэд, 15.6 хувь нь Зүүн бүсэд, 7.9 хувь нь Төвийн бүсэд гарсан байна.

Хүснэгт 23

Оны эхний малд зүй бус хорогдлын эзлэх хувь

	2007	2008	2009	2010	2011
Бүгд	0.8	4.1	4.0	23.4	2.0
Адуу	1.2	5.4	2.9	16.6	1.4
Үхэр	1.3	5.5	4.3	22.4	2.4
Тэмээ	0.8	1.3	1.1	6.1	0.9
Хонь	0.8	3.8	3.7	22.6	2.0
Ямаа	0.8	4.0	4.4	25.4	2.0

Баруун бүсэд оны эхний малын 2.7 хувь, Хангайн бүсэд 2.4 хувь, Төвийн бүсэд 0.7 хувь, Зүүн бүсэд 1.9 хувь, Улаанбаатарт 1.0 хувь нь хорогдсон байна (Хавсралт 29).

2011 онд 113.9 мянган мал зуд, гэнэтийн аюулаар хорогдсон нь өмнөх оныхоос 10054.0 мян. толгой буюу 89.3 дахин буурсан байна (Хүснэгт 24).

Хүснэгт 24

Гэнэтийн аюулаар хорогдсон малын тоо

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011
Бүгд	**43.8**	**695.1**	**1 597.8**	**10 167.9**	**113.9**
Адуу	2.9	50.8	55.8	364.2	5.1
Үхэр	3.8	52.5	94.9	561.4	8.8
Тэмээ	0.2	1.2	2.6	16.5	0.5
Хонь	20.2	285.2	624.8	4 299.5	47.0
Ямаа	16.8	305.4	819.6	4 926.3	52.6

Гэнэтийн аюулаар хорогдсон малын 61.8 хувь нь Өвөрхангай, Хөвсгөл, Хэнтий, Баянхонгор, Увс аймагт ногдож байна. Бүсээр авч үзвэл гэнэтийн аюулаар хорогдсон малын 38.6 хувь нь Хангайн, 31.9 хувь нь Баруун, 16.9 хувь нь Зүүн, 11.6 хувь нь Төвийн бүсэд тус тус ногдож байна.

Хээл хаялт, сувайралт. 2011 онд оны эхний хээлтэгч малын 12.3 хувьтай тэнцэх 1.9 сая мал хээл хаяж, сувайрсны улмаас төл өгөөгүй байна. Хээл хаяж, сувайрсан хээлтэгч малын тоо өмнөх оныхоос 2.3 дахин буюу 2.5 сая толгойгоор буурсан байна (Хүснэгт 25).

Төл өгөөгүй хээлтэгч малын 76.1 хувь буюу 1454.0 мянга нь сувайрсан хээлтэгч, 23.9 хувь буюу 456.5 мянга нь хээл хаясан эх мал байна.

Хүснэгт 25

Хээл хаяж, сувайрсан эх малын тоо

мян.тол

	Сувайрсан				Хээл хаясан			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Бүгд	**1 223.3**	**1 352.7**	**2 526.6**	**1 454.1**	**732.1**	**942.5**	**1 904.8**	**456.5**
Гүү	101.9	97.7	126.8	97.4	38.6	33.7	65.3	19.9
Үнээ	119.5	123.0	146.2	139.5	35.7	37.1	60.5	25.8
Ингэ	2.4	2.3	3.7	2.7	0.3	0.5	0.8	0.3
Эм хонь	476.2	514.4	954.7	553.1	161.3	214.2	519.9	144.4
Эм ямаа	523.4	615.3	1 295.2	661.3	496.3	657.0	1 258.2	266.1

Аймгаар авч үзвэл, төл өгөөгүй хээлтэгч малын тоо өмнөх оныхоос зөвхөн Сүхбаатар аймагт 7.2 мянгаар нэмэгдэж, бусад аймаг, Улаанбаатар хотод 4.5-336.1 мянгаар буурсан байна. Ямааны хээл хаялт, сувайралт өмнөх жилийнхээс 2.8 дахин буурчээ.

Хүснэгт 26

Оны эхний хээлтэгчид хээл хаялт, сувайрсан малын эзлэх хувь

	Сувайрсан				Хээл хаясан			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Бүгд	**7.3**	**7.3**	**13.3**	**9.4**	**4.4**	**5.1**	**10.0**	**2.9**
Гүү	16.1	15.5	19.5	16.4	6.1	5.3	10.1	3.3
Үнээ	12.8	12.7	14.3	15.5	3.8	3.8	5.9	2.9
Ингэ	2.9	2.7	4.1	3.0	0.4	0.6	0.8	0.3
Эм хонь	6.4	6.2	11.0	7.8	2.2	2.6	6.0	2.0
Эм ямаа	6.8	7.2	15.1	9.7	6.5	7.6	14.7	3.9

Хээл хаяж, сувайрсан эх малын 43.4 хувь нь Хангайн, 19.4 хувь нь Баруун, 23.6 хувь нь Төвийн, 12.9 хувь нь Зүүн бүсэд, 0.7 хувь нь Улаанбаатар хотод ногдож байна.

***Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо*.** 2011 онд 329.7 мянган хээлтүүлэгч мал тоологдож, өмнөх оныхоос 51.7 мян. толгойгоор буюу 18.6 хувиар өсчээ (Хүснэгт 27).

Хүснэгт 27

Хээлтүүлэгч малын тоо

мян.тол

	1966-1968*	2008	2009	2010	2011
Бүгд	**337.0**	**382.7**	**379.1**	**278.0**	**329.7**
Азарга	64.0	84.4	85.7	78.0	83.5
Бух	36.3	35.1	35.4	28.2	32.0
Буур	6.3	3.4	3.6	3.5	3.7
Хуц	173.9	130.0	133.5	93.0	112.3
Ухна	56.5	129.8	121.0	75.4	98.2

*жилийн дундаж

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо нь бод малын хувьд үржлийн нормоор, харин бог малын хувьд хуц, ухна зуданд ихээхэн өртөж, эцэг мал үлэмжхэн дутагдах болжээ. Үржлийн нормоор бог малын нэг хээлтүүлэгчид 40-50 хээлтэгч ногдох ёстой байхад 2011 онд улсын дунджаар 63 эм хонь, 70 эм ямаа ногдож байгаа нь норм 1.5 дахин хэтэрсэн үзүүлэлт болж байна (Хүснэгт 28). 1966-1968 оны дунджаар нэг хуц, ухнанд 39-40 эм хонь, ямаа ногддог байсан нь үржлийн нормтой ойролцоо байжээ.

Хүснэгт 28

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо

	Үржлийн норм	1966-1968*	2008	2009	2010	2011
Гүү	12-15	10	7	8	8	8
Үнээ	35-45	24	28	29	32	30
Ингэ	20-25	29	25	25	26	26
Эм хонь	25-30	39	64	72	94	63
Эм ямаа	25-30	40	66	71	91	70

*жилийн дундаж

Малын хэрэглээний зарлага. 2011 онд оны эхний нийт малын 25.3 хувьтай тэнцэх 8283.2 мянган малыг хэрэглээнд зарцуулсан байна.

Малын хэрэглээний зарлага өмнөх оныхоос 90.5 мян. толгой буюу 1.1 хувиар буурсан байна (Хүснэгт 29).

Малтай нэг өрх жилд дунджаар 39 толгой малыг өөрийн болон бусдын хэрэглээнд зориулан зарцуулсан дүн гарч байна.

Хүснэгт 29

Малын хэрэглээний зарлага

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011
Бүгд	**7 012.6**	**8 285.2**	**11 299.0**	**8 373.7**	**8 283.2**
Адуу	281.6	312.5	323.5	205.3	208.9
Үхэр	402.3	459.5	516.0	383.3	446.3
Тэмээ	25.7	32.0	26.6	26.9	29.4
Хонь	3 562.2	4 076.7	4 955.5	4 326.3	4415.8
Ямаа	2 740.7	3 404.4	5 477.4	3 431.9	3182.8
			Оны эхний малд эзлэх хувь		
Бүгд	**20.1**	**20.6**	**26.1**	**19.0**	**25.3**
Адуу	13.3	14.0	14.8	9.2	10.9
Үхэр	18.6	18.9	20.6	14.7	20.5
Тэмээ	10.2	12.3	10.0	9.7	10.9
Хонь	24.0	24.0	27.0	22.4	30.5
Ямаа	17.7	18.6	27.4	17.5	22.9

Оны эхний адууны 10.9 хувь, үхрийн 20.5 хувь, тэмээний 10.9 хувь, хонины 30.5 хувь, ямааны 22.9 хувийг хүнсний хэрэглээнд зарцуулсан байна.

Хэрэглээнд зарцуулсан малын 91.7 хувийг бог мал, 8.3 хувийг бод мал эзэлж байгаа бөгөөд 41.1 хувийг нь зах зээлд, 28.7 хувийг нь аж ахуйн дотоод хэрэгцээнд ашиглажээ (Хүснэгт 30).

Хүснэгт 30

Зах зээлд худалдан борлуулсан болон аж ахуйн дотоодод хэрэглэсэн малын тоо

мян.тол

	Зах зээлд худалдан борлуулсан				Аж ахуйн дотоодод хэрэглэсэн			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Бүгд	**3 278.7**	**4 614.1**	**3 641.7**	**3 401.8**	**3 237.0**	**3 743.0**	**3 006.8**	**2 376.3**
Адуу	135.0	153.9	125.7	130.1	109.4	109.3	96.5	77.5
Үхэр	200.8	237.2	202.2	213.0	192.9	192.4	169.5	138.8
Тэмээ	11.2	10.5	13.0	12.5	10.8	9.8	10.7	8.8
Хонь	1 631.5	2 108.4	1 859.1	1 804.1	1 498.4	1 636.7	1 403.7	1 112.9
Ямаа	1 300.2	2 104.1	1 441.7	1 242.2	1 425.5	1 794.8	1 326.4	1 038.3

Бүсээр авч үзвэл, оны эхний малынхаа, Баруун бүсэд 22.8 хувь, Хангайн бүсэд 23.1 хувь, Төвийн бүсэд 26.5 хувь, Зүүн бүсэд 31.5 хувь, Улаанбаатарт 40.5 хувийг тус тус хэрэглээнд зарцуулсан байна.

Хэрэглээнд зарцуулсан малын 34.1 хувь нь Хангайн бүсэд, 24.2 хувь нь Төвийн бүсэд, 20.4 хувь нь Баруун бүсэд, 20.0 хувь нь Зүүн бүсэд, 1.3 хувь нь Улаанбаатарт ногдож байна.

Малтай нэг өрх дунджаар 16 толгой малыг зах зээлд борлуулж, мөн 11 толгой малыг өөрийн хүнсэндээ хэрэглэжээ.

Сүргийн бүтэц. 2011 оны байдлаар нийт сүргийн 33.9 хувь буюу 12306.7 мянган толгой нь төл, өсвөр насны мал, 22.0 хувь буюу 8006.4 мянган толгой нь нас гүйцсэн мал, 43.2 хувь буюу 15693.0 мянган толгой нь хээлтэгч мал, 0.9 хувь буюу 329.7 мянган толгой нь хээлтүүлэгч мал байна (Хүснэгт 31).

Хүснэгт 31

Сүргийн бүтэц, 2011 онд

	Толгойгоор, мян.тол					Хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээл-тэгч	Хээл-түү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээл-Тэгч	Хээл-түү-лэгч
Бүгд	**36 335.8**	**12 306.7**	**8 006.4**	**15 693.0**	**329.7**	**100.0**	**33.9**	**22.0**	**43.2**	**0.9**
Адуу	2 112.9	775.8	612.1	641.6	83.5	100.0	36.7	29.0	30.4	4.0
Үхэр	2 339.7	1 030.2	311.9	965.6	32.0	100.0	44.0	13.3	41.3	1.4
Тэмээ	280.1	106.5	73.7	96.2	3.7	100.0	38.0	26.3	34.3	1.3
Хонь	15 668.5	5 375.1	3 063.6	7 117.5	112.3	100.0	34.3	19.6	45.4	0.7
Ямаа	15 934.5	5 019.1	3 945.2	6 872.1	98.2	100.0	31.5	24.8	43.1	0.6

Малын нас, хүйсээр нийт сүрэгт эзлэх хувийн жинг өмнөх оныхтой харьцуулж үзэхэд 2011 оны байдлаар сүрэгт хээлтэгчийн эзлэх хувь 4.3 пункт, нас гүйцсэн эр малынх 6.0 пунктээр буурч, төл, өсвөр насны малын сүрэгт эзлэх хувь 10.2 пункт, хээлтүүлэгчийн эзлэх хувь 0.1 пунктээр нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 32).

1966-1968 оны төлөвлөгөөт эдийн засгийн үеийнхтэй зэрэгцүүлж үзвэл сүргийн бүтцэд гарсан нэг томоохон өөрчлөлт нь үхэр сүрэг, бог малд эр сувай малын нөөцтэй болсон явдал юм. Бог малд эр сувай малын эзлэх хэмжээ 1966-1968 онд 12.2-13.0 хувь байсан бол 2011 онд 19.6-24.8 хувь болж 1.6-1.9 дахин нэмэгджээ. Энэ хугацаанд үхэр сүрэгт эр сувай мал 9.2 хувь эзэлж байснаа 13.3 хувь болж нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 32).

Хүснэгт 32

Сүргийн бүтэц, хувиар

	Төл, өсвөр насны				Нас гүйцсэн эр			
	1966-1968*	2009	2010	2011	1966-1968*	2009	2010	2011
Бүгд	**34.7**	**31.8**	**23.7**	**33.9**	**15.6**	**24.2**	**28.0**	**22.0**
Адуу	31.6	37.8	33.2	36.7	37.7	29.1	31.9	29.0
Үхэр	46.5	45.0	42.0	44.0	9.2	14.3	15.2	13.3
Тэмээ	31.2	38.5	37.4	38.0	39.0	27.9	27.6	26.3
Хонь	34.5	32.8	25.4	34.3	12.2	21.7	25.0	19.6
Ямаа	31.7	28.4	17.6	31.5	13.0	27.4	32.5	24.8

Үргэлжлэл

	Хээлтэгч				Хээлтүүлэгч			
	1966-1968*	2009	2010	2011	1966-1968*	2009	2010	2011
Бүгд	**48.2**	**43.2**	**47.5**	**43.2**	**1.5**	**0.9**	**0.8**	**0.9**
Адуу	27.9	29.2	30.9	30.4	2.8	3.9	4.1	4.0
Үхэр	42.5	39.4	41.4	41.3	1.8	1.4	1.3	1.4
Тэмээ	28.8	32.4	33.6	34.3	1.0	1.3	1.4	1.3
Хонь	51.9	45.0	49.0	45.4	1.4	0.7	0.6	0.7
Ямаа	54.0	43.6	49.3	43.1	1.3	0.6	0.5	0.6

* жилийн дундаж

Сүрэгт эр сувай малын нөөц ихэссэн нь махны үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэхэд сайнаар нөлөөлөх боловч бас анхаарах зүйл байна. 2009-2011 оны дунджийг 1966-1968 оны дундажтай харьцуулахад эр сувай малын тоо үхэрт 1.8 дахин, хонинд 2.3 дахин, ямаанд 8.5 дахин нэмэгджээ (Хүснэгт 32 а). Харин энэ хугацаанд нийт ямааны

тоо 3.9 дахин өссөн байхад эр ямааны тоо 8.5 дахин өссөн нь ноолуурын үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэхэд түлхэц болсон боловч ноолуурын чанарт сөрөг нөлөөтэй байв.

Хүснэгт 32 а

Эр сувай малын өсөлт

мян.тол

	Жилийн дундаж			
	1966-1968	2000-2002	2009-2011	2009-2011 / 1966-1968 %
Үхэр	187.2	361.5	337.9	180.5
Хонь	1 562.4	2 648.4	3 619.4	231.7
Ямаа	544.3	2 745.2	4 615.6	848.0

.

II.2.3 Эрчимжсэн мал аж ахуй

Цэвэр үүлдрийн болон эрлийз, нутгийн шилдэг омгийн мал. 2011 онд цэвэр үүлдрийн 1241.0 мянган мал, эрлийз 469.1 мянга, сайжруулсан нутгийн үүлдрийн 1886.0 мянган мал, нутгийн шилдэг омгийн 769.8 мянган мал тоологдов.

Өмнөх оныхтой харьцуулахад цэвэр үүлдрийн мал 3.9 хувь буюу 46.7 мян. толгойгоор, нутгийн шилдэг омгийн мал 4.5 хувь буюу 33.4 мян. толгойгоор, эрлийз мал 14.5 хувь буюу 59.3 мян. толгойгоор, сайжруулсан нутгийн үүлдрийн мал 34.4 хувь буюу 482.6 мян. толгойгоор тус тус өссөн байна (Хүснэгт 33).

Хүснэгт 33

Цэвэр үүлдрийн болон эрлийз нутгийн шилдэг омгийн малын тоо

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010	
						Хувь	Зөрүү
Цэвэр үүлдрийн	**1 997.4**	**1 794.7**	**1 595.2**	**1 194.3**	**1 241.0**	**103.9**	**46.7**
Үхэр	33.1	28.3	35.5	28.5	45.5	159.6	17.0
Хонь	1 574.7	1 418.3	1 331.7	981.1	938.3	95.6	-42.8
Ямаа	389.6	348.1	228.1	184.7	257.3	139.3	72.6
Эрлийз	**475.8**	**641.9**	**668.8**	**409.8**	**469.1**	**114.5**	**59.3**
Үхэр	67.9	78.8	78.8	63.2	86.0	136.1	22.8
Хонь	59.9	98.9	111.9	95.8	65.5	68.4	-30.3
Ямаа	348.0	464.2	478.0	250.8	317.6	126.6	66.8
Нутгийн шилдэг омгийн	**745.6**	**721.0**	**829.5**	**736.4**	**769.8**	**104.5**	**33.4**
Адуу	27.7	19.3	31.2	25.1	23.2	92.4	-1.9
Үхэр	0.1	0.0	2.3	2.1	5.3	252.4	3.2
Тэмээ	9.4	10.8	12.0	11.3	13.9	123.0	2.6
Хонь	65.2	63.3	142.6	136.5	141.4	103.6	4.9
Ямаа	643.2	627.6	641.5	561.4	586.0	104.4	24.6
Сайжруулсан нутгийн үүлдрийн	**1 601.0**	**1 783.9**	**2 131.2**	**1 403.4**	**1 886.0**	**134.4**	**482.6**
Адуу	10.3	10.5	12.0	9.2	9.3	101.1	0.1
Үхэр	20.3	12.6	13.7	13.6	16.3	119.9	2.7
Тэмээ	0.7	0.6	0.9	1.5	1.0	66.7	-0.5
Хонь	918.4	949.8	1162.2	688.8	990.9	143.9	302.1
Ямаа	651.3	810.4	942.5	690.3	868.4	125.8	178.1

Нийт малын 3.4 хувийг цэвэр үүлдрийн мал, 1.3 хувийг эрлийз мал, 2.1 хувийг нутгийн шилдэг омгийн мал, 5.2 хувийг сайжруулсан нутгийн үүлдрийн мал тус тус эзэлж байна.

Эрчимжсэн фермерийн аж ахуй. Хот суурин газрын хүн амыг аюулгүй хүнс тэжээлээр хангах хэрэгцээ шаардлагын улмаас эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлэх талаар төр засгаас ихээхэн анхаарч байгаа билээ. Үүнтэй холбоотойгоор сүүлийн жилүүдэд эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн тоо, энэ чиглэлийн бизнес эрхлэгчдийн тоо нэмэгдсээр байна.

Сүү, махны эрчимжсэн аж ахуйг Улаанбаатар хот болон бүсийн тулгуур төв, орон нутгийн хөгжлийн төвийн ойролцоо нутагт үржүүлэх зорилгоор 22 аймаг, нийслэлийн 275 төслөөс сонгон шалгаруулалт хийж, Улаанбаатар хот, Өвөрхангай, Баян-Өлгий, Булган, Говь-Алтай, Төв, Сэлэнгэ, Орхон, Хэнтий аймгийн иргэд, аж ахуйн нэгжид Шар тарлан үүлдрийн 149 толгой, Хар тарлан үүлдрийн 75 толгой үхрийг таван жилийн хугацаатай өсвөр гунжаар эргэн төлөх нөхцөлтэйгээр олгох ажлыг зохион байгуулжээ.

Хүснэгт 34

Эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн тоо

	2008	2009	2010	2011	2011/2010	
					Хувь	Зөрүү
Бүгд	**980**	**1 045**	**1 284**	**1 650**	128.5	366
Сүүний үхрийн ферм	412	523	649	901	138.8	252
Махны үхрийн ферм	48	94	101	64	63.4	-37
Мах, ноосны хонины ферм	57	107	128	200	156.3	72
Гахайн ферм	172	135	190	187	98.4	-3
Тахианы ферм	225	106	148	217	146.6	69
Зөгийн ферм	56	58	68	81	119.1	13

2011 оны байдлаар улсын хэмжээнд 1650 эрчимжсэн фермерийн аж ахуй үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд өмнөх оныхтой харьцуулахад фермерийн аж ахуйн тоо 366 буюу 28.5 хувиар нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 34).

Хүснэгт 35

Эрчимжсэн аж ахуй эрхэлж байгаа фермерийн аж ахуйд өсгөн үржүүлж байгаа малын тоо

	Сүүний үхэр			Махны үхэр			Мах, ноосны хонь		
	Фермерийн аж ахуйн тоо	үхрийн тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох үхэр	Фермерийн аж ахуйн тоо	үхрийн тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох үхэр	Фермерийн аж ахуйн тоо	малын тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох хонь
2009	523	19 298	37	94	10 992	117	107	89 183	833
2010	649	21 412	33	101	11 307	112	128	101 681	794
2011	901	27 501	31	64	11 069	173	200	161 597	808

Үргэлжлэл

	Гахай			Тахиа			Зөгий		
	фермерийн аж ахуйн тоо	Гахайны тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох гахай	Фермерийн аж ахуйн тоо	тахианы тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох тахиа	Фермерийн аж ахуйн тоо	Зөгийн бүл	1 фермерийн аж ахуйд ногдох зөгий, бүл
2009	135	19 959	148	106	396 551	3 741	58	2 208	38
2010	190	15 064	79	148	397 468	2 686	68	2 255	33
2011	187	16 779	90	217	451 705	2 082	81	2 835	35

2011 онд сүүний чиглэлийн нэг фермерийн аж ахуйд 31 толгой үхэр, махны чиглэлийн нэг фермерийн аж ахуйд 173 толгой үхэр, мах, ноосны чиглэлийн нэг фермерийн аж ахуйд 808 толгой хонь, гахайн нэг фермерийн аж ахуйд 90 гахай, тахианы нэг фермерийн аж ахуйд 2082 тахиа, зөгийн нэг фермерийн аж ахуйд 35 бүл зөгий ногдож байна (Хүснэгт 35).

Эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн 10.0 хувь нь Улаанбаатар хотод, 17.9 хувь нь Төв аймгийн нутагт үйл ажиллагаа явуулж байна.

II.2.4 Малын бэлчээр, тэжээлийн хүрэлцээ, хангамж

Бэлчээрийн хүрэлцээ. Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газрын 2011 оны газрын нэгдмэл сангийн урьдчилсан тайлангаар манай улсын бэлчээр хадлангийн талбай 113.0 сая га байгаа нь өмнөх оны түвшинд байгаа боловч 1964 оныхоос 7.5 хувь буюу 9.1 сая га-гаар багасчээ (Хүснэгт 36). 2011 онд 100 га бэлчээрийн талбайд хонин толгойд шилжүүлснээр 53 толгой мал ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 5 толгойгоор өссөн байна.

Хүснэгт 36

Бэлчээрийн хүрэлцээ хангамж

	1964	2009	2010	2011	2011/1964	
					Хувь	Зөрүү
Бэлчээр хадлангийн талбай, сая га	122.1	113.1	113.0	113.0	92.5	-9.1
Хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо, сая тол	49.3	69.5	54.8	60.2	122.1	10.9
100 га бэлчээр хадлангийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо	40	61	49	53	133	13

Өнгөрсөн 47 жилийн хугацаанд буюу 1964 оныхтой харьцуулбал бэлчээрийн талбай 9.1 сая га-гаар багасч, хонин толгойд шилжүүлсэн нийт малын тоо 10.9 сая толгойгоор өссөн байна. Үүнтэй холбогдон 100 га бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо 1.3 дахин нэмэгджээ.

Зураг 12

100 га бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо

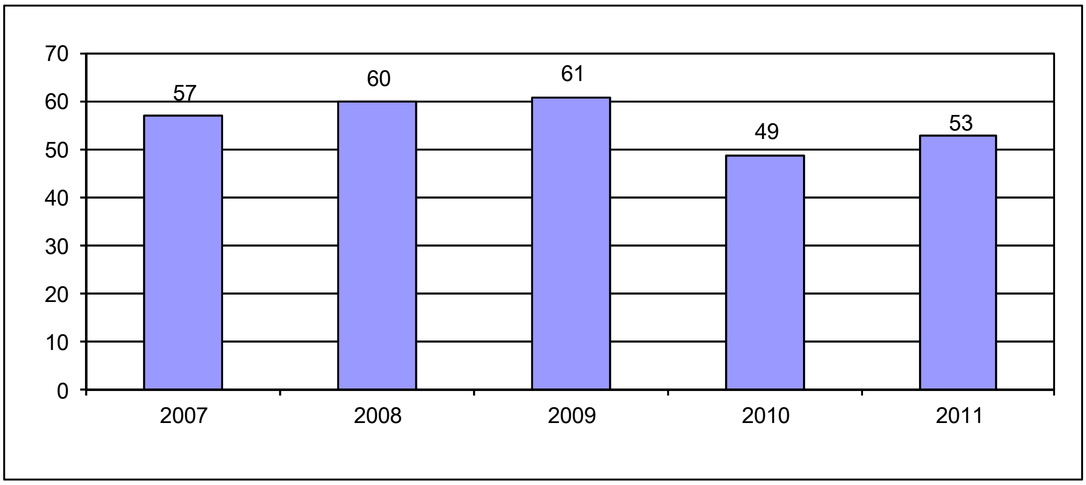

100 га бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо Орхон аймагт 796, Улаанбаатарт 274, Дархан-Уул аймагт 257, Булган аймагт 165, Архангай аймагт 155, Сэлэнгэ аймагт 135 толгой байгаа нь улсын дунджаас 2.5-15.0 дахин өндөр байна (Хавсралт 39).

Бүсээр авч үзвэл, Хангайн бүс, Улаанбаатарт 100 га бэлчээрийн талбайд хонин толгойд шилжүүлснээр 91-274 толгой мал ногдож байгаа нь улсын дунджаас 38-221 толгойгоор өндөр байна. Дээрх байдлаас үзэхэд төвлөрсөн хот, суурин газар, мал ихтэй бүс нутаг, аймагт бэлчээрийн даац хэтэрсэн хэвээр байна.

Малын тэжээлийн үйлдвэрлэлт, хангамж. 2011 онд улсын хэмжээгээр тэжээлийн нэгжид шилжүүлснээр 663.2 мян.т тэжээл үйлдвэрлэсэн нь өмнөх оныхоос 7.2 хувь буюу 44.6 мян. тонноор нэмэгдэв (Хүснэгт 37).

Бэлтгэсэн тэжээлийг нэр төрлөөр, өмнөх оныхтой харьцуулан авч үзвэл бэлтгэсэн байгалийн хадлан, гар тэжээл, бэлтгэсэн даршны хэмжээ 5.1 хувиас 2.1 дахин буюу 4.5-57.9 мян. тонноор өсч, харин сүрэл, эрдэс тэжээлийн хэмжээ 4.8-15.8 хувиар буюу 0.4-7.6 мянган тонноор буурсан байна.

Хүснэгт 37

Бэлтгэсэн тэжээл, нэр төрлөөр

мян.т

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010 %
Байгалийн хадлан	933.1	1 030.9	912.3	1 137.3	1 195.2	105.1
Сүрэл	8.5	11.1	8.5	8.3	7.9	95.2
Гар тэжээл	35.4	34.4	25.8	32.7	46.7	142.8
Бэлтгэсэн дарш	1.3	0.9	0.5	4.0	8.5	212.5
Эрдэс тэжээл	50.5	53.8	44.4	48.0	40.4	84.2
Үйлдвэрлэсэн тэжээл-бүгд, (тэж.нэгж)	513.4	560.4	499.2	618.6	663.2	107.2

Тэжээл бэлтгэлтийн хэмжээ /тэжээлийн нэгжээр/ Орхон, Говьсүмбэр, Баянхонгор, Өвөрхангай, Дорнод, Хэнтий, Сэлэнгэ аймагт өмнөх оныхоос 0.2-20.2 мян. тонноор буурч, бусад 14 аймаг, Улаанбаатарт 0.008-27.9 мян. тонноор нэмэгдэв.

Зураг 13

Бэлтгэсэн хадлан

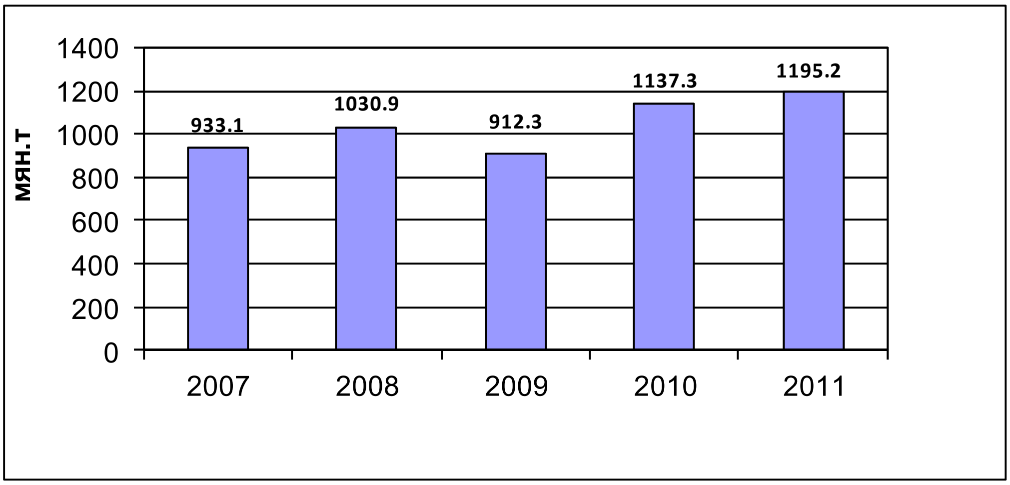

Тэжээл үйлдвэрлэлтийн хэмжээ /тэжээлийн нэгжээр/ Зүүн бүсэд өмнөх оныхоос 7.0 хувь буюу 7.5 мян.тонноор буурч, Төв, Баруун болон Хангайн бүсэд 2.9-14.9 хувь буюу 5.6-27.6 мян. тонноор өссөн байна.

Нийт тэжээлийн 33.8 хувь нь Хангайн бүсэд, 30.0 хувь нь Төвийн бүсэд, 19.5 хувь нь Баруун бүсэд, 15.0 хувь нь Зүүн бүсэд, 1.7 хувь нь Улаанбаатарт бэлтгэгдсэн байна.

Хүснэгт 38

Үйлдвэрлэсэн тэжээлийн хангамж

	2007	2008	2009	2010	2011
Хонин толгойд шилжүүлсэн мал, мян.тол	65 037.5	67 996.0	69 491.5	54 821.6	60 238.6
Хонин толгойд шилжүүлсэн нэг малд ногдох тэжээл, тэж.нэгж, кг	7.9	8.2	7.2	11.3	11.0

2011 онд хонин толгойд шилжүүлсэн нэг малд 11.0 кг тэжээл ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 0.3 кг-аар буурав.

Бэлтгэсэн тэжээлийн хэмжээнд үйлдвэрийн аргаар боловсруулсан тэжээлийн хэмжээ ороогүй, зөвхөн малчид, аж ахуйн нэгжүүдийн гар аргаар бэлтгэсэн тэжээлийн хэмжээ орсон болно.

Бэлчээр, ургамал хамгаалал. ХХААХҮЯ-ны мэдээгээр бэлчээр, бэлчээрийн ургамлыг хамгаалах ажлын хүрээнд 2011 онд нийт 13 аймгийн 90 сумын 623.0 мян. га бэлчээрийн талбайд үлийн цагаан оготнотой, 5 аймгийн 21 сумын 111.5 мян.га талбайд царцаатай тэмцэх ажлыг зохион байгуулсан нь бэлчээрийн даац, хүртээмжийг нийт 734.5 мян.га талбайгаар нэмэгдүүлэх нөхцлийг бүрдүүлэв.

2011 онд үлийн цагаан оготнотой тэмцэх ажилд нийт 1183.0 сая төгрөг, царцаатай тэмцэх ажилд 574.8 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

II.2.5 Тэжээвэр амьтад

2011 онд 30.4 мянган гахай, 596.8 мянган шувуу, 1396 цаа буга, 198 илжиг, 1110 туулай, 0.9 мянган бүл зөгий тоологдсон бөгөөд өмнөх оныхтой харьцуулахад шувуу 171.0 мянган толгой, гахай 5.6 мянган толгой, туулай 374 толгой, илжиг 99 толгой, цаа буга 52 толгойгоор тус тус нэмэгдэж, зөгий 732 бүлээр буурсан байна (Хүснэгт 39).

Тэжээвэр амьтдын дундаас гахай, шувууны аж ахуйг бусад аж ахуйгаас илүүтэйгээр эрхэлж байгаа бөгөөд 2011 онд 1.5 мянган өрх гахай, 1.9 мянган өрх шувуу өсгөн үржүүлж байна.

Хүснэгт 39

Тэжээвэр амьтад, тэдгээрийг өсгөн үржүүлдэг өрхийн тоо

	2007	2008	2009	2010	2011
Гахай, мян.тол	36.0	29.3	25.8	24.8	30.4
Шувуу, мян.тол	295.2	359.9	399.4	425.8	596.8
Цаа буга	926	1 021	1 157	1 344	1 396
Илжиг	324	316	228	99	198
Зөгий, бүл	2 393	2 617	1 341	1 628	896
Туулай	371	356	653	736	1 110
Гахайтай өрхийн тоо, мян.	2.6	2.3	2.1	1.4	1.5
Шувуутай өрхийн тоо, мян.	2.1	2.0	1.8	1.7	1.9

Өсгөн үржүүлж байгаа гахайны 45.2 хувь нь Төвийн, 36.9 хувь нь Улаанбаатарт, 14.6 хувь нь Хангайн бүсэд ногдож байна. Шувууны 69.6 хувь нь Улаанбаатар хотод, 23.6 хувь нь Төвийн бүсэд байна.

II.2.6 Малжуулах арга хэмжээний талаарх мэдээлэл

Монгол Улсын Засгийн газрын Ядуурлыг бууруулах үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд 2011 онд малгүй болон мал цөөтэй иргэдийг малжуулах арга хэмжээнд зориулж 4.9 тэрбум төгрөгийг зарцуулав. Малжуулах арга хэмжээ нь орон нутаг, гадаад улс орон, олон улсын байгууллага, төрийн бус байгууллага зэрэг олон төрлийн байгууллагын санхүүжилтээр хийгдэж байна.

Хүснэгт 40

Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан өрхийн тоо, ам бүл

	Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан								1 өрхийн ам бүлийн тоо			
	Өрхийн тоо				Ам бүлийн тоо							
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Дүн	**4 064**	**5 411**	**10 791**	**3 596**	**18 695**	**20 918**	**42 728**	**13 691**	**5**	**4**	**4**	**4**

2011 оны байдлаар улсын хэмжээнд 3.6 мянган өрх малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан бөгөөд нэг өрх дунджаар 4 ам бүлтэй байна (Хүснэгт 40).

Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан өрхийн тоо өмнөх оныхоос 7.2 мянган өрхөөр буюу 3.0 дахин буурчээ.

Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан өрхийн 32.6 хувь нь Төвийн, 26.9 хувь нь Хангайн, 23.2 хувь нь Зүүн, 17.4 хувь нь Баруун бүсэд ногдож байна.

Хүснэгт 41

Малжуулах арга хэмжээний хүрээнд олгогдсон малын тоо

	2008	2009	2010	2011
Малжуулах арга хэмжээгээр олгосон малын тоо, мян.тол	131.3	293.0	254.1	111.3
- Бод малын тоо, мян.тол	6.3	30.0	20.0	4.2
- Бог малын тоо, мян.тол	125.0	263.0	234.1	107.1
Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан 1 өрхөд ногдох малын тоо, тол	32	54	24	31

Малжуулах арга хэмжээгээр 3.6 мянган өрхөд нийт 111.3 мян.толгой мал олгогдсон бөгөөд олгосон малын 96.3 хувь нь бог мал, 3.7 хувь нь бод мал байна. Нэг өрхөд дунджаар 31 толгой мал олгосон байна (Хүснэгт 41).

2011 онд малжуулах арга хэмжээнд нийт зарцуулсан хөрөнгийн 22.3 хувь нь гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 14.9 хувь нь орон нутгийн хөрөнгөөр, 62.9 хувь нь бусад эх үүсвэрээр санхүүжигдсэн байна (Хүснэгт 42).

Хүснэгт 42

Малжуулах арга хэмжээнд зарцуулсан хөрөнгийн тайлан

	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ сая төг				Үүнээс			Нийт зарцуулсан хөрөнгөд эзлэх хувь		
					Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө	Орон нутгийн хөрөнгө	Бусад	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө	Бусад
	2008	2009	2010	2011						
ДҮН	**3 985.3**	**5 118.1**	**8 440.5**	**4 907.3**	**1 092.0**	**729.5**	**3 085.8**	**22.3**	**14.9**	**62.9**

II.2.7 Шинээр гаргасан, засварласан худаг

Монгол Улсын Засгийн газраас хүн ам, малын усны хангамжийг нэмэгдүүлэх, бэлчээрийн ашиглалтыг сайжруулахад анхаарал хандуулж, худаг, уст цэгийг шинээр гаргах, сэргээн засварлахад зориулан тодорхой хэмжээний хөрөнгө зарцуулж байна.

2010 онд 1192 худаг шинээр ашиглалтанд орсноос 56.6 хувь буюу 675 нь инженерийн хийцтэй, 43.4 хувь буюу 517 нь энгийн уурхайн худаг байна (Хүснэгт 43).

Хүснэгт 43

Шинээр гаргасан худгийн тоо

	2008	2009	2010	2011
Шинээр гаргасан худгийн тоо, бүгд	**1 314**	**1 249**	**1 004**	**1 192**
Инженерийн хийцтэй	724	505	483	675
Энгийн уурхайн	590	744	521	517

Шинээр гаргасан худгийн 36.0 хувь нь Төвийн, 22.8 хувь нь Зүүн, 21.6 хувь нь Хангайн, 19.3 хувь нь Баруун бүсэд, 0.3 хувь нь Улаанбаатарт байна.

Хүснэгт 44

Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгө

	Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая төг				Үүнээс		
	2008	2009	2010	2011	Улсын төсвийн хөрөнгөөр	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Малчид иргэдийн өөрийн хөрөнгөөр
Дүн	**7 614.6**	**5 579.6**	**6 319.2**	**8 640.3**	**6 051.4**	**1 835.8**	**753.0**

Шинээр худаг гаргахад 2011 онд нийт 8640.3 сая төгрөг зарцуулсны 70.0 хувь нь улсын төсвийн хөрөнгөөр, 21.3 хувь нь гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 8.7 хувь нь малчдын хамтын хөрөнгө буюу бусад эх үүсвэрээр санхүүжигдсэн байна (Хүснэгт 44).

Хүснэгт 45

Засварласан худгийн тоо

	2008	2009	2010	2011
Засварласан худгийн тоо, бүгд	1 386	1 428	1 631	1 584
инженерийн хийцтэй	324	217	284	225
энгийн уурхайн	1 062	1 211	1 347	1 359

2011 онд нийт 1584 худаг засварласнаас 85.8 хувь буюу 1359 нь энгийн уурхайн, 14.2 хувь буюу 225 нь инженерийн хийцтэй худаг байна (Хүснэгт 45).

Засварласан нийт худгийн 55.2 хувь нь Төвийн, 19.1 хувь нь Зүүн бүсэд, Хангайн болон Баруун бүсэд тус бүр 12.8 хувь нь, Улаанбаатарт 0.3 хувь нь ногдож байна.

Хүснэгт 46

Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгө

	Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая төг				Үүнээс		
	2008	2009	2010	2011	Улсын төсвийн хөрөнгөөр	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Малчид иргэдийн өөрийн хөрөнгөөр
ДҮН	**1 341.1**	**595.2**	**1 096.1**	**901.4**	**139.0**	**458.7**	**303.7**

2011 онд худаг засварын ажилд нийт 901.4 сая төгрөг зарцуулсан байна. Нийт зарцуулсан хөрөнгийн 15.4 хувь нь улсын төсвийн хөрөнгөөр, 50.9 хувь нь гадаад орон, олон улын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 33.7 хувь нь малчдын хамтын хөрөнгө буюу бусад эх үүсвэрээр санхүүжигдсэн байна (Хүснэгт 46).

II.3 Мал эмнэлгийн үйлчилгээ

ХХААХҮЯ-ны Мал эмнэлгийн газрын мэдээгээр 2011 онд халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд давхардсан тоогоор 41.2 сая толгой мал хамрагдаж, нэг малд 115 төгрөг, лабораторийн оношлогоо, шинжилгээнд давхардсан тоогоор 1.0 сая толгой мал хамрагдаж, нэг малд 682 төгрөг, гоц халдварт өвчнөөс сэргийлэх вакцинжуулалтад давхардсан тоогоор 17.2 сая толгой мал хамрагдаж, нэг малд 104 төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна (Хүснэгт 47).

Хүснэгт 47

Мал эмнэлгийн арга хэмжээний мэдээ

	Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ			Лабораторийн оношлогоо, шинжилгээ		
	Хамрагдсан малын тоо, мян.тол	Зарцуулсан зардал, сая төг	1 малд ногдох зардал, төг	Хамрагдсан малын тоо, мян.тол	Зарцуулсан зардал, сая төг	1 малд ногдох зардал, төг
2010	30 451.7	3 573.2	117	1 029.0	1 069.9	1 040
2011	41 218.3	4 743.1	115	1 018.0	694.8	682

үргэлжлэл

	Гоц халдварт өвчний вакцинжуулалтын зардал		
	Хамрагдсан малын тоо, мян.тол	Зарцуулсан зардал, сая төг	1 малд ногдох зардал, төг
2010	9 245.7	1 714.3	185
2011	17 150.3	1 779.3	104

II.4 Дэлхийн малын тоо

НҮБ-ын ХХААБ-аас гаргасан мэдээгээр 2009 оны байдлаар дэлхийн хэмжээнд 59.2 сая адуу, 1419.5 сая үхэр, 23.5 сая тэмээ, 1081.5 сая хонь, 910.6 сая ямаа, нийт 3494.5 сая толгой малтай байна (Хүснэгт 48).

Хүснэгт 48

Дэлхийн малын тоо, төрлөөр

сая тол

	2006	2007	2008	2009
Бүгд	**3 432.7**	**3 371.5**	**3 407.1**	**3 494.5**
Адуу	58.4	58.9	58.7	59.2
Үхэр	1 389.6	1 360.6	1 372.4	1 419.5
Тэмээ	22.0	24.3	25.3	23.5
Хонь	1 112.5	1 094.8	1 086.3	1 081.5
Ямаа	850.2	832.9	864.4	910.6
		дүнд эзлэх хувь		
Бүгд	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
Адуу	1.7	1.7	1.7	1.7
Үхэр	40.5	40.4	40.3	40.6
Тэмээ	0.6	0.7	0.7	0.7
Хонь	32.4	32.5	31.9	30.8
Ямаа	24.8	24.7	25.4	26.1

Дэлхийн хэмжээний малын бүтцийг авч үзвэл нийт малын 1.7 хувийг адуу, 40.6 хувийг нь үхэр, 0.7 хувийг тэмээ, 30.8 хувийг нь хонь, 26.1 хувийг ямаа эзэлж байна.

Манай орны хувьд нийт малын дотор хамгийн олон нь болох хонь, ямаа 43.1-43.9 хувийг эзэлж байгаа бол дэлхийн хэмжээнд хамгийн олон тоотой нь болох үхэр сүрэг 1.4 тэрбумаар тоологдож, нийт малын 40.6 хувийг эзэлдэг байна.

Дэлхийн хэмжээний нийт малын 42.5 хувь нь Ази тивд, 25.8 хувь нь Африк тивд, 19.4 хувь нь Америк тивд, 8.0 хувь нь Европ тивд, 4.3 хувь нь Австрали тив болон далайн орнуудад байна (Хүснэгт 49).

Хүснэгт 49

Дэлхийн малын тоо, бүс, нутгаар

сая тол

	2006	2007	2008	2009
Дэлхий	**3 432.7**	**3 371.5**	**3 407.1**	**3 494.5**
Африк	784.2	857.9	881.2	902.4
Америк	672.9	666.1	668.4	678.3
Ази	1 508.3	1 395.0	1 415.3	1 483.5
Европ	287.2	288.5	286.6	281.2
Австрали	180.1	164.0	155.6	149.1
		дүнд эзлэх хувь		
Дэлхий	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
Африк	22.8	25.4	25.9	25.8
Америк	19.6	19.7	19.6	19.4
Ази	43.9	41.4	41.5	42.5
Европ	8.4	8.6	8.4	8.0
Австрали	5.2	4.9	4.6	4.3

Монгол улс 2008 оны байдлаар дэлхийд адууны тоогоор 7 дугаарт, үхрийн тоогоор 73 дугаарт, тэмээний тоогоор 15 дугаарт, хонины тоогоор 16 дугаарт, ямааны тоогоор 9 дүгээрт орж байна (Хүснэгт 50).

Хүснэгт 50

Дэлхийн малын тоо, 2009 онд

сая тол

д/д	Улсын нэр	Адууны тоо	д/д	Улсын нэр	Үхрийн тоо	д/д	Улсын нэр	Тэмээ-ний тоо
1	АНУ	9.5	1	Энэтхэг	206.4	1	Сомали	7.0
2	БНХАУ	6.8	2	Бразил	205.3	2	Судан	4.5
3	Мексик	6.4	3	АНУ	94.5	3	Нигер	1.7
4	Бразил	5.5	4	БНХАУ	82.6	4	Чад	1.4
5	Аргентин	3.7	5	Аргентин	54.5	5	Мавритани	1.4
6	Колумб	2.5	6	Этиоп	50.9	6	Пакистан	1.0
7	**Монгол**	**2.2**	7	Судан	41.6	7	Кени	0.9
8	Этиоп	2.0	8	Пакистан	33.0	8	Мали	0.9
9	Казахстан	1.4	9	Мексик	32.3	9	Этиоп	0.8
10	ОХУ	1.4	10	Австрали	28.0	10	Энэтхэг	0.5
11	Румын	0.8	11	Колумб	27.4	11	Арабын нэгдсэн Эмират	0.4
12	Перу	0.7	12	Бангладеш	23.0	12	Иемен	0.4
13	Куб	0.6	13	ОХУ	21.0	13	Эритриа	0.34
14	Энэтхэг	0.6	14	Франц	19.8	14	Алжир	0.30
15	Герман	0.5	**73**	**Монгол**	**2.6**	**15**	**Монгол**	**0.28**

Үргэлжлэл

д/д	Улсын нэр	Хонины тоо	д/д	Улсын нэр	Ямааны тоо
1	БНХАУ	128.6	1	БНХАУ	152.5
2	Энэтхэг	73.2	2	Энэтхэг	149.0
3	Австрали	72.7	3	Бангладеш	60.6
4	Иран	53.8	4	Пакистан	58.3
5	Судан	51.6	5	Нигер	55.1
6	Нигер	34.7	6	Судан	43.3
7	Шинэзеланд	32.4	7	Иран	25.5
8	Англи	32.0	8	Этиоп	23.0
9	Пакистан	27.4	**9**	**Монгол**	**19.7**
10	Этиоп	25.0	10	Индонез	15.8
11	Өмнөд Африк	25.0	11	Мали	15.7
12	Турк	24.0	12	Кени	13.9
13	Алжир	20.0	13	Нигер	13.1
14	Испани	19.7	14	Танзани	12.9
15	ОХУ	19.6	15	Сомали	12.7
16	**Монгол**	**19.3**	16	Буркино Фасо	12.0
17	Сири	18.3	17	Бразил	9.2
18	Моракко	17.0	18	Мексик	9.0
19	Бразил	16.8	19	Иемен	8.9
20	Аргентин	15.8	20	Уганда	8.8

III. ГАЗАР ТАРИАЛАН

III.1 Тариалсан талбай

<u>Тариалсан талбай</u>. Улсын хэмжээгээр 2011 онд нийт 345.9 мян.га-д тариалалт хийсэн нь өмнөх оныхоос 30.6 мян.га буюу 9.7 хувиар өсчээ.

Хүснэгт 51

Тариалсан талбай

мян.га

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010	
						Хувь	Зөрүү
Нийт тариалсан талбай	202.7	192.5	282.2	315.3	345.9	109.7	30.6
Үр тариа	121.8	154.0	252.4	259.2	299.9	115.7	40.7
Үүнээс: Буудай	116.7	150.0	248.9	250.2	291.3	116.4	41.1
Төмс	11.5	12.3	13.5	13.8	15.4	111.6	1.6
Хүнсний ногоо	6.1	6.4	6.5	7.0	7.8	111.4	0.8
Тэжээлийн ургамал	4.9	5.5	3.3	11.1	10.9	98.2	-0.2
Техникийн ургамал	58.4	14.3	6.2	23.3	10.9	46.8	-12.4

2011 онд тариалсан талбайг ургамлын нэр төрлөөр авч үзвэл: үр тарианы тариалсан талбай 2010 оныхоос 15.7 хувь буюу 40.7 мян.га-гаар, төмснийх 11.6 хувь буюу 1.6 мян.га-гаар, хүнсний ногооных 11.4 хувь буюу 0.8 мян.га-гаар нэмэгдэж, тэжээлийн ургамлынх 1.8 хувь буюу 0.2 мян.га-гаар, техникийн ургамлын тариалсан талбай 53.2 хувь буюу 12.4 мян.га-гаар буурчээ (Хүснэгт 51).

Зураг 14

Үр тариа, төмс, хүнсний ногооны тариалсан талбай

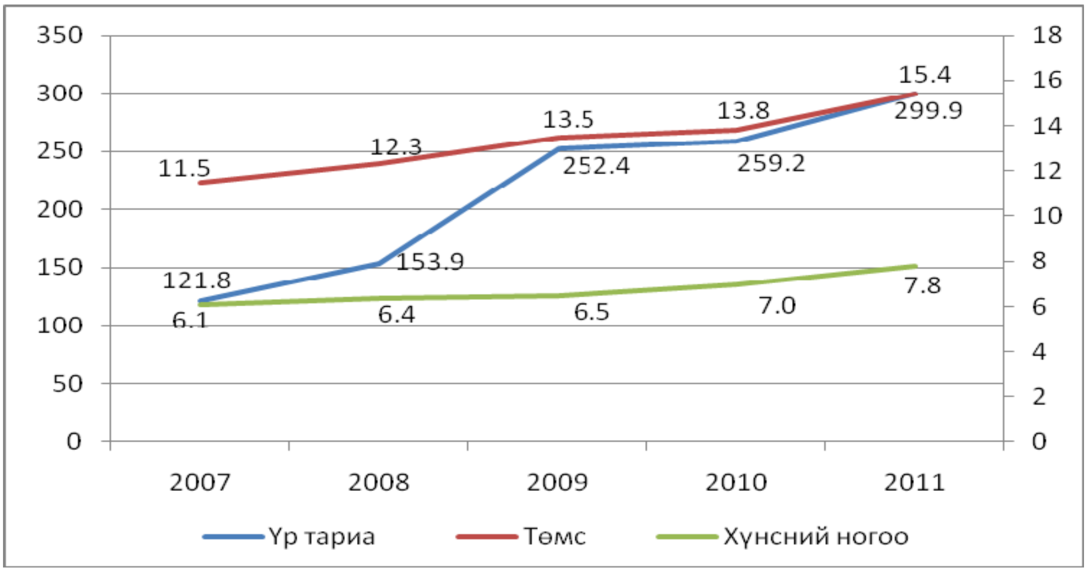

2011 онд тариалсан талбайн бүтцийг авч үзэхэд 86.7 хувийг үр тариа, 4.4 хувийг төмс, 2.3 хувийг хүнсний ногоо, 3.1 хувийг тэжээлийн ургамал, 3.2 хувийг техникийн ургамал эзэлж байна. Үүнийг 2010 оныхтой харьцуулахад нийт тариалсан талбайд тэжээлийн ургамлын талбайн эзлэх хувь 0.4 пунктээр, техникийн ургамлынх 4.2 пунктээр буурч, харин үр тариа, төмсний талбайнх 0.1- 4.5 пунктээр өссөн байна.

Хүснэгт 52

Тариалсан талбай, аж ахуйн төрлөөр

	Үр тариа, мян.га	Төмс, мян.га	Хүнсний ногоо, мян.га	Тэжээлийн ургамал, мян.га	эзлэх хувь			
					Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал
ХАА-н компани, хоршоо	274.8	3.6	1.0	4.9	91.6	23.2	13.0	44.7
Иргэд	25.1	11.8	6.8	6.0	8.4	76.8	87.0	55.3
Бүгд	**299.9**	**15.4**	**7.8**	**10.9**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

2011 онд тариалалт хийсэн нийт талбайн бүтцийг аж ахуйн нэгжийн төрлөөр нь авч үзвэл ХАА-н компани, хоршоонд үр тарианы талбайн 91.6 хувь, тэжээлийн ургамлын талбайн 44.7 хувь нь ногдож байгаа бол иргэд, өрхийн аж ахуйд төмсний талбайн 76.8 хувь, хүнсний ногооны 87.0 хувь, тэжээлийн ургамлын 55.3 хувь нь тус тус ногдож байна (Хүснэгт 52).

“Атрын III аян”-ы дөрөвдөгч жил 2011 онд тариалсан үр тарианы талбай Дархан-Уул, Дорнод, Баян-Өлгий, Завхан аймагт өмнөх оныхоос 1.6-4.9 дахин, тэжээлийн ургамлынх Баянхонгор, Дорноговь, Увс, Ховд аймагт 1.8-3.6 дахин нэмэгджээ (Хавсралт 56).

Уринш. 2011 онд 318.1 мян.га талбайд уринш хийсэн нь 2010 оныхоос 15.0 хувь буюу 41.6 мян.га-гаар их байна. 2003-2007 онд жилд дунджаар нийт тариалсан талбайн 72.6 хувьд уринш хийж байсан бол 2011 онд тариалсан талбайн 91.9 хувьтай тэнцэх хэмжээний талбайд уринш хийсэн байна (Хүснэгт 53).

Хүснэгт 53

Уринш боловсруулалтын нөлөөлөл

Он	Тариалсан талбай (мян.га)	Уринш хийсэн Талбай (мян.га)
1993	584.8	317.9
1994	470.6	210.7
1995	372.6	245.5
1996	347.8	228.0
1997	333.8	243.8
1998	326.6	232.2
1999	296.3	218.8
2000	209.3	188.6
2001	217.6	274.6
2002	285.7	226.8
2003	225.9	151.7
2004	200.5	144.2
2005	189.5	148.7
2006	162.0	120.1
2007	202.7	146.8
2008	192.5	235.6
2009	282.2	269.0
2010	315.3	276.5
2011	345.9	318.1

III.2 Газар тариалангийн үйлдвэрлэл, хураасан ургац

Газар тариалангийн салбарын нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 548.4 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр

263.1 тэрбум төгрөгт хүрч, 2010 оныхтой харьцуулахад оны үнээр 18.8 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 21.7 хувиар тус тус өслөө (Хүснэгт 54).

Хүснэгт 54

Газар тариалангийн салбарын үйлдвэрлэлт

тэрбум төг

	2010	2011*	2011/2010	
			Хувь	Зөрүү
Тайлант оны үнээр	461.8	548.4	118.8	86.6
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	216.1	263.1	121.7	47.0

*урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Хураасан ургац. Манай улс 2011 онд 446.1 мян.т үр тариа, 201.6 мян.т төмс, 99.0 мян.т хүнсний ногоо, 40.4 мян.т тэжээлийн ургамал хурааж, 1195.2 мян.т өвс хадлан бэлтгэсэн нь 2010 оныхоос үр тариа 91.0 мян.т буюу 25.6 хувь, төмс 33.6 мян.т буюу 20.0 хувь, хүнсний ногоо 16.7 мян.т буюу 20.3 хувь, өвс хадлан 57.9 мян.т буюу 5.1 хувь, тэжээлийн ургамал 5.6 мян.т буюу 16.1 хувиар тус тус өсчээ (Хүснэгт 55).

Хүснэгт 55

Хураасан ургац

мян.т

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010	
						Хувь	Зөрүү
Үр тариа	114.8	212.9	391.7	355.1	446.1	125.6	91.0
Үүнээс: Буудай	109.6	209.8	388.1	345.5	435.9	126.2	90.4
Төмс	114.5	134.8	151.2	168.0	201.6	120.0	33.6
Хүнсний ногоо	76.4	78.6	78.0	82.3	99.0	120.3	16.7
Хадлан	933.1	1 031.0	912.3	1 137.3	1 195.2	105.1	57.9
Тэжээлийн ургамал	8.1	19.9	10.4	34.8	40.4	116.1	5.6

Монгол улсын Засгийн газраас "Атрын III аян"-ыг өрнүүлснээр ойрын жилүүдэд хураагаагүй арвин ургацыг 2010-2011 онд хураан авч, эх орны гурилын хэрэгцээг үндсэндээ дотоодын ургацаар хангах нөхцөл бүрдэв. 2011 онд хураан авсан ургацыг атрын гуравдугаар аяны өмнөх таван жилийн дундажтай зэрэгцүүлж үзвэл хураасан үр тариа 3.7 дахин буюу 323.9 мян.т, төмс 2.2 дахин буюу 109.9 мян.т, хүнсний ногоо 57.4 хувь буюу 36.1 мян.тонноор тус тус өссөн байна (Хүснэгт 56).

2011 онд хураасан үр тарианы хэмжээ "Атрын II аян" хэрэгжүүлсний дараагийн жил буюу 1979 оныхоос 85.6 мян. тонн, хураасан төмсний ургац 2.7 дахин, хүнсний ногоо 3.7 дахин нэмэгджээ.

Хүснэгт 56

Ургац хураалтын хэмжээг "Атрын I, II аяны" дараа жил болон "Атрын III аяны" өмнөх таван жилийнхтэй зэрэгцүүлбэл

мян.т

	Атрын анхны аяны дараа жил	Атрын II аяны дараа жил	2003-2007 оны дундаж	2010	2011	2011 / 2003-2007 оны дундаж	
	1962	1979				Хувь	Зөрүү
Үр тариа	326.5	360.5	122.2	355.1	446.1	365.1	323.9
Төмс	23.9	73.7	91.7	168.0	201.6	219.8	109.9
Хүнсний ногоо	13.3	26.8	62.9	82.3	99.0	157.4	36.1

2011 онд компани, аж ахуйн нэгж, байгууллага үр тарианы 92.3 хувь, төмсний 25.4 хувь, хүнсний ногооны 11.9 хувь, тэжээлийн ургамлын 61.0 хувийг тус тус хураасан бол иргэд, өрхийн аж ахуй үр тарианы 7.7 хувь, төмсний 74.6 хувь, хүнсний ногооны 88.1 хувь, тэжээлийн ургамлын 39.0 хувийг тус тус үйлдвэрлэсэн байна (Хүснэгт 57).

Хүснэгт 57

Хураасан ургац, аж ахуйн нэгжийн төрлөөр

	Хураасан ургац, мян.т				Эзлэх хувь			
	Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал	Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал
ХАА-н компани, хоршоо	411.9	51.1	11.8	15.8	92.3	25.4	11.9	39.0
Иргэд, өрхийн аж ахуй	34.2	150.5	87.2	24.7	7.7	74.6	88.1	61.0
Бүгд	**446.1**	**201.6**	**99.0**	**40.4**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

2011 онд үр тариа хураалтын хэмжээ Баян-Өлгий, Завхан, Дархан-Уул, Өвөрхангай, Увс аймагт өмнөх оныхоос 1.4-2.8 дахин өсч, Орхон, Ховд, Баянхонгор, Говь-Алтай аймагт 0.7-26.9 хувиар буурчээ.

ХХААХҮЯ-ны мэдээнээс үзвэл Төвийн болон Хангайн бүсэд буудайн “Орхон”, “Дархан-34”, “Дархан-74”, “Бурятская-34”, “Бурятская-79”, “Халх гол-1” сортыг, Баруун бүсэд “Халх гол-1”, “Цагаан дэглий” сортыг, Зүүн бүсэд “Халх гол-1”, “Дархан-74” сортыг зөвлөмж болгосны дагуу голлон тариалж байна.

Төмс хураалтын хувьд Завхан, Сүхбаатар, Төв, Сэлэнгэ, Баянхонгор, Өмнөговь, Говь-Алтай, Увс, Ховд, Өвөрхангай аймагт 15.6-60.5 хувиар өсч, Орхон, Дорнод, Говьсүмбэр, Дундговь аймгуудад 11.8-42.7 хувиар буурсан байна.

Төмс нь хураан авч буй ургацын хэмжээ болон ач холбогдлоороо буудайн дараа ордог газар тариалангийн гол бүтээгдэхүүн юм. “Монгол төмс” хөтөлбөрөөс сүүлийн жилүүдэд явуулж байгаа судалгааны үр дүнгээр голландын эрт болцтой “Импала” сорт, германы дунд эртийн болцтой “Витара” сортыг нутагшсан сортоор, голландын дунд эртийн болцтой Санте сортыг Улсын сорт сорилтын зөвлөл ашиглахаар баталсан байна. Эдгээр сортыг тариалангийн гол бүс нутгуудад тариалж, тодорхой хэмжээний үрийн нөөцтэй болоод байна.

Хүнсний ногооны хураалт Архангай, Баян-Өлгий, Сүхбаатар, Увс, Дорноговь, Дундговь, Хөвсгөл аймгуудад 0.2-29.6 хувиар буурч, бусад аймгуудад нэмэгдсэний дотор Булган, Сэлэнгэ, Өмнөговь, Ховд, Говьсүмбэр, Дархан-Уул аймаг, Улаанбаатар хотод 15.3-67.9 хувь, Завхан аймагт 2.0 дахин өссөн байна.

Ургац хураалтад нөлөөлсөн хүчин зүйл. 2011 онд үр тариа, төмс, хүнсний ногооны тариалсан талбайн хэмжээ өмнөх оныхоос өсч мөн үр тарианы нэг га-гаас авсан ургац өссөн байна. Хураан авсан үр тарианы ургацын хэмжээнд нөлөөлсөн тариалсан талбайн болон га-гийн ургацын хүчин зүйлийн нөлөөллийг авч үзэхэд 2011 онд үр тариа тариалсан талбайн хэмжээ өмнөх оныхоос 40.7 мян.га-гаар өссөнөөс 83.7 мян.т үр тариа хурааж авсан нь нийт ургацын өсөлтийн 92.0 хувийг, га-гийн ургац 1.2 центнерээр өссөн нь 7.3 мян.т үр тариа хурааж авсан нь нийт үр тарианы ургацын өсөлтийн 8.0 хувийг хангасан байна.

Хураасан төмсний хувьд тариалсан талбайн өсөлтөөс нийт ургацын өсөлтийн 92.9 хувийг, га-гийн ургацын өсөлтөөс ургацын 7.1 хувийг хангасан байна (Хүснэгт 58).

Хүснэгт 58

2011 оны ургацын хэмжээнд нөлөөлсөн зарим хүчин зүйл

мян.т

	Ургац хураалтын нийт өсөлт, бууралт (2010 оныхтой харьцуулахад)		Үүнээс			
			Га-гийн ургац нэмэгдсэнээс		Тариалсан талбайн өсөлтөөс	
	Хувь	Зөрүү	хувь	Зөрүү	хувь	Зөрүү
Үр тариа	125.6	91	8	7.3	92	83.7
Төмс	120	33.6	7.1	2.4	92.9	31.2

Сүүлийн таван жилийн байдлаар 7-9 дүгээр сард орсон хур тунадасны дундаж хэмжээ Төвийн бүсийн аймгуудад 30.8-39.1 мм, Хангайн бүсийн аймгуудад 43.3-59.2 мм, Баруун бүсийн аймгуудад 19.8-31.8 мм, Зүүн бүсийн аймгуудад 21.8-43.7 мм байсан нь олон жилийн дунджийн хэмжээнд байв.

Үр тарианы 49.1 хувийг Сэлэнгэ аймаг, 24.1 хувийг Төв аймаг, 10.0 хувийг Булган аймаг тус тус хураан авчээ. Төмс, хүнсний ногооны ургац хураалтын 48.2-60.1 хувь нь Сэлэнгэ, Төв аймагт ногдож байна.

Газар тариалангийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, нийлүүлэлт. Монгол Улсын Гаалийн ерөнхий газар, Үндэсний статистикийн хорооны албан ёсны статистик мэдээлэлд үндэслэн газар тариалангийн гол нэрийн бүтээгдэхүүний нөөцийг тооцож үзэхэд 2011 онд улсын хэмжээгээр 443.2 мян.т улаан буудай, 207.4 мян.т төмс, 168.3 мян.т хүнсний ногоо зах зээлд нийлүүлэгдсэнээс улаан буудайн 98.4 хувь, төмсний 97.2 хувь, хүнсний ногооны 58.8 хувийг дотоодын үйлдвэрлэлтээр, үлдсэн хувийг импортоор хангасан байна.

Улаан буудайны нөөцөнд дотоодын үйлдвэрлэлийн хувийн жин 15.5 пункт, төмснийх 2.0 пункт, хүнсний ногооных 0.3 пунктээр өссөн байна.

Хүснэгт 59

Үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн харьцаа

хувь

	Нийт нийлүүлэлт, (мян.т) (дотоодын үйлдвэрлэлт+импорт)				Дотоодын үйлдвэрлэлт, мян.т				Нийт нийлүүлэлтэнд дотоодын үйлдвэрлэлтийн эзлэх хувь			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Улаан буудай	385.0	500.9	411.6	443.2	209.8	388.1	345.5	435.9	54.5	77.5	83.9	98.4
Төмс	170.2	174.4	176.5	207.4	134.8	151.2	168.0	201.6	79.2	86.7	95.2	97.2
Хүнсний ногоо	135.1	130.3	140.6	168.3	78.6	78.0	82.3	99.0	58.2	59.9	58.5	58.8

2011 онд манай улсад импортоор оруулж ирсэн 7.3 мян.т улаан буудайг 100.0 хувь ОХУ-аас авсан байна. 2011 онд импортолсон улаан буудай нь манай улсын улаан буудайн нийлүүлэлтийн 1.6 хувьтай тэнцэж байгаа нь өмнөх оныхоос 14.5 пунктээр буурчээ.

Хүснэгт 60

Импортыг үйлдвэрлэл, нийлүүлэлттэй харьцуулсан хувь

	Үйлдвэрлэлт/нийлүүлэлт				Импорт/нийлүүлэлт				Импорт/үйлдвэрлэлт			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Улаан буудай	54.5	77.5	83.9	98.4	45.5	22.5	16.1	1.6	83.5	29.1	19.1	1.7
Төмс	79.2	86.7	95.2	97.2	20.8	13.3	4.8	2.8	26.3	15.3	5.1	2.9
Хүнсний ногоо	58.2	59.9	58.5	58.8	41.8	40.1	41.5	41.2	71.9	67.1	70.8	70.0

"Гаалийн Ерөнхий Газар"-ын статистик мэдээгээр манай улс 2011 онд импортоор 7.3 мян.т улаан буудай, 5.8 мян.т төмс, 69.3 мян.т хүнсний ногоо оруулсан нь өмнөх оныхоос улаан буудайн импорт 58.8 мян.т, төмсний импорт 2.7 мян.тонноор багасч, хүнсний ногооны импорт 11.0 мян.тонноор нэмэгдсэн байна.

III.3 Га-гийн ургац

2011 онд нэг га-гаас дунджаар 14.9 цн үр тариа, үүнээс 15.0 цн буудай , 14.7 цн арвай, 11.5 цн овьёос, 131.1 цн төмс хураан авсан бөгөөд нэг га-гаас авсан ургац төмснийх 9.5 центнер, үр тарианых 1.2 центнерээр нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 61).

Хүснэгт 61

Га-гийн ургац

центнер

	2007	2008	2009	2010	2011
Үр тариа	**9.4**	**13.8**	**15.5**	**13.7**	**14.9**
буудай	9.4	14.0	15.6	13.8	15.0
арвай	13.8	10.5	12.6	9.0	14.7
овьёос	8.4	11.0	10.7	12.8	11.5
Төмс	**99.9**	**109.6**	**111.8**	**121.6**	**131.1**

Манай улсын түүхэнд 1985 онд хамгийн их буюу 886.2 мян.т үр тариа хураaж байх үед га-гаас 13.9 цн үр тариа авч байсан дээд үзүүлэлт 2009 онд 15.5 цн болж шинэчлэгджээ. 2011 онд үр тарианы ургац хураалт өмнөх оныхоос өсч мөн их хэмжээний төмс, хүнсний ногоо хураaж авлаа (Хүснэгт 62).

Монгол Улсын Засгийн газраас батлан хэрэгжүүлсэн "Атрын гурав дахь аян" 2010 онд шувтарч, газар тариалангийн салбарт багагүй амжилт, ахиц дэвшил гарав.

Хүснэгт 62

Хураасан ургац, тариалсан талбай, га-гийн ургацын дээд хэмжээ

	Хураасан ургац		Тариалсан талбай		Га-гийн ургац	
	он	мян.т	он	мян.га	Он	цн
Үр тариа	1985	886.2	1989	673.4	2009	15.5
Үүнээс: Буудай	1985	688.5	1990	532.9	2009	15.6
Төмс	2011	201.6	2011	15.4	2011	131.1
Хүнсний ногоо	2011	99.0	2011	7.8	-	-
Тэжээлийн ургамал	1987	607.9	1988	169.5	-	-
Хадлан	1958	1 781.0	-	-	-	-

2011 онд га-гаас хураан авсан үр тариа Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Ховд, Төв, Баян-Өлгий, Хэнтий, Булган, Өвөрхангай, Архангай, Хөвсгөл, Баянхонгор аймагт 0.7-15.1 центнерээр өсч, үр тариа эрхэлдэг бусад аймгуудад 1.4-15.1 центнерээр буурсан байна.

Га-гаас хураан авсан төмс Улаанбаатарт 31.2 цн, Төвийн бүсэд 11.2 цн, Баруун бүсэд 6.7 цн, Зүүн бүсэд 4.5 центнерээр өсч, Хангайн бүсэд 1.5 центнерээр буурчээ.

Хүснэгт 63

Га-гаас хураасан төмс, хүнсний ногооны ургац, аж ахуйн төрлөөр

	Нийт			ХАА-н компани			Иргэд, өрхийн аж ахуй		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Үр тариа	15.5	13.7	14.9	15.7	13.8	15.0	13.6	12.6	13.6
Төмс	111.8	121.6	131.1	105.7	119.7	143.7	114.1	122.1	127.4

III.4 Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар

Газрын харилцаа, геодези зураг, зүйн газрын мэдээгээр 2011 онд хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газрын хэмжээ 115.5 сая га болж өмнөх оны түвшинд байна.

Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газрын 96.3 хувийг бэлчээрийн талбай, 1.5 хувийг хадлангийн талбай, 0.8 хувийг тариалангийн талбай, 1.4 хувийг бусад газар эзэлж байна (Хүснэгт 64).

Хүснэгт 64

ХАА-н эдэлбэр газар

мян.га

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010 %
Хөдөө аж ахуйн газар	115 992.8	115 824.7	115 586.2	115 525.8	115 490.8	100.0
- Бэлчээр	111 679.8	111 485.2	111 227.3	111 255.6	111 181.4	99.9
- Хадлан	1 823.0	1 823.2	1 825.0	1 714.9	1 711.3	99.8
- Тариалан	704.5	835.7	906.0	932.4	964.4	103.4
- Атаржсан газар	472.5	363.3	312.1	306.6	304.3	99.2
- ХАА-н бусад хэрэгцээний газар	51.4	55.7	54.2	54.7	54.7	100.0
- ХАА-н хэрэгцээнд тохиромжгүй газар	1 261.6	1 261.6	1 261.6	1 261.6	1 261.6	100.0

ДҮГНЭЛТ

2011 оны жилийн эцсийн мал тооллогын дүнгээр малын тоо 36.3 сая толгой болж, өмнөх оныхоос 3.6 сая буюу 11.0 хувиар өслөө. Өмнөх оныхоос өссөн малын тоо толгойн 89.8 хувийг бог мал, 4.6 хувийг үхэр, 5.3 хувийг адуу, 0.3 хувийг тэмээ эзэлж байна.

Мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, зэрэгцүүлэх үнээр 779.0 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оныхтой харьцуулахад 0.1 хувиар буурлаа. 2011 онд нядалгааны жингээр 208.0 мян.т мах, 458.6 мян.т сүү, 17.6 мян.т хонины ноос, 4.4 мян.т ноолуур, 1.0 мян.т тэмээний ноос, 8.8 сая ширхэг арьс, шир үйлдвэрлэсэн нь өмнөх оныхоос махны үйлдвэрлэл, нядалгааны жингээр 3.4 хувь, сүүний үйлдвэрлэл 35.5 хувиар өсч, тэмээний ноос 2.7 хувь, хонины ноос 24.8 хувь, ноолуур 29.4 хувь, арьс, шир 47.6 хувиар буурсан байна.

2011 онд аминдаа малтай 211.7 мянган өрх байгаагийн 154.9 мянга нь малчин өрх байна. Мал аж ахуйн салбарт нийт 311.2 мянган малчид ажиллаж байна.

Нийт малын 88.4 хувь буюу 32.1 сая нь малчин өрхийн эзэмшилд байгаа бөгөөд нэг малчин өрхөд дунджаар 207 толгой мал, үүний дотор тэмээ 2, адуу 12, үхэр 13, хонь 90, ямаа 91 ногдож байна.

2011 оны мал тооллогоор нийт малчин өрхийн 87.8 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 80.7 хувь нь телевизортой, 31.3 хувь нь автомашинтай, 48.3 хувь нь мотоцикльтой, 1.8 хувь нь трактортой байна.

Бэлтгэсэн махны 7.9 хувь, сүүний 9.3 хувьтай тэнцэх хэмжээний бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрийн аргаар боловсруулжээ. Тэрчлэн нийт үйлдвэрлэсэн хонины ноосны 10.5 хувьтай тэнцэх угаасан ноос, ноолуурын 19.8 хувьтай тэнцэх самнасан ноолуурыг үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн байна.

Мөн улсын хэмжээнд бэлтгэсэн үхрийн ширний 10.2 хувь, хонины арьсны 8.7 хувь, ямааны арьсны 14.6 хувийг дотоодын үйлдвэрт боловсруулжээ.

Дээрхээс үзэхэд мах, сүүг орон нутагт үндсэндээ гар аргаар боловсруулсан хэвээр байгаа бөгөөд, харин арьс, шир, ноос, ноолуурын маш багахан хувийг дотоодын үйлдвэрт боловсруулж, ихэнх хэсэг нь нэмэгдсэн өртөг шингээгүй, боловсруулалт хийлгүйгээр угаасан, самнасан төдийхнээр гадаад зах зээлд гарч байна.

2011 онд бэлтгэсэн хонины ноосны 47.7 хувь буюу 8.4 мян. т, бэлтгэсэн ямааны ноолуурын 63.6 хувь буюу 2.8 мян. т бохир ноолуурыг, бэлтгэсэн адууны ширийг 100.0 хувь буюу 269.1 мян. ширхэгийг боловсруулалт хийлгүйгээр экспортод гаргажээ.

Дотоодын үйлдвэрийн түүхий эд болох мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүн ноос, ноолуурын ихэнх хувь нь боловсруулалт хийлгүйгээр гадаад зах зээлд гарсан хэвээр байна. Иймд бүс нутгийн тулгуур төв болон шаардлагатай газруудад нь мал аж ахуйн түүхий эдэд анхан шатны боловсруулалт хийх, хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн, эцсийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрүүдийг барьж байгуулах нь хүлээгдэж байгаа зорилт болж байна.

Мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэлд гарч байгаа өсөлт нь малын тооноос хамаарч байгаа бөгөөд цаашид нэг малын ашиг шим, чанарын үзүүлэлтэд анхаарлаа хандуулж, энэ чиглэлээр тодорхой арга хэмжээг үе шаттайгаар авч хэрэгжүүлэх шаардлага хэвээр байна. Ялангуяа газар тариалангийн бүс нутагт ашиг шим өндөртэй мал өсгөж үржүүлэх үүднээс, малын тоо толгойг газар тариалангийн үйлдвэрлэлтэй зөв харьцаатай хөгжүүлэх, малыг чанаржуулахад чиглэсэн үржлийн бодлогыг эрчимтэй явуулах, малчдын хөдөлмөрийг хоршуулах, бэлчээрийг усжуулахад чиглэсэн арга хэмжээ ихээхэн чухал байна.

Манай улсын бэлчээрийн нөөц өнгөрсөн дөч гаруй жилийн хугацаанд 9.1 сая га-гаар багассан байхад хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо 5.4 сая толгойгоор өсчээ. Нөгөөтэйгүүр бэлчээр маань жилээс жилд урдаасаа хойшоогоо чиглэсэн цөлжилтэнд автагдан, өвс ургамлын бүтэц, гарц нь хомсдсоор байна. Бэлчээрт сөргөөр бодьтой нөлөөлж байгаа бас нэг зүйл бол ус, худагтай газар хэт олон айл, мал улирал дамжин бөөгнөрөн нутаглаж, бэлчээрийг талхлан доройтуулж байгаа явдал юм.

Бэлчээрийг сэлгэн ашиглах, отор нүүдлийг зайлшгүй хийдэг болгох хөшүүрэг бүхий механизмийг малчдын дунд бий болгох шаардлагатай байна.

Бэлчээрийн доройтол нь малын тоо толгойг хязгаартай байлгахыг шаардаж байна. Ялангуяа бэлчээрт халтай ямаан сүргийн тоо толгойг хязгаарлах, бог малын хувьд өсгөж үржүүлж ирсэн уламжлалт харьцаа 75:25 хувь буюу 3 хонь, 1 ямаа гэсэн харьцаагаар өсгөж үржүүлэхэд татварын бодлогоор зохицуулах нь зүйтэй.

Газар тариалангийн салбарын нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, зэрэгцүүлэх үнээр 263.1 тэрбум төгрөгт хүрч, 2010 оныхоос 21.7 хувиар өслөө.

Манай улс 2011 онд 345.9 мянган га талбайд тариалалт хийж, 2011 онд 446.1 мян.т үр тариа, 201.6 мян.т төмс, 99.0 мян.т хүнсний ногоо, 40.4 мян.т тэжээлийн ургамал хураaж, 1195.2 мян.т өвс хадлан бэлтгэсэн нь 2010 оныхоос үр тариа 25.6 хувь, төмс 20.1 хувь, хүнсний ногоо 20.3 хувь, өвс хадлан 5.1 хувь, тэжээлийн ургамал 16.1 хувиар тус тус өссөн байна. Өнгөрсөн онд малын тэжээлийн ургамал тариалах, хадлан бэлтгэх ажилд мэдэгдэхүйц ахиц гарлаа.

2011 онд "атрын III аяны" хүрээнд газар тариалангийн салбарт хүрсэн түвшинг хадгалж, улмаар ахиулан, үр тариа, төмсний эх орны хэрэгцээг бүрэн хангаж, цаашид экспортын бүтээгдэхүүний эх сурвалж болгох нь ихээхэн ач холбогдолтой юм. Үүнийг амжилттай хэрэгжүүлэх, нөгөөтэйгүүр малын тэжээлийн найдвартай нөөц бүрдүүлэхэд усалгаатай газар тариаланг хөгжүүлэх явдлыг шинэ шатанд гаргах шаардлагатай байна.

Манай орны гол мөрний усны нөөцийн 60 хувь нь гадагшаагаа гардаг гэсэн судалгаа байдаг. Ийм онцлог нөхцлийг харгалзан үзвэл хаврын цасны ус, зуны борооны үерийн усны нөөцийн тодорхой хэсгийг далан хаалт байгуулж усан санд хуримтлуулах замаар газар тариалан, мал аж ахуйд ашиглах нь хуурай уур амьсгалтай манай орны хувьд зайлшгүй хийгдэх ажил болж байна.

Хамгийн гол асуудал бол орон нутагт хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүнийг хадгалах, боловсруулах, борлуулах чиглэлээр жижиг, дунд үйлдвэрүүдийг байгуулах, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүнийг бэлтгэх төвлөрсөн цэгүүд, хадгалах, хөргөх агуулах, зоорийг бий болгох, сэргээх нь чухал байна.

ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО

МАЛТАЙ ӨРХ, МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

Аймаг	Малтай өрхийн тоо			Малчин өрхийн тоо		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
ДҮН	**226 649**	**216 574**	**211 743**	**170 142**	**160 265**	**154 917**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**64 107**	**60 333**	**58 840**	**46 837**	**42 791**	**41 490**
БӨ	14 930	13 862	13 858	10 380	9 436	9 334
ГО	10 200	9 505	9 246	8 033	7 185	6 994
ЗА	13 295	12 345	11 993	10 098	8 707	8 335
УВ	13 191	12 585	12 235	9 392	8 963	8 630
ХО	12 491	12 036	11 508	8 934	8 500	8 197
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**84 381**	**80 533**	**78 601**	**69 708**	**67 188**	**63 723**
АР	18 526	18 162	17 643	15 732	15 786	14 672
БХ	14 196	13 490	13 097	11 593	11 055	10 761
БУ	9 956	9 689	9 461	7 791	7 459	7 271
ОР	1 446	1 385	1 484	1 012	1 264	1 249
ӨВ	19 888	17 974	17 211	16 855	15 536	14 775
ХӨ	20 369	19 833	19 705	16 725	16 088	14 995
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**47 342**	**45 630**	**45 026**	**32 620**	**30 631**	**30 418**
ГС	730	736	811	495	490	526
ДА	2 746	3 029	2 752	1 309	1 205	1 316
ДО	4 441	4 460	4 554	3 353	3 395	3 495
ДУ	8 376	7 221	7 097	7 132	6 249	5 971
ӨМ	7 638	6 894	6 661	6 301	5 628	5 431
СЭ	9 382	9 345	9 237	4 341	4 187	4 214
ТӨ	14 029	13 945	13 914	9 689	9 477	9 465
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**24 943**	**24 596**	**24 152**	**18 313**	**17 950**	**17 350**
ДД	6 715	6 267	6 307	4 432	4 063	4 075
СҮ	9 075	9 126	9 130	7 057	6 909	6 834
ХЭ	9 153	9 203	8 715	6 824	6 978	6 441
			УЛААНБААТАР			
УБ	**5 876**	**5 482**	**5 124**	**2 664**	**1 705**	**1 936**

МАЛЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

Аймаг	Малчдын тоо						
	2009	2010	2011	Үүнээс 16-34 настай	Үүнээс эр 35-59, эм 35-54 настай	Үүнээс эр 60, эм 55-аас дээш насны	Нийт малчдаас эмэгтэй
ДҮН	**349 303**	**327 154**	**311 185**	**129 061**	**143 035**	**39 089**	**140 764**
				БАРУУН БҮС			
ДҮН	**100 364**	**88 171**	**84 694**	**35 866**	**38 871**	**9 957**	**39 190**
БӨ	21 141	18 685	18 895	9 037	7 853	2 005	8 792
ГО	16 359	14 776	13 889	5 684	6 587	1 618	6 391
ЗА	21 696	17 762	16 811	6 561	7 868	2 382	7 912
УВ	19 606	18 905	17 821	7 564	8 216	2 041	8 329
ХО	21 562	18 043	17 278	7 020	8 347	1 911	7 766
				ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**141 644**	**135 009**	**126 336**	**54 218**	**57 252**	**14 866**	**58 131**
АР	31 256	30 241	28 027	11 426	13 521	3 080	12 253
БХ	23 681	22 340	21 547	10 464	8 944	2 139	10 311
БУ	15 521	15 300	14 125	4 947	7 435	1 743	6 175
ОР	2 087	2 397	2 274	642	1 121	511	1 052
ӨВ	32 847	30 771	28 457	12 412	12 419	3 626	13 156
ХӨ	36 252	33 960	31 906	14 327	13 812	3 767	15 184
				ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**63 933**	**61 561**	**59 869**	**22 772**	**28 274**	**8 823**	**25 971**
ГС	788	936	936	354	417	165	425
ДА	2 784	3 206	3 784	981	1 986	817	1 673
ДО	6 774	6 750	6 792	2 869	2 948	975	3 030
ДУ	14 535	12 377	12 185	4 584	5 917	1 684	5 257
ӨМ	11 612	10 258	9 751	4 154	4 366	1 231	4 598
СЭ	9 123	8 948	8 361	3 181	4 087	1 093	3 237
ТӨ	18 317	19 086	18 060	6 649	8 553	2 858	7 751
				ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**38 003**	**37 109**	**35 513**	**15 291**	**16 460**	**3 762**	**15 429**
ДД	8 499	8 302	8 379	3 428	3 976	975	3 183
СҮ	15 973	15 142	14 921	7 061	6 601	1 259	6 825
ХЭ	13 531	13 665	12 213	4 802	5 883	1 528	5 421
				УЛААНБААТАР			
УБ	**5 359**	**5 304**	**4 773**	**914**	**2 178**	**1 681**	**2 043**

Хавсралт 3

МАЛЧДЫН СОЁЛ, АХУЙН НӨХЦЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 онд

	Малчин өрхийн тоо	Сум, дүүргийн тоо	Баг, хорооны тоо	Цахилгаан гэрэлтэй өрхийн тоо	Үүнээс		
					Нарны	Салхины	Бусад
ДҮН	**154 917**	**338**	**1 730**	**135 999**	**121 790**	**3 922**	**10 287**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**41 490**	**91**	**466**	**38 603**	**36 984**	**103**	**1 516**
БӨ	9 334	13	86	8 947	8 739	67	141
ГО	6 994	18	83	6 904	6 742	6	156
ЗА	8 335	24	114	7 375	7 273	9	93
УВ	8 630	19	92	7 418	6 722	10	686
ХО	8 197	17	91	7 959	7 508	11	440
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**63 723**	**99**	**529**	**53 349**	**49 883**	**641**	**2 825**
АР	14 672	19	99	11 713	10 933	138	642
БХ	10 761	20	103	9 276	8 885	23	368
БУ	7 271	16	74	6 648	6 176	27	445
ОР	1 249	2	22	1 137	676	3	458
ӨВ	14 775	19	106	11 995	11 520	268	207
ХӨ	14 995	23	125	12 580	11 693	182	705
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**30 418**	**95**	**371**	**26 600**	**21 875**	**1 644**	**3 081**
ГС	526	3	10	398	326	21	51
ДА	1 316	4	26	1 245	813	11	421
ДО	3 495	14	60	2 923	2 064	524	335
ДУ	5 971	15	66	4 830	4 302	186	342
ӨМ	5 431	15	56	5 090	3 824	624	642
СЭ	4 214	17	56	3 893	3 519	37	337
ТӨ	9 465	27	97	8 221	7 027	241	953
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**17 350**	**44**	**212**	**15 594**	**12 507**	**1 420**	**1 667**
ДД	4 075	14	63	4 075	2 417	597	1 061
СҮ	6 834	13	66	6 084	5 391	520	173
ХЭ	6 441	17	83	5 435	4 699	303	433
			УЛААНБААТАР				
УБ	**1 936**	**9**	**152**	**1 853**	**541**	**114**	**1 198**

Хавсралт 3-ын үргэлжлэл

	Телевизор-той өрхийн тоо	Авто машинтай		Мотоциклтой		Трактортой		Хийсэн эсгий /м/	Малын хашаатай өрхийн тоо	Худагтай өрхийн тоо
		Өрхийн тоо	Машины тоо	Өрхийн тоо	Мотоцик-лийн тоо	Өрхийн тоо	Тракто-рын тоо			
ДҮН	**125 057**	**48 562**	**50 218**	**74 891**	**75 155**	**2 754**	**2 824**	**163 415**	**120 999**	**33 177**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**36 095**	**12 162**	**12 626**	**20 911**	**21 036**	**445**	**458**	**43 305**	**31 404**	**5 752**
БӨ	8 407	2 663	2 937	3 585	3 585	41	42	15 680	6 867	1 215
ГО	6 411	2 592	2 644	4 754	4 777	40	50	936	4 740	1 442
ЗА	6 815	2 912	2 979	4 462	4 497	86	88	2 572	5 477	365
УВ	6 986	1 741	1 788	4 248	4 312	104	104	8 996	7 820	663
ХО	7 476	2 254	2 278	3 862	3 865	174	174	15 122	6 500	2 067
				ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**49 564**	**17 288**	**17 619**	**31 444**	**31 233**	**737**	**746**	**32 602**	**50 998**	**7 546**
АР	9 471	3 536	3 592	4 702	4 732	101	101	872	14 274	954
БХ	9 031	3 250	3 291	6 841	6 779	37	37	6 066	5 125	2 325
БУ	6 526	2 716	2 740	3 354	3 354	350	350	2 158	6 472	522
ОР	1 015	361	362	320	320	34	34	0	1 118	171
ӨВ	11 330	3 530	3 616	7 905	7 973	37	37	19 517	9 412	2 444
ХӨ	12 191	3 895	4 018	8 322	8 075	178	187	3 989	14 597	1130
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**23 672**	**12 414**	**12 948**	**14 402**	**14 606**	**657**	**690**	**79 031**	**23 707**	**11 966**
ГС	453	162	171	274	279	6	7	4	418	259
ДА	1 265	683	723	337	337	98	105	590	1 237	436
ДО	2 208	1 305	1 373	1 678	1 693	9	9	1 101	2 574	1992
ДУ	4 459	2 332	2 388	3 609	3 728	11	11	3 102	4 272	3271
ӨМ	4 409	2 196	2 275	3 642	3 695	31	31	9 298	3 891	3626
СЭ	3 864	2 138	2 283	1 119	1 119	316	338	847	4 187	1 204
ТӨ	7 014	3 598	3 735	3 743	3 755	186	189	64 089	7 128	1 178
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**14 021**	**5 754**	**6 067**	**7 715**	**7 858**	**859**	**874**	**7 667**	**13 185**	**7 665**
ДД	3 827	1 414	1 480	1 874	1 940	374	378	3 308	3 061	2 456
СҮ	5 493	1 997	2 072	3 374	3 404	37	37	3 750	4 514	3 793
ХЭ	4 701	2 343	2 515	2 467	2 514	448	459	609	5 610	1 416
				УЛААНБААТАР						
УБ	**1 705**	**944**	**958**	**419**	**422**	**56**	**56**	**810**	**1 705**	**248**

Хавсралт 3-ын үргэлжлэл

	Малчин өрхийн тоонд харьцуулбал /хувиар/											
	Цахилгаан гэрэлтэй		Телевизортой		Машинтай		Мотоциклтой		Трактортой		Малын хашаатай өрх	Худагтай өрх
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011		
ДҮН	**82.8**	**87.8**	**75.2**	**80.7**	**27.8**	**31.3**	**41.7**	**48.3**	**1.7**	**1.8**	**78.1**	**21.4**
					БАРУУН БҮС							
ДҮН	**92.6**	**93.0**	**87.4**	**87.0**	**27.8**	**29.3**	**43.3**	**50.4**	**1.1**	**1.1**	**75.7**	**13.9**
БӨ	96.7	95.9	90.3	90.1	29.4	28.5	30.4	38.4	0.7	0.4	73.6	13.0
ГО	99.9	98.7	87.6	91.7	34.1	37.1	61.2	68.0	0.5	0.6	67.8	20.6
ЗА	98.9	88.5	96.0	81.8	33.3	34.9	50.9	53.5	1.0	1.0	65.7	4.4
УВ	82.0	86.0	80.6	81.0	19.9	20.2	39.3	49.2	1.1	1.2	90.6	7.7
ХО	86.5	97.1	82.2	91.2	23.5	27.5	39.2	47.1	2.2	2.1	79.3	25.2
					ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	**75.1**	**83.7**	**66.7**	**77.8**	**22.7**	**27.1**	**41.6**	**49.3**	**0.9**	**1.2**	**80.0**	**11.8**
АР	67.8	79.8	57.8	64.6	21.4	24.1	28.9	32.0	0.6	0.7	97.3	6.5
БХ	81.4	86.2	74.0	83.9	25.6	30.2	57.0	63.6	0.5	0.3	47.6	21.6
БУ	81.5	91.4	73.0	89.8	27.9	37.4	33.3	46.1	2.9	4.8	89.0	7.2
ОР	92.0	91.0	73.0	81.3	22.1	28.9	18.6	25.6	2.1	2.7	89.5	13.7
ӨВ	76.5	81.2	64.1	76.7	20.9	23.9	48.8	53.5	0.3	0.3	63.7	16.5
ХӨ	72.4	83.9	69.3	81.3	21.4	26.0	42.2	55.5	1.1	1.2	97.3	7.5
					ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	**86.8**	**87.4**	**79.0**	**77.8**	**37.8**	**40.8**	**43.5**	**47.3**	**2.3**	**2.2**	**77.9**	**39.3**
ГС	87.1	75.7	68.4	86.1	27.1	30.8	52.7	52.1	2.7	1.1	79.5	49.2
ДА	100.0	94.6	97.5	96.1	58.5	51.9	11.8	25.6	9.5	7.4	94.0	33.1
ДО	85.8	83.6	64.0	63.2	32.3	37.3	49.8	48.0	0.3	0.3	73.6	57.0
ДУ	73.3	80.9	68.0	74.7	35.8	39.1	62.0	60.4	0.2	0.2	71.5	54.8
ӨМ	95.1	93.7	68.4	81.2	34.6	40.4	63.6	67.1	0.8	0.6	71.6	66.8
СЭ	80.4	92.4	74.3	91.7	40.0	50.7	16.2	26.6	6.2	7.5	99.4	28.6
ТӨ	92.2	86.9	98.0	74.1	40.0	38.0	32.8	39.5	2.5	2.0	75.3	12.4
					ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	**79.5**	**89.9**	**69.7**	**80.8**	**27.3**	**33.2**	**37.4**	**44.5**	**4.5**	**5.0**	**76.0**	**44.2**
ДД	96.2	100.0	86.6	93.9	26.5	34.7	41.1	46.0	8.7	9.2	75.1	60.3
СҮ	77.7	89.0	63.9	80.4	24.6	29.2	39.0	49.4	0.5	0.5	66.1	55.5
ХЭ	71.7	84.4	65.5	73.0	30.4	36.4	33.7	38.3	6.0	7.0	87.1	22.0
					УЛААНБААТАР							
УБ	**98.0**	**95.7**	**100.0**	**88.1**	**54.5**	**48.8**	**19.6**	**21.6**	**3.2**	**2.9**	**88.1**	**12.8**

Хавсралт 4

МАЛТАЙ ӨРХИЙН ТОО, малын тооны бүлэглэлтээр, бүс, аймаг, нийслэлээр

	10 хүртэл малтай		11-30 малтай		31-50 малтай		51-100 малтай		101-200 малтай		201-500 малтай	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
ДҮН	**21 886**	**19 100**	**30 944**	**27 017**	**23 666**	**20 340**	**39 507**	**36 052**	**49 040**	**49 435**	**39 923**	**45 805**
БАРУУН БҮС												
ДҮН	**5 082**	**4 334**	**9 320**	**7 917**	**7 402**	**6 419**	**12 379**	**11 457**	**15 050**	**15 124**	**9 486**	**11 398**
БӨ	1 390	1 360	2 790	2 640	2 179	1 918	3 063	3 083	3 418	3 454	934	1 294
ГО	436	270	1 261	895	1 058	862	2 066	1 744	2 560	2 614	1 853	2 402
ЗА	849	703	1 775	1 432	1 520	1 285	2 585	2 359	2 952	3 011	2 210	2 579
УВ	1 217	943	1 865	1 562	1 418	1 254	2 416	2 166	3 146	3 261	2 142	2 562
ХО	1 190	1 058	1 629	1 388	1 227	1 100	2 249	2 105	2 974	2 784	2 347	2 561
ХАНГАЙН БҮС												
ДҮН	**5 749**	**4 649**	**10 847**	**9 035**	**8 740**	**7 498**	**15 851**	**14 296**	**20 042**	**20 649**	**15 432**	**17 823**
АР	1 282	928	2 389	2 047	2 058	1 659	3 863	3 446	4 501	4 649	3 227	3 899
БХ	511	355	1 658	1 340	1 390	1 206	2 794	2 467	4 003	3 925	2 703	3 219
БУ	609	522	807	758	705	671	1 502	1 351	2 230	2 211	2 627	2 708
ОР	239	269	269	290	257	257	235	239	193	191	157	197
ӨВ	1 770	1 031	3 326	2 490	2 387	1 949	3 751	3 407	3 832	4 585	2 507	3 141
ХӨ	1 338	1 544	2 398	2 110	1 943	1 756	3 706	3 386	5 283	5 088	4 211	4 659
ТӨВИЙН БҮС												
ДҮН	**6 371**	**5 938**	**6 444**	**5 964**	**4 779**	**3 929**	**6 897**	**6 195**	**8 624**	**8 505**	**9 196**	**10 433**
ГС	51	45	99	81	67	73	117	109	134	174	191	216
ДА	1 186	965	544	556	224	222	325	235	337	332	303	336
ДО	205	161	322	328	349	341	652	591	1 027	958	1 390	1 514
ДУ	473	293	1 208	855	900	798	1 270	1 160	1 588	1 649	1 390	1 766
ӨМ	321	214	922	664	813	676	1 348	1 172	1 723	1 652	1 544	1 907
СЭ	2 362	2 624	1 510	1 639	1 151	720	1 123	988	1 201	1 203	1 338	1 454
ТӨ	1 773	1 636	1 839	1 841	1 275	1 099	2 062	1 940	2 614	2 537	3 040	3 240
ЗҮҮН БҮС												
ДҮН	**2 224**	**1 998**	**2 987**	**2 821**	**2 265**	**2 043**	**3 854**	**3 647**	**4 923**	**4 749**	**5 589**	**5 867**
ДД	921	857	1 024	1 020	669	591	899	946	1 108	1 098	1 105	1 232
СҮ	533	536	884	887	799	707	1 538	1 492	2 084	2 023	2 335	2 437
ХЭ	770	605	1 079	914	797	745	1 417	1 209	1 731	1 628	2 149	2 198
УЛААНБААТАР												
УБ	**2 460**	**2 181**	**1 346**	**1 280**	**480**	**451**	**526**	**457**	**401**	**408**	**220**	**284**

Хавсралт 4-ийн үргэлжлэл

	501-999 малтай		1000-1499 малтай		1500-2000 малтай		2001-ээс дээш малтай		Бүгд	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
ДҮН	**9 202**	**11 188**	**2 041**	**2 364**	**246**	**270**	**119**	**172**	**216 574**	**211 743**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**1 294**	**1 779**	**268**	**348**	**32**	**34**	**20**	**30**	**60 333**	**58 840**
БӨ	58	74	22	22	4	5	4	8	13 862	13 858
ГО	242	408	23	43	3	4	3	4	9 505	9 246
ЗА	347	471	89	131	11	13	7	9	12 345	11 993
УВ	316	406	59	75	2	3	4	3	12 585	12 235
ХО	331	420	75	77	12	9	2	6	12 036	11 508
				ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**3 090**	**3 803**	**681**	**728**	**66**	**71**	**35**	**49**	**80 533**	**78 601**
АР	623	776	192	207	19	18	8	14	18 162	17 643
БХ	350	473	69	93	7	12	5	7	13 490	13 097
БУ	946	993	229	213	25	20	9	14	9 689	9 461
ОР	32	38	1	2	2	1	-	-	1 385	1 484
ӨВ	319	498	70	93	5	9	7	8	17 974	17 211
ХӨ	820	1 025	120	120	8	11	6	6	19 833	19 705
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**2 702**	**3 310**	**534**	**654**	**58**	**73**	**25**	**25**	**45 630**	**45 026**
ГС	62	90	15	19	-	3	-	1	736	811
ДА	93	88	14	18	3	-	-	-	3 029	2 752
ДО	438	553	68	97	7	9	2	2	4 460	4 554
ДУ	317	466	65	95	9	13	1	2	7 221	7 097
ӨМ	197	329	25	46	1	1	-	-	6 894	6 661
СЭ	558	527	91	69	9	11	2	2	9 345	9 237
ТӨ	1 037	1 257	256	310	29	36	20	18	13 945	13 914
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**2 076**	**2 243**	**551**	**626**	**89**	**91**	**38**	**67**	**24 596**	**24 152**
ДД	442	437	72	96	17	15	10	15	6 267	6 307
СҮ	734	822	194	192	21	21	4	13	9 126	9 130
ХЭ	900	984	285	338	51	55	24	39	9 203	8 715
				УЛААНБААТАР						
УБ	**40**	**53**	**7**	**8**	**1**	**1**	**1**	**1**	**5 482**	**5 124**

МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, малын тооны бүлэглэлтээр, бүс, аймаг, нийслэлээр , 2011 онд

	10 хүртэл малтай	11-30 малтай	31-50 малтай	51-100 малтай	101-200 малтай
ДҮН	**5 499**	**13 862**	**12 475**	**26 275**	**41 463**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**1 365**	**3 566**	**3 502**	**7 946**	**12 496**
БӨ	386	1 138	1 067	2 426	2 971
ГО	107	438	485	1 162	2 121
ЗА	236	640	704	1 519	2 339
УВ	342	670	618	1 408	2 714
ХО	294	680	628	1 431	2 351
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**2 453**	**5 658**	**5 170**	**11 344**	**17 993**
АР	520	1 402	1 226	2 823	4 094
БХ	190	811	823	1 866	3 426
БУ	192	361	380	901	1 799
ОР	216	203	196	214	182
ӨВ	717	1 791	1 509	2 946	4 227
ХӨ	618	1 090	1 036	2 594	4 265
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**992**	**2 519**	**2 232**	**4 212**	**6 961**
ГС	11	30	32	59	125
ДА	15	212	173	184	303
ДО	52	132	163	377	758
ДУ	164	562	575	933	1 473
ӨМ	106	340	405	874	1 481
СЭ	292	434	292	574	833
ТӨ	352	809	592	1 211	1 988
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**689**	**1 408**	**1 237**	**2 453**	**3 700**
ДД	253	469	376	627	847
СҮ	204	434	419	1 007	1 600
ХЭ	232	505	442	819	1 253
			УЛААНБААТАР		
УБ	**-**	**711**	**334**	**320**	**313**

Хавсралт 4.1-ийн үргэлжлэл

	201-500 малтай	501-999 малтай	1000-1499 малтай	1500-2000 малтай	2001-ээс дээш малтай	Бүгд
ДҮН	**41 982**	**10 652**	**2 276**	**266**	**167**	**154 917**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**10 521**	**1 699**	**333**	**33**	**29**	**41 490**
БӨ	1 240	71	22	5	8	9 334
ГО	2 237	393	43	4	4	6 994
ЗА	2 302	451	123	12	9	8 335
УВ	2 413	386	73	3	3	8 630
ХО	2 329	398	72	9	5	8 197
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**16 611**	**3 665**	**709**	**71**	**49**	**63 723**
АР	3 642	729	204	18	14	14 672
БХ	3 070	465	91	12	7	10 761
БУ	2 441	957	206	20	14	7 271
ОР	197	38	2	1	-	1 249
ӨВ	2 991	486	91	9	8	14 775
ХӨ	4 270	990	115	11	6	14 995
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**9 581**	**3 185**	**641**	**71**	**24**	**30 418**
ГС	169	79	17	3	1	526
ДА	325	87	17	-	-	1 316
ДО	1 376	534	94	8	1	3 495
ДУ	1 690	464	95	13	2	5 971
ӨМ	1 857	322	45	1	-	5 431
СЭ	1 224	490	63	10	2	4 214
ТӨ	2 940	1 209	310	36	18	9 465
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**5 064**	**2 059**	**586**	**90**	**64**	**17 350**
ДД	1 007	387	80	17	12	4 075
СҮ	2 178	773	186	20	13	6 834
ХЭ	1 879	899	320	53	39	6 441
			УЛААНБААТАР			
УБ	**205**	**44**	**7**	**1**	**1**	**1 936**

1000-ААС ДЭЭШ МАЛТАЙ ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	2010	2011	Үүнээс		
			1000-1499 малтай	1500-2000 малтай	2001-ээс малтай
НИЙТ ДҮН	**2 406**	**2 806**	**2 364**	**270**	**172**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**320**	**412**	**348**	**34**	**30**
БӨ	30	35	22	5	8
ГО	29	51	43	4	4
ЗА	107	153	131	13	9
УВ	65	81	75	3	3
ХО	89	92	77	9	6
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**782**	**848**	**728**	**71**	**49**
АР	219	239	207	18	14
БХ	81	112	93	12	7
БУ	263	247	213	20	14
ОР	3	3	2	1	-
ӨВ	82	110	93	9	8
ХӨ	134	137	120	11	6
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**617**	**752**	**654**	**73**	**25**
ГС	15	23	19	3	1
ДА	17	18	18	-	-
ДО	77	108	97	9	2
ДУ	75	110	95	13	2
ӨМ	26	47	46	1	-
СЭ	102	82	69	11	2
ТӨ	305	364	310	36	18
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**678**	**784**	**626**	**91**	**67**
ДД	99	126	96	15	15
СҮ	219	226	192	21	13
ХЭ	360	432	338	55	39
			УЛААНБААТАР		
УБ	**9**	**10**	**8**	**1**	**1**

2011 ОНД МАЛЫНХАА ТООГООР ЭХНИЙ ТАВАН БАЙРТ ОРСОН АЙМАГ, СУМД

Аймгийн нэр	Малын тоо (мян.тол)	Сумын нэр	Малын тоо (мян.тол)
Нийт малын тоогоор			
1 Хөвсгөл	3 315.5	1 Хэнтийн Өмнөдэлгэр	321.2
2 Архангай	2 984.3	2 Архангайн Эрдэнэмандал	302.3
3 Төв	2 962.0	3 Төвийн Эрдэнэсант	279.7
4 Өвөрхангай	2 425.6	4 Сүхбаатарын Баяндэлгэр	271.8
5 Хэнтий	2 379.1	5 Хөвсгөлийн Цагаан-Уул	256.4
Адуугаар			
1 Төв	223.0	1 Булганы Сайхан	26.9
2 Архангай	218.7	2 Сүхбаатарын Эрдэнэцагаан	25.4
3 Булган	186.0	3 Төвийн Эрдэнэсант	21.4
4 Сүхбаатар	164.9	4 Булганы Могод	20.1
5 Хэнтий	156.5	5 Булганы Орхон	19.6
Үхрээр			
1 Архангай	335.9	1 Архангайн Өндөр -Улаан	35.5
2 Хөвсгөл	313.8	2 Архангайн Тариат	31.3
3 Төв	185.0	3 Архангайн Чулуут	30.5
4 Булган	180.9	4 Архангайн Ихтамир	28.7
5 Хэнтий	165.7	5 Хөвсгөлийн Ренчинлхүмбэ	27.2
Тэмээгээр			
1 Өмнөговь	87.8	1 Өмнөговийн Ханбогд	19.0
2 Баянхонгор	30.3	2 Өмнөговийн Мандал-Овоо	12.8
3 Дорноговь	30.0	3 Баянхонгорын Баянлиг	12.7
4 Говь-Алтай	25.2	4 Өмнөговийн Манлай	8.0
5 Дундговь	19.7	5 Дундговийн Өлзийт	6.2
Хониор			
1 Архангай	1 464.6	1 Архангайн Эрдэнэмандал	185.9
2 Төв	1 462.3	2 Хэнтийн Өмнөдэлгэр	148.9
3 Хөвсгөл	1 457.5	3 Төвийн Эрдэнэсант	146.8
4 Булган	1 188.0	4 Увсын Тэс	138.5
5 Хэнтий	1 146.5	5 Булганы Гурванбулаг	136.6
Ямаагаар			
1 Төв	1 397.0	1 Өвөрхангайн Богд	156.8
2 Баян-Өлгий	1 386.8	2 Хэнтийн Өмнөдэлгэр	134.5
3 Сүхбаатар	1 126.4	3 Баянхонгорын Баацагаан	130.7
4 Дорнод	1 088.9	4 Өмнөговийн Номгон	120.2
5 Булган	1 057.8	5 Баянхонгорын Өлзийт	118.4

2011 ОНЫ ЭЦЭСТ БАЙГАА НИЙТ МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Бүгд	Үүнээс					Бодод шилжүүлс-нээр
		Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	
ДҮН	**36 335.8**	**2 112.9**	**2 339.7**	**280.1**	**15 668.5**	**15 934.6**	**9 476.0**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**8 525.4**	**332.7**	**369.4**	**67.6**	**3 414.7**	**4 341.0**	**1 915.3**
БӨ	1 302.8	48.5	80.8	4.0	506.9	662.5	302.6
ГО	1 613.3	46.6	22.1	25.2	461.7	1 057.8	315.7
ЗА	2 006.1	105.4	83.3	6.2	979.6	831.6	465.2
УВ	1 831.8	64.0	95.7	15.4	851.5	805.3	425.4
ХО	1 771.3	68.2	87.5	16.8	615.0	983.7	406.4
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**13 472.4**	**795.0**	**1 050.9**	**50.2**	**5 848.0**	**5 728.2**	**3 612.0**
АР	2 984.3	218.7	335.9	0.9	1 464.6	964.2	920.6
БХ	2 237.8	82.1	110.9	30.3	617.6	1 397.0	515.9
БУ	2 340.8	186.0	180.9	0.9	1 188.0	785.0	664.4
ОР	168.3	11.8	18.8	0.2	68.6	69.0	50.9
ӨВ	2 425.6	141.1	90.6	15.9	1 051.8	1 126.4	571.6
ХӨ	3 315.5	155.3	313.8	2.1	1 457.5	1 386.8	888.6
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**8 448.8**	**497.3**	**450.5**	**142.1**	**3 606.2**	**3 752.8**	**2 231.1**
ГС	189.7	8.6	4.3	0.6	79.0	97.1	39.1
ДА	256.8	11.0	33.9	0.5	125.0	86.5	77.2
ДО	1 207.4	86.5	45.6	30.0	477.3	568.0	327.7
ДУ	1 348.7	59.7	21.0	19.7	623.5	624.8	292.2
ӨМ	1 223.5	43.4	8.7	87.8	257.4	826.1	330.0
СЭ	1 260.9	65.3	151.9	0.6	581.7	461.4	372.7
ТӨ	2 962.0	223.0	185.0	2.9	1 462.3	1 088.9	792.1
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**5 610.3**	**465.4**	**412.1**	**19.9**	**2 693.9**	**2 019.0**	**1 608.7**
ДД	1 149.8	144.1	109.7	5.6	555.4	335.1	396.6
СҮ	2 081.4	164.9	136.7	10.7	992.0	777.2	580.0
ХЭ	2 379.1	156.5	165.7	3.7	1 146.5	906.7	632.1
			УЛААНБААТАР				
УБ	**278.9**	**22.5**	**56.9**	**0.2**	**105.7**	**93.6**	**108.9**

2011 ОНЫ НИЙТ МАЛЫН ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Өмнөх оныхтой харьцуулсан					
	Бодод шилжүүлсэн		Толгойн тоо		Адуу	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	**109.6**	**826.5**	**111.0**	**3 606.3**	**110.0**	**192.6**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**113.3**	**224.7**	**114.9**	**1 106.9**	**110.9**	**32.7**
БӨ	115.9	41.6	115.6	175.9	111.7	5.1
ГО	119.4	51.3	122.6	297.8	120.2	7.8
ЗА	114.9	60.4	116.8	288.4	112.9	12.0
УВ	111.7	44.5	113.1	212.5	107.1	4.2
ХО	107.1	26.9	108.1	132.2	105.5	3.6
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**108.9**	**294.8**	**110.3**	**1 255.9**	**109.4**	**68.5**
АР	111.3	93.4	111.4	305.1	111.5	22.6
БХ	111.4	52.7	114.0	274.8	110.4	7.7
БУ	102.1	13.3	102.1	47.6	101.7	3.1
ОР	103.1	1.5	99.5	- 0.9	109.9	1.1
ӨВ	120.3	96.4	120.6	415.1	124.0	27.3
ХӨ	104.4	37.4	106.9	214.2	104.5	6.6
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**110.2**	**206.7**	**111.8**	**890.9**	**111.8**	**52.3**
ГС	122.7	7.2	123.8	36.4	124.1	1.7
ДА	103.2	2.4	102.8	7.0	107.6	0.8
ДО	112.5	36.3	114.3	150.6	111.8	9.1
ДУ	117.8	44.2	121.3	237.2	116.4	8.4
ӨМ	113.9	40.2	121.1	213.1	115.3	5.7
СЭ	102.3	8.3	99.6	- 4.7	105.7	3.5
ТӨ	109.4	68.2	109.3	251.2	111.6	23.1
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**106.3**	**94.9**	**106.4**	**336.5**	**108.7**	**37.4**
ДД	103.3	12.6	103.3	36.5	105.7	7.8
СҮ	106.6	36.0	105.1	101.6	111.3	16.8
ХЭ	107.9	46.3	109.1	198.4	108.9	12.8
			УЛААНБААТАР			
УБ	**105.1**	**5.3**	**106.1**	**16.0**	**108.2**	**1.7**

хавсралт 8-ын үргэлжлэл

	Өмнөх оныхтой харьцуулсан							
	Үхэр		Тэмээ		Хонь		Ямаа	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	**107.5**	**163.7**	**103.9**	**10.5**	**108.2**	**1 188.1**	**114.8**	**2 051.3**
				БАРУУН БҮС				
ДҮН	**114.2**	**45.9**	**104.4**	**2.8**	**110.6**	**328.4**	**119.1**	**697.1**
БӨ	122.4	14.8	106.0	0.2	110.2	47.1	119.6	108.8
ГО	120.2	3.7	103.7	0.9	116.5	65.4	126.3	220.0
ЗА	113.0	9.6	105.9	0.3	114.0	120.6	121.3	145.9
УВ	113.4	11.3	106.4	0.9	109.6	74.5	117.8	121.5
ХО	108.1	6.5	102.8	0.5	103.5	20.8	111.4	100.8
				ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**106.6**	**65.0**	**102.5**	**1.2**	**108.6**	**463.4**	**113.0**	**657.9**
АР	111.3	34.0	100.4	0.0	110.3	137.1	113.1	111.4
БХ	109.3	9.4	100.6	0.2	113.6	73.8	115.1	183.7
БУ	102.7	4.8	110.9	0.1	100.7	8.2	104.2	31.4
ОР	105.8	1.0	92.3	0.0	93.9	- 4.5	102.2	1.5
ӨВ	118.8	14.3	107.9	1.2	117.3	155.1	123.9	217.2
ХӨ	100.5	1.4	91.6	- 0.2	106.9	93.6	108.9	112.8
				ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**107.7**	**32.3**	**105.2**	**7.1**	**108.4**	**278.6**	**116.1**	**520.6**
ГС	117.3	0.6	113.7	0.1	121.2	13.8	126.3	20.2
ДА	104.3	1.4	70.7	- 0.2	97.9	- 2.6	109.7	7.7
ДО	112.9	5.2	106.8	1.9	113.3	56.0	116.0	78.4
ДУ	113.2	2.4	104.3	0.8	117.7	93.8	126.7	131.7
ӨМ	115.9	1.2	104.9	4.1	121.0	44.6	123.6	157.5
СЭ	105.9	8.4	75.0	- 0.2	95.0	- 30.5	103.1	14.1
ТӨ	107.6	13.0	128.8	0.6	107.6	103.5	111.3	111.0
				ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**104.7**	**18.6**	**97.0**	**- 0.6**	**104.4**	**113.6**	**109.1**	**167.6**
ДД	101.7	1.8	93.2	- 0.4	100.8	4.6	107.3	22.7
СҮ	106.8	8.7	98.3	- 0.2	103.2	30.8	106.2	45.6
ХЭ	105.1	8.1	99.6	0.0	107.3	78.3	112.3	99.4
				УЛААНБААТАР				
УБ	**103.6**	**2.0**	**66.4**	**- 0.1**	**104.1**	**4.2**	**109.7**	**8.3**

МАЛЫН ТОО, сүүлийн 5 жилээр, бүс, аймаг, нийслэлээр

	2007	2008	2009	2010	2011
Дүн	**40 263.8**	**43 288.5**	**44 023.9**	**32 729.5**	**36 335.8**
			БАРУУН БҮС		
Дүн	**12 301.7**	**12 157.4**	**10 888.4**	**7 418.5**	**8 525.4**
БӨ	1 597.4	1 529.6	1 301.5	1 126.9	1 302.8
ГО	2 486.6	2 505.9	2 171.8	1 315.5	1 613.3
ЗА	2 999.9	3 136.0	2 827.6	1 717.7	2 006.1
УВ	2 653.5	2 499.3	2 319.1	1 619.3	1 831.8
ХО	2 564.3	2 486.7	2 268.4	1 639.1	1 771.3
			ХАНГАЙН БҮС		
Дүн	**14 030.7**	**15 971.2**	**16 716.2**	**12 216.5**	**13 472.4**
АР	2 912.5	3 379.2	3 619.1	2 679.2	2 984.3
БХ	2 284.8	2 643.5	2 684.7	1 963.0	2 237.8
БУ	2 008.1	2 414.1	2 611.6	2 293.2	2 340.8
ОР	210.0	268.9	256.2	169.2	168.3
ӨВ	3 190.1	3 449.7	3 620.2	2 010.6	2 425.6
ХӨ	3 425.2	3 815.7	3 924.5	3 101.3	3 315.5
			ТӨВИЙН БҮС		
Дүн	**8 400.2**	**9 619.4**	**10 527.0**	**7 558.0**	**8 448.8**
ГС	188.7	170.9	168.7	153.2	189.7
ДА	230.4	345.3	361.5	249.8	256.8
ДО	814.7	932.7	1 076.9	1 056.8	1 207.4
ДУ	2 109.6	2 040.6	2 147.1	1 111.5	1 348.7
ӨМ	1 400.0	1 684.9	1 755.2	1 010.3	1 223.5
СЭ	1 030.2	1 442.1	1 553.4	1 265.6	1 260.9
ТӨ	2 626.6	3 003.0	3 464.2	2 710.7	2 962.0
			ЗҮҮН БҮС		
Дүн	**5 199.7**	**5 155.7**	**5 491.5**	**5 273.8**	**5 610.3**
ДД	1 307.3	1 476.2	1 450.7	1 113.3	1 149.8
СҮ	1 709.2	1 542.5	1 789.7	1 979.8	2 081.4
ХЭ	2 183.2	2 136.9	2 251.1	2 180.7	2 379.1
			УЛААНБААТАР		
УБ	**331.2**	**384.8**	**400.8**	**262.9**	**278.9**

2011 ОНЫ ЭЦЭСТ БАЙГАА ХУВИЙН МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Бүгд	Үүнээс					Бодод шилжүүлс-нээр
		Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	
ДҮН	**35 977.6**	**2 093.6**	**2 314.1**	**277.7**	**15 458.3**	**15 833.9**	**9 379.9**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**8 462.1**	**329.5**	**368.5**	**67.5**	**3 381.6**	**4 315.0**	**1 902.3**
БӨ	1 298.9	48.2	80.8	4.0	504.5	661.4	301.7
ГО	1 609.8	46.5	21.9	25.2	460.6	1 055.6	315.0
ЗА	1 969.1	104.4	83.2	6.2	961.1	814.3	458.8
УВ	1 819.7	62.6	95.5	15.4	843.2	802.9	422.1
ХО	1 764.7	67.8	87.1	16.8	612.2	980.7	404.8
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**13 423.1**	**792.7**	**1 048.1**	**50.2**	**5 817.9**	**5 714.2**	**3 600.0**
АР	2 979.7	218.6	335.5	0.9	1 462.1	962.6	919.5
БХ	2 233.1	82.1	110.6	30.3	615.2	1 395.0	515.0
БУ	2 322.1	185.0	179.7	0.9	1 175.0	781.5	659.5
ОР	166.4	11.4	18.5	0.2	67.8	68.5	50.1
ӨВ	2 423.4	141.1	90.5	15.8	1 050.1	1 125.8	571.1
ХӨ	3 298.3	154.5	313.2	2.1	1 447.6	1 380.8	884.8
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**8 324.1**	**491.3**	**437.2**	**140.2**	**3 537.1**	**3 718.3**	**2 193.1**
ГС	187.2	8.6	4.3	0.5	77.0	96.8	38.6
ДА	249.0	10.8	33.7	0.4	118.3	85.7	75.6
ДО	1 180.7	85.0	44.5	28.7	464.1	558.3	319.8
ДУ	1 345.3	59.6	21.0	19.5	622.2	623.0	291.5
ӨМ	1 216.7	43.4	8.7	87.5	255.4	821.8	328.6
СЭ	1 224.5	63.9	143.8	0.6	562.5	453.7	359.1
ТӨ	2 920.8	220.0	181.1	2.8	1 437.6	1 079.1	779.9
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**5 496.4**	**457.9**	**404.3**	**19.7**	**2 620.6**	**1 993.8**	**1 577.8**
ДД	1 103.3	139.8	104.6	5.4	524.7	328.7	381.1
СҮ	2 054.6	163.2	135.5	10.6	976.2	769.1	573.4
ХЭ	2 338.5	154.8	164.2	3.7	1 119.7	896.0	623.2
			УЛААНБААТАР				
УБ	**272.0**	**22.1**	**56.0**	**0.2**	**101.2**	**92.5**	**106.8**

Хавсралт 11

ХУВИЙН МАЛЫН ТОО, сүүлийн 5 жилээр, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**39 752.0**	**42 771.9**	**43 496.5**	**32 392.2**	**35 977.6**
			БАРУУН БҮС		
Дүн	**12 225.6**	**12 089.7**	**10 815.4**	**7 383.1**	**8 462.1**
БӨ	1 589.8	1 523.1	1 296.8	1 122.8	1 298.9
ГО	2 478.6	2 497.3	2 165.6	1 313.6	1 609.8
ЗА	2 970.0	3 110.4	2 802.8	1 706.3	1 969.1
УВ	2 635.7	2 482.6	2 302.7	1 608.5	1 819.7
ХО	2 551.5	2 476.3	2 247.5	1 631.9	1 764.7
			ХАНГАЙН БҮС		
Дүн	**13 956.0**	**15 893.1**	**16 626.4**	**12 164.9**	**13 423.1**
АР	2 900.8	3 369.8	3 608.2	2 674.4	2 979.7
БХ	2 276.3	2 633.4	2 677.5	1 958.1	2 233.1
БУ	1 985.4	2 388.9	2 581.4	2 271.4	2 322.1
ОР	207.1	266.0	250.8	167.1	166.4
ӨВ	3 182.7	3 443.0	3 610.9	2 008.4	2 423.4
ХӨ	3 403.7	3 791.9	3 897.6	3 085.4	3 298.3
			ТӨВИЙН БҮС		
Дүн	**8 209.7**	**9 395.7**	**10 299.3**	**7 420.8**	**8 324.1**
ГС	184.5	168.2	166.5	150.8	187.2
ДА	220.8	332.7	351.0	241.6	249.0
ДО	792.8	909.2	1 050.8	1 032.2	1 180.7
ДУ	2 097.0	2 028.7	2 136.2	1 108.9	1 345.3
ӨМ	1 383.9	1 666.1	1 738.5	1 002.2	1 216.7
СЭ	983.8	1 383.3	1 498.8	1 220.5	1 224.5
ТӨ	2 546.9	2 907.5	3 357.5	2 664.7	2 920.8
			ЗҮҮН БҮС		
Дүн	**5 038.0**	**5 017.5**	**5 363.1**	**5 166.9**	**5 496.4**
ДД	1 245.5	1 413.4	1 386.0	1 071.3	1 103.3
СҮ	1 678.5	1 518.5	1 765.7	1 958.0	2 054.6
ХЭ	2 114.0	2 085.6	2 211.5	2 137.6	2 338.5
			УЛААНБААТАР		
УБ	**322.6**	**375.9**	**392.2**	**256.5**	**272.0**

МАЛТАЙ НЭГ ӨРХӨД НОГДОХ МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бодод шилжүүлснээр				Толгойн тоогоор			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**47**	**48**	**40**	**44**	**188**	**192**	**150**	**170**
			БАРУУН БҮС					
Дүн	**40**	**37**	**28**	**32**	**184**	**169**	**122**	**144**
БӨ	23	20	19	22	102	87	81	94
ГО	46	42	28	34	235	212	138	174
ЗА	51	49	33	38	225	211	138	164
УВ	41	39	30	35	183	175	128	149
ХО	43	40	31	35	196	180	136	153
			ХАНГАЙН БҮС					
Дүн	**48**	**51**	**41**	**46**	**188**	**197**	**151**	**171**
АР	54	58	45	52	181	195	147	169
БХ	41	42	34	39	186	189	145	171
БУ	66	70	67	70	244	259	234	245
ОР	42	45	35	34	166	173	121	112
ӨВ	48	42	26	33	186	182	112	141
ХӨ	39	50	43	45	172	191	156	167
			ТӨВИЙН БҮС					
Дүн	**51**	**53**	**43**	**49**	**203**	**218**	**163**	**185**
ГС	46	46	43	48	224	228	205	231
ДА	35	34	24	27	131	128	80	90
ДО	60	63	64	70	215	237	231	259
ДУ	49	52	34	41	236	255	154	190
ӨМ	52	53	42	49	220	228	145	183
СЭ	42	42	37	39	153	160	131	133
ТӨ	57	61	51	56	212	239	191	210
			ЗҮҮН БҮС					
Дүн	**59**	**60**	**60**	**65**	**201**	**215**	**210**	**228**
ДД	67	65	59	60	206	206	171	175
СҮ	48	53	59	63	170	195	215	225
ХЭ	63	64	63	72	227	242	232	268
			УЛААНБААТАР					
УБ	**20**	**22**	**19**	**21**	**63**	**67**	**47**	**53**

НИЙТ МАЛД ХУВИЙН МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВИЙН ЖИН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бүгд	Үүнээс				
		Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
ДҮН	**99.0**	**99.1**	**98.9**	**99.2**	**98.7**	**99.4**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**99.3**	**99.1**	**99.8**	**99.8**	**99.0**	**99.4**
БӨ	99.7	99.2	100.0	99.9	99.5	99.8
ГО	99.8	99.9	99.3	99.8	99.8	99.8
ЗА	98.2	99.0	99.9	99.9	98.1	97.9
УВ	99.3	97.9	99.8	99.8	99.0	99.7
ХО	99.6	99.4	99.5	99.8	99.5	99.7
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**99.6**	**99.7**	**99.7**	**99.9**	**99.5**	**99.8**
АР	99.8	99.9	99.9	100.0	99.8	99.8
БХ	99.8	100.0	99.8	100.0	99.6	99.9
БУ	99.2	99.5	99.3	94.8	98.9	99.6
ОР	98.9	97.2	98.6	100.0	98.8	99.3
ӨВ	99.9	100.0	100.0	99.8	99.8	100.0
ХӨ	99.5	99.5	99.8	100.0	99.3	99.6
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**98.5**	**98.8**	**97.1**	**98.6**	**98.1**	**99.1**
ГС	98.7	99.9	99.5	87.9	97.5	99.6
ДА	97.0	98.7	99.5	83.6	94.7	99.1
ДО	97.8	98.4	97.5	95.7	97.2	98.3
ДУ	99.7	99.8	99.8	99.3	99.8	99.7
ӨМ	99.4	100.0	99.8	99.6	99.2	99.5
СЭ	97.1	97.9	94.7	96.6	96.7	98.3
ТӨ	98.6	98.7	97.9	99.0	98.3	99.1
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**98.0**	**98.4**	**98.1**	**98.8**	**97.3**	**98.8**
ДД	96.0	97.0	95.4	97.4	94.5	98.1
СҮ	98.7	99.0	99.1	99.1	98.4	99.0
ХЭ	98.3	99.0	99.1	100.0	97.7	98.8
			УЛААНБААТАР			
УБ	**97.5**	**98.4**	**98.4**	**99.3**	**95.7**	**98.8**

НИЙТ МАЛЫН ДҮНД АЙМАГ, БҮСИЙН МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВИЙН ЖИН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бүгд	Үүнээс				
		Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
ДҮН	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**23.5**	**15.7**	**15.8**	**24.2**	**21.8**	**27.2**
БӨ	3.6	2.3	3.5	1.4	3.2	4.2
ГО	4.4	2.2	0.9	9.0	2.9	6.6
ЗА	5.5	5.0	3.6	2.2	6.3	5.2
УВ	5.0	3.0	4.1	5.5	5.4	5.1
ХО	4.9	3.2	3.7	6.0	3.9	6.2
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**37.1**	**37.6**	**44.9**	**17.9**	**37.3**	**35.9**
АР	8.2	10.4	14.4	0.3	9.3	6.1
БХ	6.2	3.9	4.7	10.8	3.9	8.8
БУ	6.4	8.8	7.7	0.3	7.6	4.9
ОР	0.5	0.6	0.8	0.1	0.4	0.4
ӨВ	6.7	6.7	3.9	5.7	6.7	7.1
ХӨ	9.1	7.4	13.4	0.7	9.3	8.7
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**23.3**	**23.5**	**19.3**	**50.7**	**23.0**	**23.6**
ГС	0.5	0.4	0.2	0.2	0.5	0.6
ДА	0.7	0.5	1.4	0.2	0.8	0.5
ДО	3.3	4.1	2.0	10.7	3.0	3.6
ДУ	3.7	2.8	0.9	7.0	4.0	3.9
ӨМ	3.4	2.1	0.4	31.4	1.6	5.2
СЭ	3.5	3.1	6.5	0.2	3.7	2.9
ТӨ	8.2	10.6	7.9	1.0	9.3	6.8
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**15.4**	**22.0**	**17.6**	**7.1**	**17.2**	**12.7**
ДД	3.2	6.8	4.7	2.0	3.5	2.1
СҮ	5.7	7.8	5.8	3.8	6.3	4.9
ХЭ	6.5	7.4	7.1	1.3	7.3	5.7
			УЛААНБААТАР			
УБ	**0.8**	**1.1**	**2.4**	**0.1**	**0.7**	**0.6**

НИЙТ МАЛЫН ДҮНД ТАВАН ТӨРЛИЙН МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВИЙН ЖИН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бүгд	Үүнээс				
		Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
ДҮН	**100.0**	**5.8**	**6.4**	**0.8**	**43.1**	**43.9**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**100.0**	**3.9**	**4.3**	**0.8**	**40.1**	**50.9**
БӨ	100.0	3.7	6.2	0.3	38.9	50.9
ГО	100.0	2.9	1.4	1.6	28.6	65.6
ЗА	100.0	5.3	4.2	0.3	48.8	41.5
УВ	100.0	3.5	5.2	0.8	46.5	44.0
ХО	100.0	3.9	4.9	0.9	34.7	55.5
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**100.0**	**5.9**	**7.8**	**0.4**	**43.4**	**42.5**
АР	100.0	7.3	11.3	0.0	49.1	32.3
БХ	100.0	3.7	5.0	1.4	27.6	62.4
БУ	100.0	7.9	7.7	0.0	50.7	33.5
ОР	100.0	7.0	11.2	0.1	40.8	41.0
ӨВ	100.0	5.8	3.7	0.7	43.4	46.4
ХӨ	100.0	4.7	9.5	0.1	44.0	41.8
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**100.0**	**5.9**	**5.3**	**1.7**	**42.7**	**44.4**
ГС	100.0	4.5	2.3	0.3	41.7	51.2
ДА	100.0	4.3	13.2	0.2	48.7	33.7
ДО	100.0	7.2	3.8	2.5	39.5	47.0
ДУ	100.0	4.4	1.6	1.5	46.2	46.3
ӨМ	100.0	3.5	0.7	7.2	21.0	67.5
СЭ	100.0	5.2	12.0	0.0	46.1	36.6
ТӨ	100.0	7.5	6.2	0.1	49.4	36.8
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**100.0**	**8.3**	**7.3**	**0.4**	**48.0**	**36.0**
ДД	100.0	12.5	9.5	0.5	48.3	29.1
СҮ	100.0	7.9	6.6	0.5	47.7	37.3
ХЭ	100.0	6.6	7.0	0.2	48.2	38.1
			УЛААНБААТАР			
УБ	**100.0**	**8.1**	**20.4**	**0.1**	**37.9**	**33.6**

СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээл-тэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**36 335.8**	**12 306.7**	**8 006.4**	**15 693.0**	**329.7**	**100.0**	**33.9**	**22.0**	**43.2**	**0.9**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**8 525.4**	**2 827.6**	**1 993.5**	**3 624.0**	**80.3**	**100.0**	**33.2**	**23.4**	**42.5**	**0.9**
БӨ	1 302.8	471.8	248.5	566.2	16.3	100.0	36.2	19.1	43.5	1.3
ГО	1 613.3	534.3	400.6	665.8	12.6	100.0	33.1	24.8	41.3	0.8
ЗА	2 006.1	645.8	511.7	830.1	18.5	100.0	32.2	25.5	41.4	0.9
УВ	1 831.8	624.8	393.7	795.9	17.5	100.0	34.1	21.5	43.4	1.0
ХО	1 771.3	551.0	439.0	765.9	15.3	100.0	31.1	24.8	43.2	0.9
					ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**13 472.4**	**4 389.1**	**3 185.2**	**5 786.9**	**111.2**	**100.0**	**32.6**	**23.6**	**43.0**	**0.8**
АР	2 984.3	1 022.0	650.8	1 285.9	25.6	100.0	34.2	21.8	43.1	0.9
БХ	2 237.8	704.1	597.9	919.3	16.5	100.0	31.5	26.7	41.1	0.7
БУ	2 340.8	772.8	479.1	1 069.4	19.5	100.0	33.0	20.5	45.7	0.8
ОР	168.3	57.1	33.3	76.2	1.7	100.0	33.9	19.8	45.3	1.0
ӨВ	2 425.6	810.5	624.4	968.9	21.8	100.0	33.4	25.7	39.9	0.9
ХӨ	3 315.5	1 022.7	799.6	1 467.1	26.1	100.0	30.8	24.1	44.2	0.8
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**8 448.8**	**2 957.4**	**1 768.3**	**3 647.7**	**75.5**	**100.0**	**35.0**	**20.9**	**43.2**	**0.9**
ГС	189.7	68.4	33.4	86.1	1.8	100.0	36.1	17.6	45.4	0.9
ДА	256.8	92.1	40.1	122.5	2.1	100.0	35.9	15.6	47.7	0.8
ДО	1 207.4	414.8	280.2	501.4	10.9	100.0	34.4	23.2	41.5	0.9
ДУ	1 348.7	485.3	296.3	554.3	12.8	100.0	36.0	22.0	41.1	1.0
ӨМ	1 223.5	428.2	307.6	477.4	10.3	100.0	35.0	25.1	39.0	0.8
СЭ	1 260.9	460.6	209.7	580.5	10.1	100.0	36.5	16.6	46.0	0.8
ТӨ	2 962.0	1 008.0	600.9	1 325.5	27.5	100.0	34.0	20.3	44.8	0.9
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**5 610.3**	**2 031.9**	**1 017.7**	**2 501.0**	**59.7**	**100.0**	**36.2**	**18.1**	**44.6**	**1.1**
ДД	1 149.8	476.9	162.5	494.1	16.2	100.0	41.5	14.1	43.0	1.4
СҮ	2 081.4	744.5	412.3	903.6	21.1	100.0	35.8	19.8	43.4	1.0
ХЭ	2 379.1	810.6	442.9	1 103.3	22.3	100.0	34.1	18.6	46.4	0.9
					УЛААНБААТАР					
УБ	**278.9**	**100.6**	**41.8**	**133.5**	**3.0**	**100.0**	**36.1**	**15.0**	**47.9**	**1.1**

АДУУН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**2 112.9**	**775.8**	**612.1**	**641.6**	**83.5**	**100.0**	**36.7**	**29.0**	**30.4**	**4.0**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**332.7**	**99.5**	**122.1**	**99.2**	**12.0**	**100.0**	**29.9**	**36.7**	**29.8**	**3.6**
БӨ	48.5	16.0	16.3	14.7	1.6	100.0	33.0	33.5	30.3	3.2
ГО	46.6	11.0	19.2	13.9	2.4	100.0	23.7	41.2	29.9	5.1
ЗА	105.4	35.3	35.9	30.8	3.4	100.0	33.5	34.0	29.3	3.2
УВ	64.0	18.9	24.3	18.8	2.1	100.0	29.5	38.0	29.3	3.2
ХО	68.2	18.2	26.5	20.9	2.6	100.0	26.7	38.8	30.7	3.8
					ХАНГАЙН Б ҮС					
ДҮН	**795.0**	**283.4**	**240.7**	**241.9**	**28.9**	**100.0**	**35.7**	**30.3**	**30.4**	**3.6**
АР	218.7	85.8	58.3	66.9	7.8	100.0	39.2	26.6	30.6	3.6
БХ	82.1	24.7	30.2	24.0	3.2	100.0	30.1	36.8	29.2	3.9
БУ	186.0	70.6	47.3	61.6	6.4	100.0	38.0	25.5	33.1	3.4
ОР	11.8	3.9	3.4	3.9	0.5	100.0	33.4	29.2	33.5	3.9
ӨВ	141.1	50.5	42.9	42.0	5.7	100.0	35.8	30.4	29.8	4.1
ХӨ	155.3	47.9	58.6	43.5	5.3	100.0	30.8	37.7	28.0	3.4
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**497.3**	**186.1**	**135.7**	**154.5**	**21.1**	**100.0**	**37.4**	**27.3**	**31.1**	**4.2**
ГС	8.6	3.5	2.0	2.7	0.4	100.0	41.2	23.0	31.7	4.2
ДА	11.0	4.0	3.2	3.4	0.4	100.0	36.2	29.3	30.8	3.8
ДО	86.5	34.4	23.1	25.1	3.9	100.0	39.8	26.7	29.0	4.5
ДУ	59.7	20.5	17.6	18.9	2.6	100.0	34.4	29.5	31.7	4.4
ӨМ	43.4	14.6	12.8	13.7	2.2	100.0	33.7	29.6	31.6	5.1
СЭ	65.3	23.5	19.5	19.8	2.5	100.0	35.9	29.9	30.4	3.8
ТӨ	223.0	85.6	57.5	70.8	9.1	100.0	38.4	25.8	31.7	4.1
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**465.4**	**198.9**	**107.3**	**138.7**	**20.5**	**100.0**	**42.7**	**23.1**	**29.8**	**4.4**
ДД	144.1	64.4	30.0	43.5	6.2	100.0	44.7	20.8	30.2	4.3
СҮ	164.9	70.0	39.3	48.0	7.5	100.0	42.5	23.8	29.1	4.6
ХЭ	156.5	64.5	38.1	47.2	6.7	100.0	41.2	24.3	30.1	4.3
					УЛААНБААТАР					
УБ	**22.5**	**7.9**	**6.2**	**7.3**	**1.1**	**100.0**	**35.3**	**27.4**	**32.5**	**4.8**

ҮХЭР СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**2 339.7**	**1 030.2**	**311.9**	**965.6**	**32.0**	**100.0**	**44.0**	**13.3**	**41.3**	**1.4**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**369.4**	**157.8**	**45.3**	**159.8**	**6.5**	**100.0**	**42.7**	**12.3**	**43.3**	**1.8**
БӨ	80.8	36.8	7.1	35.0	2.0	100.0	45.5	8.8	43.3	2.4
ГО	22.1	8.2	3.3	10.1	0.5	100.0	37.2	14.9	45.6	2.2
ЗА	83.3	35.3	12.5	34.1	1.4	100.0	42.4	15.1	40.9	1.6
УВ	95.7	42.7	8.7	42.7	1.5	100.0	44.7	9.1	44.6	1.6
ХО	87.5	34.9	13.6	37.9	1.2	100.0	39.8	15.5	43.3	1.4
					ХАНГАЙН Б ҮС					
ДҮН	**1 050.9**	**443.9**	**172.9**	**419.5**	**14.6**	**100.0**	**42.2**	**16.5**	**39.9**	**1.4**
АР	335.9	143.2	55.5	132.4	4.9	100.0	42.6	16.5	39.4	1.5
БХ	110.9	47.4	17.8	44.0	1.6	100.0	42.8	16.1	39.7	1.4
БУ	180.9	79.6	27.7	71.7	2.0	100.0	44.0	15.3	39.6	1.1
ОР	18.8	8.1	2.1	8.4	0.2	100.0	42.9	10.9	44.9	1.3
ӨВ	90.6	37.2	17.4	34.6	1.4	100.0	41.0	19.2	38.2	1.5
ХӨ	313.8	128.5	52.5	128.4	4.4	100.0	40.9	16.7	40.9	1.4
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**450.5**	**206.0**	**46.3**	**192.7**	**5.5**	**100.0**	**45.7**	**10.3**	**42.8**	**1.2**
ГС	4.3	2.1	0.3	1.9	0.1	100.0	47.4	7.2	43.3	2.1
ДА	33.9	16.0	2.1	15.4	0.4	100.0	47.1	6.3	45.5	1.0
ДО	45.6	21.9	4.5	18.6	0.7	100.0	47.9	9.9	40.8	1.4
ДУ	21.0	8.9	2.3	9.5	0.4	100.0	42.3	10.8	45.1	1.7
ӨМ	8.7	3.5	1.2	3.8	0.2	100.0	39.9	13.8	44.0	2.2
СЭ	151.9	70.7	15.0	64.6	1.7	100.0	46.5	9.9	42.5	1.1
ТӨ	185.0	83.1	20.9	78.8	2.2	100.0	44.9	11.3	42.6	1.2
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**412.1**	**197.4**	**45.2**	**164.6**	**4.8**	**100.0**	**47.9**	**11.0**	**39.9**	**1.2**
ДД	109.7	53.5	10.8	44.0	1.4	100.0	48.8	9.8	40.1	1.3
СҮ	136.7	65.9	16.0	53.2	1.6	100.0	48.3	11.7	38.9	1.2
ХЭ	165.7	78.0	18.4	67.4	1.9	100.0	47.1	11.1	40.7	1.1
					УЛААНБААТАР					
УБ	**56.9**	**25.0**	**2.3**	**29.1**	**0.6**	**100.0**	**43.9**	**4.0**	**51.1**	**1.0**

ТЭМЭЭН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**280.1**	**106.5**	**73.7**	**96.2**	**3.7**	**100.0**	**38.0**	**26.3**	**34.3**	**1.3**
БАРУУН БҮС										
ДҮН	**67.6**	**19.0**	**26.5**	**21.2**	**1.0**	**100.0**	**28.0**	**39.2**	**31.4**	**1.4**
БӨ	4.0	1.1	1.7	1.2	0.1	100.0	27.2	41.4	29.6	1.9
ГО	25.2	7.2	9.6	8.1	0.3	100.0	28.6	38.1	32.0	1.3
ЗА	6.2	1.7	2.8	1.6	0.1	100.0	27.6	45.8	25.3	1.3
УВ	15.4	4.4	5.5	5.2	0.3	100.0	28.5	35.9	33.8	1.8
ХО	16.8	4.6	6.8	5.2	0.2	100.0	27.2	40.8	30.9	1.2
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	**50.2**	**17.8**	**14.7**	**17.1**	**0.7**	**100.0**	**35.4**	**29.3**	**34.0**	**1.4**
АР	0.9	0.3	0.3	0.3	0.0	100.0	38.3	28.9	31.1	1.7
БХ	30.3	10.9	8.8	10.2	0.4	100.0	36.0	29.1	33.6	1.2
БУ	0.9	0.3	0.2	0.4	0.0	100.0	33.7	25.0	38.6	2.8
ОР	0.2	0.1	0.1	0.1	0.0	100.0	33.3	29.8	30.4	6.5
ӨВ	15.9	5.7	4.3	5.6	0.2	100.0	35.9	27.2	35.5	1.4
ХӨ	2.1	0.4	1.0	0.6	0.0	100.0	21.1	49.2	27.4	2.3
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	**142.1**	**62.6**	**26.9**	**50.9**	**1.7**	**100.0**	**44.1**	**18.9**	**35.8**	**1.2**
ГС	0.6	0.2	0.1	0.2	0.0	100.0	37.2	19.3	41.2	2.3
ДА	0.5	0.2	0.1	0.3	0.0	100.0	32.0	13.4	52.9	1.8
ДО	30.0	12.4	5.9	11.3	0.4	100.0	41.2	19.8	37.7	1.3
ДУ	19.7	8.4	3.4	7.6	0.3	100.0	42.7	17.4	38.6	1.3
ӨМ	87.8	40.1	16.6	30.1	1.0	100.0	45.7	18.9	34.3	1.1
СЭ	0.6	0.2	0.1	0.2	0.0	100.0	33.7	24.5	39.4	2.4
ТӨ	2.9	1.1	0.6	1.1	0.1	100.0	39.1	21.5	37.6	1.9
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	**19.9**	**7.1**	**5.5**	**7.0**	**0.3**	**100.0**	**35.7**	**27.8**	**34.9**	**1.6**
ДД	5.6	2.1	1.4	2.0	0.1	100.0	37.8	25.2	35.2	1.8
СҮ	10.7	3.7	3.1	3.7	0.1	100.0	34.9	29.0	34.8	1.3
ХЭ	3.7	1.3	1.1	1.3	0.1	100.0	34.7	28.4	34.7	2.1
УЛААНБААТАР										
УБ	**0.2**	**0.1**	**0.0**	**0.1**	**0.0**	**100.0**	**42.8**	**19.1**	**36.2**	**2.0**

ХОНИН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**15 668.5**	**5 375.1**	**3 063.6**	**7 117.5**	**112.3**	**100.0**	**34.3**	**19.6**	**45.4**	**0.7**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**3 414.7**	**1 164.8**	**708.3**	**1 512.0**	**29.6**	**100.0**	**34.1**	**20.7**	**44.3**	**0.9**
БӨ	506.9	188.9	85.9	226.6	5.5	100.0	37.3	16.9	44.7	1.1
ГО	461.7	156.9	101.8	199.2	3.8	100.0	34.0	22.0	43.1	0.8
ЗА	979.6	322.7	227.1	421.6	8.2	100.0	32.9	23.2	43.0	0.8
УВ	851.5	299.6	155.2	389.4	7.3	100.0	35.2	18.2	45.7	0.9
ХО	615.0	196.8	138.4	275.2	4.7	100.0	32.0	22.5	44.7	0.8
				ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**5 848.0**	**1 936.1**	**1 233.2**	**2 642.7**	**36.0**	**100.0**	**33.1**	**21.1**	**45.2**	**0.6**
АР	1 464.6	491.7	299.9	665.3	7.7	100.0	33.6	20.5	45.4	0.5
БХ	617.6	199.3	151.8	262.2	4.3	100.0	32.3	24.6	42.4	0.7
БУ	1 188.0	393.6	219.0	568.4	6.9	100.0	33.1	18.4	47.8	0.6
ОР	68.6	23.1	13.3	31.8	0.5	100.0	33.6	19.3	46.3	0.8
ӨВ	1 051.8	354.2	251.9	438.2	7.4	100.0	33.7	24.0	41.7	0.7
ХӨ	1 457.5	474.1	297.3	676.8	9.2	100.0	32.5	20.4	46.4	0.6
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**3 606.2**	**1 269.0**	**671.1**	**1 640.9**	**25.2**	**100.0**	**35.2**	**18.6**	**45.5**	**0.7**
ГС	79.0	28.6	12.5	37.3	0.6	100.0	36.2	15.8	47.2	0.8
ДА	125.0	43.3	18.3	62.5	0.8	100.0	34.7	14.6	50.0	0.7
ДО	477.3	169.4	96.2	208.5	3.1	100.0	35.5	20.2	43.7	0.7
ДУ	623.5	222.4	128.8	267.3	5.0	100.0	35.7	20.7	42.9	0.8
ӨМ	257.4	95.6	56.7	102.4	2.7	100.0	37.2	22.0	39.8	1.1
СЭ	581.7	213.9	83.6	280.7	3.5	100.0	36.8	14.4	48.3	0.6
ТӨ	1 462.3	495.7	275.1	682.1	9.3	100.0	33.9	18.8	46.6	0.6
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**2 693.9**	**968.6**	**434.4**	**1 270.2**	**20.7**	**100.0**	**36.0**	**16.1**	**47.2**	**0.8**
ДД	555.4	229.7	65.8	254.2	5.5	100.0	41.4	11.9	45.8	1.0
СҮ	992.0	349.1	181.0	454.8	7.1	100.0	35.2	18.2	45.8	0.7
ХЭ	1 146.5	389.7	187.6	561.2	8.1	100.0	34.0	16.4	48.9	0.7
				УЛААНБААТАР						
УБ	**105.7**	**36.7**	**16.5**	**51.8**	**0.8**	**100.0**	**34.7**	**15.6**	**49.0**	**0.7**

ЯМААН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**15 934.5**	**5 019.1**	**3 945.2**	**6 872.1**	**98.2**	**100.0**	**31.5**	**24.8**	**43.1**	**0.6**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**4 341.0**	**1 386.6**	**1 091.3**	**1 831.8**	**31.3**	**100.0**	**31.9**	**25.1**	**42.2**	**0.7**
БӨ	662.5	229.1	137.5	288.7	7.2	100.0	34.6	20.8	43.6	1.1
ГО	1 057.8	350.9	266.7	434.6	5.6	100.0	33.2	25.2	41.1	0.5
ЗА	831.6	250.8	233.3	342.0	5.5	100.0	30.2	28.1	41.1	0.7
УВ	805.3	259.2	200.0	339.8	6.3	100.0	32.2	24.8	42.2	0.8
ХО	983.7	296.6	253.7	426.7	6.6	100.0	30.2	25.8	43.4	0.7
				ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**5 728.2**	**1 708.0**	**1 523.6**	**2 465.7**	**31.0**	**100.0**	**29.8**	**26.6**	**43.0**	**0.5**
АР	964.2	301.0	236.9	421.0	5.3	100.0	31.2	24.6	43.7	0.5
БХ	1 397.0	421.7	389.3	579.0	7.0	100.0	30.2	27.9	41.4	0.5
БУ	785.0	228.7	184.9	367.3	4.2	100.0	29.1	23.5	46.8	0.5
ОР	69.0	21.9	14.5	32.0	0.5	100.0	31.8	21.0	46.5	0.7
ӨВ	1 126.3	362.9	307.9	448.5	7.0	100.0	32.2	27.3	39.8	0.6
ХӨ	1 386.8	371.8	390.1	617.8	7.0	100.0	26.8	28.1	44.6	0.5
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**3 752.8**	**1 233.7**	**888.2**	**1 608.8**	**22.1**	**100.0**	**32.9**	**23.7**	**42.9**	**0.6**
ГС	97.1	34.0	18.5	44.0	0.7	100.0	35.0	19.0	45.3	0.7
ДА	86.5	28.7	16.4	40.9	0.5	100.0	33.2	19.0	47.2	0.6
ДО	568.0	176.7	150.5	237.9	2.8	100.0	31.1	26.5	41.9	0.5
ДУ	624.8	225.1	144.2	250.9	4.6	100.0	36.0	23.1	40.2	0.7
ӨМ	826.1	274.3	220.3	327.4	4.2	100.0	33.2	26.7	39.6	0.5
СЭ	461.4	152.4	91.5	215.1	2.4	100.0	33.0	19.8	46.6	0.5
ТӨ	1 088.9	342.6	246.7	492.7	6.9	100.0	31.5	22.7	45.2	0.6
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**2 019.0**	**660.0**	**425.2**	**920.5**	**13.4**	**100.0**	**32.7**	**21.1**	**45.6**	**0.7**
ДД	335.1	127.2	54.5	150.3	2.9	100.0	38.0	16.3	44.9	0.9
СҮ	777.2	255.7	172.9	343.9	4.8	100.0	32.9	22.2	44.2	0.6
ХЭ	906.7	277.1	197.7	426.3	5.6	100.0	30.6	21.8	47.0	0.6
				УЛААНБААТАР						
УБ	**93.6**	**30.9**	**16.9**	**45.3**	**0.6**	**100.0**	**33.0**	**18.1**	**48.4**	**0.6**

ХОНИН ТОЛГОЙД ШИЛЖҮҮЛСЭН МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**65 037.5**	**67 996.0**	**69 491.5**	**54 821.6**	**60 238.6**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**17 272.2**	**16 921.8**	**15 255.1**	**10 730.5**	**12 204.8**
БӨ	2 403.5	2 236.5	1 911.0	1 677.5	1 947.8
ГО	3 080.5	3 107.0	2 721.9	1 653.3	1 998.2
ЗА	4 400.0	4 558.0	4 175.5	2 601.3	2 996.5
УВ	3 765.3	3 522.7	3 253.8	2 389.2	2 675.2
ХО	3 622.9	3 497.6	3 193.0	2 409.1	2 587.2
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**23 614.1**	**26 188.2**	**27 548.6**	**21 194.2**	**23 125.0**
АР	5 714.0	6 445.8	6 939.4	5 283.8	5 883.6
БХ	3 350.4	3 745.2	3 806.0	2 915.4	3 265.9
БУ	3 584.0	4 205.5	4 556.5	4 198.9	4 286.5
ОР	355.6	430.6	423.6	316.3	326.8
ӨВ	4 820.8	5 062.1	5 327.7	3 042.4	3 675.9
ХӨ	5 789.3	6 299.0	6 495.3	5 437.4	5 686.4
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**13 325.3**	**14 718.8**	**16 057.1**	**12 535.8**	**13 878.3**
ГС	273.4	226.7	220.6	207.6	255.5
ДА	400.4	558.9	603.8	468.3	485.3
ДО	1 388.5	1 546.5	1 764.7	1 786.7	2 017.7
ДУ	2 930.1	2 696.7	2 786.6	1 538.3	1 828.2
ӨМ	1 933.4	2 269.6	2 362.8	1 541.9	1 796.1
СЭ	1 789.1	2 390.4	2 606.8	2 312.1	2 368.4
ТӨ	4 610.4	5 030.0	5 711.9	4 680.8	5 127.2
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**10 101.5**	**9 389.7**	**9 814.7**	**9 706.6**	**10 340.9**
ДД	2 734.6	2 942.2	2 903.2	2 462.9	2 551.5
СҮ	3 308.2	2 724.1	3 101.6	3 478.4	3 718.9
ХЭ	4 058.7	3 723.4	3 809.9	3 765.2	4 070.5
			УЛААНБААТАР		
УБ	**724.3**	**777.5**	**816.0**	**654.5**	**689.6**

НЭГ МАЛЧИНД НОГДОХ МАЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Малчдын тоо			Нэг малчинд ногдох мал					
				толгойгоор			бодод шилжүүлснээр		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
ДҮН	**349 303**	**327 154**	**311 185**	**126**	**100**	**117**	**31**	**26**	**30**
ДҮН	**100 364**	**88 171**	**84 694**	**108**	**84**	**101**	**24**	**19**	**23**
БӨ	21 141	18 685	18 895	62	60	69	14	14	16
ГО	16 359	14 776	13 889	133	89	116	26	18	23
ЗА	21 696	17 762	16 811	130	97	119	30	23	28
УВ	19 606	18 905	17 821	118	86	103	26	20	24
ХО	21 562	18 043	17 278	105	91	103	23	21	24
ДҮН	**141 644**	**135 009**	**126 336**	**118**	**90**	**107**	**30**	**25**	**29**
АР	31 256	30 241	28 027	116	89	106	35	27	33
БХ	23 681	22 340	21 547	113	88	104	25	21	24
БУ	15 521	15 300	14 125	168	150	166	46	43	47
ОР	2 087	2 397	2 274	123	71	74	32	21	22
ӨВ	32 847	30 771	28 457	110	65	85	25	15	20
ХӨ	36 252	33 960	31 906	108	91	104	28	25	28
ДҮН	**63 933**	**61 561**	**59 869**	**165**	**123**	**141**	**40**	**33**	**37**
ГС	788	936	936	214	164	203	43	34	42
ДА	2 784	3 206	3 784	130	78	68	34	23	20
ДО	6 774	6 750	6 792	159	157	178	42	43	48
ДУ	14 535	12 377	12 185	148	90	111	30	20	24
ӨМ	11 612	10 258	9 751	151	98	125	35	28	34
СЭ	9 123	8 948	8 361	170	141	151	45	41	45
ТӨ	18 317	19 086	18 060	189	142	164	48	38	44
ДҮН	**38 003**	**37 109**	**35 513**	**145**	**142**	**158**	**40**	**41**	**45**
ДД	8 499	8 302	8 379	171	134	137	53	46	47
СҮ	15 973	15 142	14 921	112	131	139	30	36	39
ХЭ	13 531	13 665	12 213	166	160	195	44	43	52
УБ	**5 359**	**5 304**	**4 773**	**75**	**50**	**58**	**24**	**20**	**23**

Хавсралт 24

ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Бүгд	Үүнээс				
		Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**15 693.0**	**641.6**	**965.6**	**96.2**	**7 117.5**	**6 872.1**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**3 624.0**	**99.2**	**159.8**	**21.2**	**1 512.0**	**1 831.8**
БӨ	566.2	14.7	35.0	1.2	226.6	288.7
ГО	665.8	13.9	10.1	8.1	199.2	434.6
ЗА	830.1	30.8	34.1	1.6	421.6	342.0
УВ	795.9	18.8	42.7	5.2	389.4	339.8
ХО	765.9	20.9	37.9	5.2	275.2	426.7
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**5 786.9**	**241.9**	**419.5**	**17.1**	**2 642.7**	**2 465.7**
АР	1 285.9	66.9	132.4	0.3	665.3	421.0
БХ	919.3	24.0	44.0	10.2	262.2	579.0
БУ	1 069.4	61.6	71.7	0.4	568.4	367.3
ОР	76.2	3.9	8.4	0.1	31.8	32.0
ӨВ	968.9	42.0	34.6	5.6	438.2	448.5
ХӨ	1 467.1	43.5	128.4	0.6	676.8	617.8
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**3 647.7**	**154.5**	**192.7**	**50.9**	**1 640.9**	**1 608.8**
ГС	86.1	2.7	1.9	0.2	37.3	44.0
ДА	122.5	3.4	15.4	0.3	62.5	40.9
ДО	501.4	25.1	18.6	11.3	208.5	237.9
ДУ	554.3	18.9	9.5	7.6	267.3	250.9
ӨМ	477.4	13.7	3.8	30.1	102.4	327.4
СЭ	580.5	19.8	64.6	0.2	280.7	215.1
ТӨ	1 325.5	70.8	78.8	1.1	682.1	492.7
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**2 501.0**	**138.7**	**164.6**	**7.0**	**1 270.2**	**920.5**
ДД	494.1	43.5	44.0	2.0	254.2	150.3
СҮ	903.6	48.0	53.2	3.7	454.8	343.9
ХЭ	1 103.3	47.2	67.4	1.3	561.2	426.3
			УЛААНБААТАР			
УБ	**133.5**	**7.3**	**29.1**	**0.1**	**51.8**	**45.3**

ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ӨСӨЛТ, өмнөх оныхтой харьцуулснаар, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Бүгд		Гүү		Үнээ	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	**101.0**	**159.1**	**108.2**	**48.6**	**107.1**	**63.7**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**101.5**	**55.0**	**106.0**	**5.6**	**108.5**	**12.5**
БӨ	109.0	46.9	106.7	0.9	114.6	4.5
ГО	97.3	- 18.2	108.7	1.1	114.2	1.3
ЗА	106.1	47.9	112.2	3.4	108.8	2.8
УВ	99.1	- 7.5	101.1	0.2	106.6	2.6
ХО	98.2	- 14.1	100.1	0.0	103.9	1.4
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**101.2**	**68.6**	**108.6**	**19.2**	**105.9**	**23.5**
АР	103.8	47.5	111.0	6.6	108.7	10.6
БХ	98.1	- 17.8	105.0	1.1	103.0	1.3
БУ	99.2	- 9.0	104.5	2.7	106.7	4.5
ОР	91.3	- 7.2	103.9	0.1	107.5	0.6
ӨВ	103.8	35.7	117.1	6.1	114.7	4.4
ХӨ	101.4	19.5	106.1	2.5	101.7	2.1
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**99.6**	**- 15.5**	**109.6**	**13.6**	**108.4**	**15.0**
ГС	117.6	12.9	120.2	0.5	113.4	0.2
ДА	94.2	- 7.5	106.5	0.2	104.7	0.7
ДО	107.9	36.7	113.7	3.0	111.3	1.9
ДУ	99.1	- 4.9	106.8	1.2	113.2	1.1
ӨМ	91.5	- 44.3	115.5	1.8	116.5	0.5
СЭ	95.9	- 24.9	105.8	1.1	107.8	4.7
ТӨ	101.3	16.6	108.9	5.8	108.0	5.9
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**102.3**	**56.4**	**107.3**	**9.5**	**107.4**	**11.4**
ДД	90.9	- 49.5	104.1	1.7	103.3	1.4
СҮ	105.2	44.9	111.1	4.8	109.0	4.4
ХЭ	105.9	61.0	106.7	3.0	109.0	5.6
			УЛААНБААТАР			
УБ	**96.1**	**- 5.4**	**110.6**	**0.7**	**104.5**	**1.3**

Хавсралт 25-ын үргэлжлэл

	Ингэ		Эм хонь		Эм ямаа	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	**106.0**	**5.5**	**100.3**	**20.0**	**100.3**	**21.4**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**105.2**	**1.1**	**100.4**	**6.0**	**101.7**	**29.8**
БӨ	108.9	0.1	106.3	13.5	110.7	27.9
ГО	104.1	0.3	94.9	- 10.6	97.7	- 10.2
ЗА	114.6	0.2	105.3	21.4	106.3	20.2
УВ	105.5	0.3	97.8	- 8.6	99.4	- 2.1
ХО	103.4	0.2	96.6	- 9.6	98.6	- 6.0
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**107.8**	**1.2**	**101.2**	**31.4**	**99.7**	**- 6.8**
АР	113.7	0.0	103.1	20.0	102.5	10.3
БХ	104.3	0.4	100.3	0.7	96.4	- 21.3
БУ	154.0	0.1	98.1	- 10.7	98.5	- 5.6
ОР	100.0	0.0	87.9	- 4.4	89.9	- 3.6
ӨВ	113.7	0.7	103.4	14.5	102.3	9.9
ХӨ	95.0	0.0	101.7	11.4	100.6	3.6
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**107.2**	**3.4**	**98.8**	**- 19.4**	**98.3**	**- 28.1**
ГС	119.4	0.0	118.1	5.7	117.2	6.5
ДА	101.5	0.0	91.7	- 5.6	93.7	- 2.8
ДО	109.4	1.0	108.2	15.8	106.7	15.0
ДУ	107.0	0.5	100.4	1.0	96.6	- 8.8
ӨМ	105.9	1.7	89.5	- 11.9	90.0	- 36.4
СЭ	84.1	0.0	91.9	- 24.7	97.3	- 5.9
ТӨ	130.9	0.3	100.1	0.4	100.9	4.3
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**97.1**	**- 0.2**	**100.4**	**5.5**	**103.4**	**30.2**
ДД	92.1	- 0.2	87.5	- 36.4	90.4	- 16.0
СҮ	97.9	- 0.1	103.7	16.1	106.1	19.6
ХЭ	103.1	0.0	104.8	25.8	106.7	26.6
			УЛААНБААТАР			
УБ	**60.4**	**0.0**	**93.6**	**- 3.6**	**92.4**	**- 3.7**

НИЙТ СҮРЭГТ НИЙТ ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бүгд	Үүнээс				
		Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**43.2**	**30.4**	**41.3**	**34.3**	**45.4**	**43.1**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**42.5**	**29.8**	**43.3**	**31.4**	**44.3**	**42.2**
БӨ	43.5	30.3	43.3	29.6	44.7	43.6
ГО	41.3	29.9	45.6	32.0	43.1	41.1
ЗА	41.4	29.3	40.9	25.3	43.0	41.1
УВ	43.4	29.3	44.6	33.8	45.7	42.2
ХО	43.2	30.7	43.3	30.9	44.7	43.4
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**43.0**	**30.4**	**39.9**	**34.0**	**45.2**	**43.0**
АР	43.1	30.6	39.4	31.1	45.4	43.7
БХ	41.1	29.2	39.7	33.6	42.4	41.4
БУ	45.7	33.1	39.6	38.6	47.8	46.8
ОР	45.3	33.5	44.9	30.4	46.3	46.5
ӨВ	39.9	29.8	38.2	35.5	41.7	39.8
ХӨ	44.2	28.0	40.9	27.4	46.4	44.6
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**43.2**	**31.1**	**42.8**	**35.8**	**45.5**	**42.9**
ГС	45.4	31.7	43.3	41.2	47.2	45.3
ДА	47.7	30.8	45.5	52.9	50.0	47.2
ДО	41.5	29.0	40.8	37.7	43.7	41.9
ДУ	41.1	31.7	45.1	38.6	42.9	40.2
ӨМ	39.0	31.6	44.0	34.3	39.8	39.6
СЭ	46.0	30.4	42.5	39.4	48.3	46.6
ТӨ	44.8	31.7	42.6	37.6	46.6	45.2
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**44.6**	**29.8**	**39.9**	**34.9**	**47.2**	**45.6**
ДД	43.0	30.2	40.1	35.2	45.8	44.9
СҮ	43.4	29.1	38.9	34.8	45.8	44.2
ХЭ	46.4	30.1	40.7	34.7	48.9	47.0
			УЛААНБААТАР			
УБ	**47.9**	**32.5**	**51.1**	**36.2**	**49.0**	**48.4**

БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2010	2011	Үүнээс				
			Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
ДҮН	**7 399.2**	**12 540.7**	**429.1**	**662.9**	**42.3**	**5 887.9**	**5 518.5**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**1 484.8**	**2 996.8**	**65.6**	**109.2**	**9.0**	**1 290.7**	**1 522.2**
БӨ	359.4	487.6	11.0	26.7	0.6	204.2	245.1
ГО	104.6	581.4	8.8	6.2	3.5	181.4	381.5
ЗА	336.4	663.5	21.1	23.6	0.7	345.4	272.6
УВ	336.2	659.4	11.7	27.2	2.0	331.1	287.4
ХО	348.2	604.9	12.9	25.6	2.2	228.5	335.6
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**2 609.6**	**4 372.0**	**153.0**	**277.4**	**7.3**	**2 061.4**	**1 872.9**
АР	583.6	934.8	43.9	90.5	0.1	495.7	304.6
БХ	254.1	721.4	14.7	29.8	3.9	210.5	462.5
БУ	678.6	856.2	38.0	50.2	0.2	470.1	297.8
ОР	55.1	71.8	2.8	6.2	0.0	31.5	31.4
ӨВ	298.1	820.5	30.3	24.4	3.0	372.4	390.4
ХӨ	740.0	967.3	23.3	76.4	0.2	481.2	386.3
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**1 684.9**	**2 948.2**	**106.1**	**134.0**	**22.6**	**1 376.0**	**1 309.5**
ГС	42.7	67.3	2.0	1.4	0.1	29.5	34.2
ДА	86.0	112.6	2.4	12.5	0.1	60.1	37.4
ДО	283.7	393.6	17.8	14.6	5.9	171.9	183.4
ДУ	187.6	481.0	13.5	5.9	3.3	231.3	227.0
ӨМ	56.5	406.8	9.0	2.4	12.7	99.2	283.4
СЭ	405.2	505.3	14.3	45.4	0.1	259.5	186.0
ТӨ	623.3	981.6	47.0	51.7	0.5	524.4	358.1
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**1 540.5**	**2 098.6**	**99.7**	**122.3**	**3.3**	**1 106.8**	**766.5**
ДД	273.9	430.8	31.4	32.3	1.1	237.4	128.6
СҮ	656.2	744.7	34.5	40.7	1.7	386.1	281.7
ХЭ	610.4	923.1	33.9	49.2	0.6	483.2	356.3
			УЛААНБААТАР				
УБ	**79.4**	**125.2**	**4.7**	**19.9**	**0.1**	**53.1**	**47.4**

Хавсралт 27-гийн үргэлжлэл

	Бойжилтын хувь					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
ДҮН	**94.9**	**94.7**	**96.0**	**95.8**	**95.1**	**94.5**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**93.3**	**90.1**	**93.6**	**88.9**	**93.3**	**93.5**
БӨ	97.1	93.4	96.2	86.9	97.6	97.0
ГО	93.5	88.1	91.5	89.1	92.7	94.2
ЗА	96.1	94.5	95.1	92.8	96.6	95.8
УВ	91.0	85.4	93.5	89.8	91.3	90.8
ХО	89.8	86.4	90.3	87.2	88.3	90.9
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**92.9**	**93.3**	**94.9**	**96.9**	**93.2**	**92.2**
АР	94.0	94.0	95.3	93.8	94.1	93.6
БХ	94.7	88.9	92.7	97.1	94.0	95.4
БУ	93.9	95.2	97.5	94.1	93.6	93.6
ОР	99.3	98.7	99.4	100.0	99.4	99.2
ӨВ	97.5	97.6	97.9	98.3	97.9	97.2
ХӨ	85.9	86.7	92.3	78.7	88.0	82.3
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**98.4**	**97.8**	**98.8**	**98.6**	**98.5**	**98.3**
ГС	99.4	98.2	99.0	93.3	99.5	99.4
ДА	99.1	96.3	99.6	95.9	99.2	98.8
ДО	99.7	99.8	99.8	99.5	99.8	99.7
ДУ	98.9	98.5	99.3	99.7	99.0	98.8
ӨМ	98.8	96.8	97.3	98.0	98.7	98.9
СЭ	98.7	98.0	99.2	93.1	98.8	98.4
ТӨ	97.3	97.1	97.9	98.4	97.6	96.8
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**96.4**	**96.8**	**97.5**	**95.3**	**96.6**	**96.0**
ДД	96.8	98.8	98.7	97.0	97.0	95.5
СҮ	98.3	98.9	99.0	97.5	98.4	98.0
ХЭ	94.8	93.1	95.6	86.3	95.0	94.6
			УЛААНБААТАР			
УБ	**99.0**	**97.9**	**99.1**	**97.1**	**99.1**	**98.9**

100 ЭХЭЭС БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бүгд		Унага		Тугал		Ботго		Хурга		Ишиг	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
ДҮН	**39**	**81**	**42**	**72**	**53**	**73**	**41**	**47**	**45**	**83**	**31**	**81**
ДҮН	**31**	**84**	**29**	**70**	**42**	**74**	**30**	**45**	**37**	**86**	**25**	**84**
БӨ	60	94	42	80	61	87	41	57	75	96	48	94
ГО	12	85	8	69	18	70	30	45	15	86	10	86
ЗА	28	85	31	77	30	75	34	54	31	86	23	85
УВ	31	82	30	63	45	68	28	40	35	83	25	84
ХО	36	78	32	62	46	70	30	44	42	80	31	78
ДҮН	**37**	**76**	**39**	**69**	**49**	**70**	**38**	**46**	**43**	**79**	**29**	**76**
АР	38	75	35	73	45	74	62	55	43	77	30	74
БХ	23	77	27	64	43	70	40	40	31	80	17	77
БУ	58	79	59	65	65	75	53	74	61	81	51	80
ОР	49	86	63	73	63	78	43	27	59	87	35	88
ӨВ	21	88	19	84	26	81	36	60	24	88	17	89
ХӨ	43	67	48	57	54	60	19	27	47	72	36	63
ДҮН	**38**	**80**	**39**	**75**	**58**	**75**	**46**	**48**	**45**	**83**	**29**	**80**
ГС	54	92	52	89	73	87	42	54	60	93	49	91
ДА	51	87	55	55	66	85	61	53	53	88	43	86
ДО	63	85	67	81	72	87	53	57	74	89	54	82
ДУ	21	86	20	76	31	71	67	67	27	87	15	87
ӨМ	8	78	13	76	25	74	45	45	11	87	5	78
СЭ	62	83	59	76	62	76	41	34	66	85	56	84
ТӨ	40	75	37	72	57	71	33	59	44	77	34	73
ДҮН	**62**	**86**	**65**	**77**	**71**	**80**	**41**	**46**	**64**	**88**	**58**	**86**
ДД	42	79	61	75	59	76	34	51	44	82	33	77
СҮ	85	87	76	80	88	84	48	44	86	88	84	87
ХЭ	58	89	60	77	68	80	34	45	61	90	53	89
УБ	**42**	**90**	**48**	**72**	**59**	**72**	**15**	**75**	**41**	**96**	**35**	**97**

ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2010	2011	Үүнээс				
			Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
ДҮН	**10 319.9**	**651.3**	**27.6**	**52.9**	**2.4**	**284.0**	**284.4**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**3 010.7**	**200.9**	**7.5**	**11.9**	**1.0**	**76.9**	**103.6**
БӨ	150.9	14.0	1.0	1.4	0.1	5.2	6.4
ГО	738.2	53.8	0.8	0.8	0.4	14.3	37.4
ЗА	1 011.0	32.8	1.6	3.1	0.0	15.4	12.7
УВ	666.2	40.7	1.9	2.4	0.2	19.6	16.6
ХО	444.4	59.6	2.2	4.2	0.2	22.4	30.6
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**4 335.5**	**294.5**	**12.8**	**28.7**	**0.5**	**139.1**	**113.4**
АР	1 084.2	88.3	3.2	8.5	0.0	47.8	28.8
БХ	634.5	41.3	1.8	4.1	0.4	10.7	24.3
БУ	223.8	75.0	4.4	4.3	0.0	41.5	24.7
ОР	30.0	0.9	0.1	0.1	0.0	0.3	0.4
ӨВ	1 664.3	22.0	0.9	0.9	0.0	10.0	10.2
ХӨ	698.7	67.0	2.5	10.6	0.0	28.8	25.0
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**2 273.4**	**51.7**	**2.7**	**3.5**	**0.8**	**20.8**	**23.9**
ГС	15.3	0.3	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1
ДА	46.1	2.3	0.1	0.2	0.0	1.0	1.0
ДО	51.3	5.3	0.3	0.2	0.2	2.0	2.6
ДУ	878.2	4.3	0.2	0.1	0.0	1.8	2.3
ӨМ	618.8	9.4	0.3	0.1	0.5	2.2	6.3
СЭ	102.7	7.3	0.4	1.0	0.0	3.4	2.6
ТӨ	560.9	22.7	1.5	1.9	0.0	10.2	9.1
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**626.3**	**101.6**	**4.4**	**8.2**	**0.2**	**46.2**	**42.6**
ДД	314.7	10.9	0.5	0.9	0.0	5.7	3.8
СҮ	60.9	54.7	1.7	4.2	0.1	23.0	25.6
ХЭ	250.7	36.0	2.1	3.1	0.1	17.5	13.2
			УЛААНБААТАР				
УБ	**73.9**	**2.7**	**0.3**	**0.6**	**0.0**	**0.9**	**0.9**

Хавсралт 29-ийн үргэлжлэл

	Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
ДҮН	**2.0**	**1.4**	**2.4**	**0.9**	**2.0**	**2.0**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**2.7**	**2.5**	**3.7**	**1.5**	**2.5**	**2.8**
БӨ	1.2	2.3	2.1	2.8	1.1	1.1
ГО	4.1	2.2	4.4	1.8	3.6	4.5
ЗА	1.9	1.7	4.2	0.6	1.8	1.9
УВ	2.5	3.2	2.9	1.1	2.5	2.4
ХО	3.6	3.4	5.2	1.4	3.8	3.5
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**2.4**	**1.8**	**2.9**	**1.0**	**2.6**	**2.2**
АР	3.3	1.6	2.8	0.3	3.6	3.4
БХ	2.1	2.4	4.1	1.4	2.0	2.0
БУ	3.3	2.4	2.5	0.6	3.5	3.3
ОР	0.5	0.5	0.7	0.0	0.5	0.5
ӨВ	1.1	0.8	1.2	0.1	1.1	1.1
ХӨ	2.2	1.7	3.4	1.9	2.1	2.0
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**0.7**	**0.6**	**0.8**	**0.6**	**0.6**	**0.7**
ГС	0.2	0.2	0.2	1.5	0.3	0.1
ДА	0.9	1.0	0.6	5.0	0.8	1.2
ДО	0.5	0.4	0.5	0.8	0.5	0.5
ДУ	0.4	0.3	0.4	0.1	0.3	0.5
ӨМ	0.9	0.9	1.3	0.6	1.0	0.9
СЭ	0.6	0.6	0.7	0.6	0.6	0.6
ТӨ	0.8	0.8	1.1	0.5	0.8	0.9
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**1.9**	**1.0**	**2.1**	**1.0**	**1.8**	**2.3**
ДД	1.0	0.4	0.9	0.5	1.0	1.2
СҮ	2.8	1.2	3.3	1.1	2.4	3.5
ХЭ	1.7	1.5	2.0	1.6	1.6	1.6
			УЛААНБААТАР			
УБ	**1.0**	**1.2**	**1.2**	**0.0**	**0.9**	**1.1**

Хавсралт 30

МАЛЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРЛАГА, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2010	2011	Үүнээс				
			Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
ДҮН	**8 373.7**	**8 283.2**	**208.9**	**446.3**	**29.4**	**4 415.8**	**3 182.8**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**1 943.8**	**1 688.8**	**25.4**	**51.4**	**5.0**	**885.4**	**721.5**
БӨ	383.1	297.6	4.9	10.5	0.3	151.9	129.9
ГО	222.7	229.6	0.1	1.7	2.0	101.7	124.1
ЗА	435.3	342.3	7.6	10.9	0.4	209.4	114.0
УВ	369.6	406.3	5.6	13.5	0.9	237.0	149.3
ХО	533.0	413.1	7.2	14.8	1.5	185.4	204.3
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**2 776.6**	**2 821.6**	**71.7**	**183.8**	**5.6**	**1 459.0**	**1 101.6**
АР	439.3	541.4	18.1	48.0	0.1	310.8	164.4
БХ	341.3	405.3	5.2	16.3	3.3	126.0	254.6
БУ	773.2	733.7	30.5	41.0	0.1	420.4	241.7
ОР	112.1	71.8	1.6	5.0	0.0	35.6	29.5
ӨВ	246.1	383.4	2.1	9.1	1.8	207.3	163.1
ХӨ	864.5	686.1	14.2	64.3	0.3	358.8	248.5
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**2 378.9**	**2 005.8**	**51.0**	**98.3**	**15.0**	**1 076.5**	**765.1**
ГС	42.9	30.5	0.3	0.8	0.0	15.5	13.9
ДА	151.8	103.4	1.6	10.9	0.3	61.8	28.8
ДО	252.5	237.7	8.4	9.2	3.7	113.9	102.4
ДУ	344.9	239.5	5.0	3.4	2.5	135.7	93.0
ӨМ	182.6	184.3	2.9	1.1	8.1	52.4	119.7
СЭ	588.4	502.7	10.4	36.0	0.3	286.6	169.4
ТӨ	815.8	707.8	22.3	36.8	-	410.6	238.0
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**1 131.0**	**1 660.5**	**58.0**	**95.5**	**3.7**	**946.9**	**556.3**
ДД	296.6	383.4	23.1	29.5	1.5	227.1	102.1
СҮ	404.2	588.4	16.0	27.8	1.7	332.4	210.5
ХЭ	430.1	688.7	19.0	38.1	0.5	387.4	243.7
			УЛААНБААТАР				
УБ	**143.4**	**106.5**	**2.8**	**17.3**	**0.1**	**48.0**	**38.2**

	Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
ДҮН	**25.3**	**10.9**	**20.5**	**10.9**	**30.5**	**22.9**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**22.8**	**8.5**	**15.9**	**8.0**	**28.7**	**19.8**
БӨ	26.4	11.4	15.9	7.5	33.0	23.5
ГО	17.5	0.4	9.2	8.8	25.7	14.8
ЗА	19.9	8.1	14.9	6.2	24.4	16.6
УВ	25.1	9.4	16.0	6.2	30.5	21.8
ХО	25.2	11.1	18.3	9.3	31.2	23.1
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**23.1**	**9.9**	**18.6**	**11.4**	**27.1**	**21.7**
АР	20.2	9.2	15.9	14.4	23.4	19.3
БХ	20.6	6.9	16.0	10.8	23.2	21.0
БУ	32.0	16.7	23.3	9.2	35.6	32.1
ОР	42.4	15.3	28.1	15.4	48.8	43.7
ӨВ	19.1	1.9	12.0	12.1	23.1	17.9
ХӨ	22.1	9.5	20.6	13.8	26.3	19.5
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**26.5**	**11.5**	**23.5**	**11.0**	**32.4**	**23.7**
ГС	19.9	4.8	21.5	6.1	23.7	18.0
ДА	41.4	15.3	33.6	43.9	48.4	36.5
ДО	22.5	10.9	22.8	13.3	27.0	20.9
ДУ	21.5	9.7	18.4	13.0	25.6	18.9
ӨМ	18.2	7.7	15.2	9.7	24.6	17.9
СЭ	39.7	16.9	25.1	36.3	46.8	37.9
ТӨ	26.1	11.2	21.4	-	30.2	24.3
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**31.5**	**13.6**	**24.3**	**18.1**	**36.7**	**30.0**
ДД	34.4	17.0	27.4	24.5	41.2	32.7
СҮ	29.7	10.8	21.7	16.0	34.6	28.8
ХЭ	31.6	13.2	24.2	13.8	36.3	30.2
			УЛААНБААТАР			
УБ	**40.5**	**13.4**	**31.5**	**63.3**	**47.3**	**44.8**

ГЭНЭТИЙН АЮУЛААР ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2010	2011	Үүнээс				
			Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
ДҮН	**10 167.9**	**113.9**	**5.1**	**8.8**	**0.5**	**47.0**	**52.6**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**2 962.5**	**36.3**	**1.6**	**2.0**	**0.2**	**16.5**	**16.0**
БӨ	143.3	1.6	0.2	0.2	0.0	0.7	0.5
ГО	734.0	3.1	0.1	0.1	0.0	0.8	2.1
ЗА	1 005.5	0.9	0.1	0.1	0.0	0.4	0.3
УВ	636.9	25.9	1.1	1.4	0.1	12.4	11.0
ХО	442.9	4.9	0.2	0.3	0.0	2.2	2.1
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**4 296.8**	**44.0**	**1.9**	**4.6**	**0.2**	**14.8**	**22.4**
АР	1 073.2	5.7	0.3	1.0	-	2.6	1.8
БХ	629.5	17.4	0.5	1.0	0.2	3.3	12.5
БУ	218.1	4.6	0.4	0.5	-	2.1	1.6
ОР	23.8	0.3	0.0	0.0	-	0.1	0.1
ӨВ	1 661.7	7.7	0.3	0.2	-	3.8	3.5
ХӨ	690.6	8.3	0.4	2.0	0.0	2.9	2.9
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**2 247.3**	**13.2**	**0.8**	**1.0**	**0.1**	**5.6**	**5.8**
ГС	14.5	0.0	0.0	-	-	0.0	0.0
ДА	46.0	0.9	0.0	0.1	-	0.4	0.4
ДО	49.9	1.8	0.1	0.1	0.0	0.6	1.0
ДУ	878.2	1.8	0.0	0.0	0.0	0.8	0.9
ӨМ	617.4	0.4	0.0	0.0	0.0	0.1	0.3
СЭ	96.1	2.0	0.1	0.2	-	1.0	0.7
ТӨ	545.3	6.4	0.5	0.7	0.0	2.7	2.5
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**589.2**	**19.3**	**0.7**	**0.9**	**0.0**	**9.7**	**7.9**
ДД	304.8	2.1	0.0	0.2	0.0	1.1	0.8
СҮ	39.9	6.1	0.0	0.3	0.0	3.0	2.7
ХЭ	244.4	11.1	0.6	0.4	0.0	5.6	4.5
			УЛААНБААТАР				
УБ	**72.1**	**1.1**	**0.1**	**0.2**	**-**	**0.4**	**0.4**

Хавсралт 31-ийн үргэлжлэл

	Зүй бус хорогдолд эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
ДҮН	**17.5**	**18.5**	**16.6**	**19.5**	**16.5**	**18.5**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**18.1**	**21.6**	**16.7**	**17.6**	**21.5**	**15.4**
БӨ	11.3	16.4	14.8	4.8	14.1	7.6
ГО	5.7	8.0	6.6	8.9	5.9	5.5
ЗА	2.7	4.9	2.2	5.9	2.6	2.7
УВ	63.7	59.4	56.0	54.5	63.1	66.2
ХО	8.2	8.4	7.4	15.2	9.9	6.9
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**14.9**	**15.0**	**16.2**	**45.3**	**10.7**	**19.8**
АР	6.5	10.6	11.3	-	5.5	6.3
БХ	42.1	27.5	23.2	52.3	30.6	51.2
БУ	6.2	9.0	12.4	-	5.0	6.6
ОР	32.3	15.8	24.2	-	39.7	30.7
ӨВ	35.0	31.2	17.2	-	37.9	34.1
ХӨ	12.3	16.2	18.9	2.3	10.2	11.7
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**25.6**	**28.7**	**28.7**	**6.8**	**26.7**	**24.4**
ГС	14.6	53.3	-	-	5.3	25.9
ДА	39.3	42.0	42.2	-	39.1	39.9
ДО	33.1	31.6	25.2	11.1	31.2	37.1
ДУ	41.0	27.8	23.5	25.0	41.5	42.0
ӨМ	4.4	5.4	10.1	3.9	2.4	5.1
СЭ	26.7	20.6	16.5	-	29.2	28.0
ТӨ	28.1	34.2	35.0	41.7	26.8	27.1
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**19.0**	**16.0**	**11.3**	**16.1**	**21.0**	**18.6**
ДД	19.1	8.8	16.5	7.4	19.1	21.0
СҮ	11.1	0.9	8.0	0.8	13.1	10.5
ХЭ	30.9	29.7	14.2	51.7	31.8	33.7
			УЛААНБААТАР			
УБ	**40.1**	**41.8**	**30.7**	**-**	**42.9**	**43.6**

ХЭЭЛ ХАЯСАН ХЭЭЛТЭГЧ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2010	2011	Үүнээс				
			Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**1 904.8**	**456.5**	**19.9**	**25.8**	**0.3**	**144.4**	**266.1**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**726.3**	**133.0**	**3.9**	**3.8**	**0.1**	**25.7**	**99.5**
БӨ	105.9	7.9	0.6	0.4	0.0	1.0	5.8
ГО	166.4	25.5	0.5	0.2	0.1	3.2	21.5
ЗА	164.2	20.3	1.1	1.2	0.0	7.4	10.6
УВ	110.0	21.2	0.4	0.7	0.0	4.9	15.2
ХО	179.8	58.2	1.4	1.2	0.0	9.2	46.4
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**704.4**	**217.2**	**9.7**	**15.3**	**0.1**	**75.6**	**116.5**
АР	150.4	58.9	2.8	6.3	0.0	24.5	25.3
БХ	112.3	29.0	0.8	1.7	0.0	5.7	20.9
БУ	57.1	42.2	3.9	2.0	-	19.7	16.7
ОР	16.6	2.0	0.1	0.1	-	0.5	1.2
ӨВ	185.7	21.8	0.8	0.7	0.0	6.4	13.9
ХӨ	182.3	63.3	1.4	4.5	0.0	18.9	38.5
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**342.1**	**60.6**	**3.5**	**3.4**	**0.1**	**23.3**	**30.3**
ГС	6.1	2.0	0.1	0.1	0.0	0.6	1.2
ДА	12.1	1.5	0.1	0.1	0.0	0.6	0.7
ДО	14.3	4.0	0.3	0.2	0.0	1.4	2.1
ДУ	96.0	2.7	0.1	0.0	0.0	0.6	2.0
ӨМ	12.8	1.9	0.0	0.0	0.1	0.3	1.5
СЭ	48.7	13.1	0.8	1.6	0.0	4.8	5.8
ТӨ	152.1	35.5	2.1	1.4	0.0	15.0	17.0
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**118.8**	**43.3**	**2.6**	**2.7**	**0.0**	**19.0**	**18.9**
ДД	52.3	11.1	0.8	0.9	0.0	5.1	4.3
СҮ	13.0	13.7	1.0	1.0	0.0	6.0	5.7
ХЭ	53.5	18.5	0.7	0.8	0.0	8.0	9.0
			УЛААНБААТАР				
УБ	**13.2**	**2.4**	**0.2**	**0.6**	**-**	**0.8**	**0.8**

	Оны эхний хээлтэгчид эзлэх хувь					
	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**2.9**	**3.3**	**2.9**	**0.3**	**2.0**	**3.9**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**3.7**	**4.1**	**2.5**	**0.5**	**1.7**	**5.5**
БӨ	1.5	4.0	1.4	0.3	0.5	2.2
ГО	3.7	3.9	2.4	0.9	1.5	4.8
ЗА	2.6	3.9	4.0	0.1	1.8	3.3
УВ	2.6	2.1	1.6	0.2	1.2	4.5
ХО	7.5	6.5	3.3	0.4	3.2	10.7
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**3.8**	**4.4**	**3.9**	**0.4**	**2.9**	**4.7**
АР	4.8	4.6	5.2	0.4	3.8	6.2
БХ	3.1	3.3	3.9	0.5	2.2	3.5
БУ	3.9	6.5	3.0	-	3.4	4.5
ОР	2.4	3.5	1.8	-	1.4	3.4
ӨВ	2.3	2.3	2.3	0.4	1.5	3.2
ХӨ	4.4	3.3	3.6	0.2	2.8	6.3
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**1.7**	**2.5**	**1.9**	**0.2**	**1.4**	**1.9**
ГС	2.7	5.4	3.1	1.0	2.0	3.1
ДА	1.1	1.6	0.7	1.1	0.9	1.6
ДО	0.9	1.3	1.0	0.1	0.7	0.9
ДУ	0.5	0.5	0.5	0.1	0.2	0.8
ӨМ	0.4	0.2	0.2	0.2	0.2	0.4
СЭ	2.2	4.2	2.7	2.9	1.6	2.6
ТӨ	2.7	3.3	1.9	0.7	2.2	3.5
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**1.8**	**2.0**	**1.8**	**0.7**	**1.5**	**2.1**
ДД	2.0	2.0	2.2	0.8	1.8	2.6
СҮ	1.6	2.4	2.0	0.5	1.4	1.7
ХЭ	1.8	1.6	1.3	1.0	1.5	2.2
			УЛААНБААТАР			
УБ	**1.7**	**3.2**	**2.1**	**-**	**1.4**	**1.7**

Хавсралт 33

СУВАЙРСАН ХЭЭЛТЭГЧ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2010	2011	Үүнээс				
			Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**2 526.6**	**1 454.1**	**97.4**	**139.5**	**2.7**	**553.1**	**661.3**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**570.4**	**237.9**	**16.2**	**23.2**	**0.8**	**95.5**	**102.1**
БӨ	48.2	11.9	1.2	2.2	0.0	4.0	4.4
ГО	253.4	58.2	2.8	2.0	0.3	19.9	33.2
ЗА	113.1	63.7	3.5	4.4	0.1	29.1	26.7
УВ	56.6	49.7	4.1	8.7	0.2	21.4	15.3
ХО	99.1	54.6	4.7	6.0	0.3	21.1	22.6
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**884.4**	**612.5**	**41.8**	**71.0**	**0.4**	**231.7**	**267.5**
АР	125.1	102.5	8.3	15.1	0.0	44.0	35.1
БХ	262.2	107.7	4.8	6.9	0.2	26.0	69.8
БУ	105.2	96.5	10.9	10.0	0.0	43.9	31.8
ОР	4.4	3.2	0.4	0.8	-	1.2	0.9
ӨВ	149.1	77.1	5.6	5.2	0.1	31.4	34.9
ХӨ	238.3	225.3	11.9	33.1	0.1	85.2	95.1
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**845.5**	**389.3**	**21.1**	**23.9**	**1.1**	**135.0**	**208.1**
ГС	5.1	4.7	0.2	0.1	0.0	1.9	2.5
ДА	12.9	7.8	0.2	1.1	0.0	3.8	2.7
ДО	92.1	63.1	3.6	2.0	0.2	19.3	37.9
ДУ	158.7	48.6	3.2	2.1	0.1	21.8	21.4
ӨМ	395.0	95.4	2.5	0.8	0.6	15.9	75.6
СЭ	50.2	57.0	2.9	8.0	0.0	21.0	25.0
ТӨ	131.7	112.7	8.5	9.7	0.1	51.3	43.0
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**209.6**	**203.0**	**17.2**	**16.8**	**0.4**	**88.5**	**80.1**
ДД	56.3	45.6	4.4	3.6	0.1	21.4	16.1
СҮ	41.0	47.6	5.4	4.3	0.2	20.0	17.7
ХЭ	112.3	109.9	7.4	8.9	0.1	47.1	46.4
			УЛААНБААТАР				
УБ	**16.7**	**11.4**	**1.0**	**4.5**	**0.0**	**2.4**	**3.4**

	Оны эхний хээлтэгчид эзлэх хувь					
	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**9.4**	**16.4**	**15.5**	**3.0**	**7.8**	**9.7**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**6.7**	**17.3**	**15.8**	**4.1**	**6.3**	**5.7**
БӨ	2.3	8.6	7.3	1.3	1.9	1.7
ГО	8.5	21.9	22.7	3.6	9.5	7.5
ЗА	8.1	12.6	13.9	4.0	7.3	8.3
УВ	6.2	22.0	21.7	4.2	5.4	4.5
ХО	7.0	22.5	16.3	5.4	7.4	5.2
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**10.7**	**18.8**	**17.9**	**2.7**	**8.9**	**10.8**
АР	8.3	13.8	12.4	7.2	6.8	8.5
БХ	11.5	21.2	16.1	1.8	9.9	11.6
БУ	8.9	18.4	14.8	9.3	7.6	8.5
ОР	3.9	11.2	9.7	-	3.2	2.4
ӨВ	8.3	15.5	17.2	1.8	7.4	7.9
ХӨ	15.6	28.9	26.2	20.2	12.8	15.5
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**10.6**	**15.0**	**13.4**	**2.3**	**8.1**	**12.7**
ГС	6.4	7.6	8.2	1.0	6.0	6.6
ДА	6.0	7.1	7.8	7.6	5.5	6.1
ДО	13.6	16.5	12.0	1.8	10.0	17.0
ДУ	8.7	18.0	24.9	2.0	8.2	8.2
ӨМ	18.3	20.7	23.2	2.3	13.9	20.8
СЭ	9.4	15.3	13.4	11.2	6.9	11.3
ТӨ	8.6	13.1	13.3	9.7	7.5	8.8
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**8.3**	**13.3**	**11.0**	**5.0**	**7.0**	**9.0**
ДД	8.4	10.4	8.6	5.7	7.3	9.7
СҮ	5.5	12.6	8.9	4.7	4.6	5.4
ХЭ	10.5	16.8	14.3	4.6	8.8	11.6
			УЛААНБААТАР			
УБ	**8.2**	**15.3**	**16.3**	**14.3**	**4.4**	**7.0**

Хавсралт 34

ХЭЭЛТЭГЧ, ХЭЭЛТҮҮЛЭГЧИЙН ТОХИРОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Адуу 12-15		Үхэр 35-45		Тэмээ 20-25		Хонь 40-50		Ямаа 40-50	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
ДҮН	**8**	**8**	**32**	**30**	**26**	**26**	**76**	**63**	**91**	**70**
ДҮН	**9**	**8**	**29**	**24**	**23**	**22**	**66**	**51**	**77**	**59**
БӨ	11	9	22	18	17	16	42	41	45	40
ГО	6	6	27	20	26	24	81	52	120	78
ЗА	9	9	32	25	19	20	77	51	94	62
УВ	9	9	33	28	20	19	68	53	72	54
ХО	8	8	32	31	26	26	70	59	77	64
ДҮН	**8**	**8**	**30**	**29**	**25**	**25**	**88**	**73**	**104**	**80**
АР	9	9	29	27	17	19	100	87	100	80
БХ	8	8	28	28	29	27	83	61	117	83
БУ	10	10	34	35	12	14	88	83	99	88
ОР	10	9	31	35	6	5	66	61	80	66
ӨВ	7	7	29	25	23	26	75	59	94	64
ХӨ	8	8	30	29	12	12	91	73	110	88
ДҮН	**7**	**7**	**37**	**35**	**29**	**30**	**78**	**65**	**97**	**73**
ГС	6	8	26	21	19	18	60	58	76	66
ДА	8	8	45	44	22	30	88	75	95	76
ДО	6	6	28	28	27	29	66	66	96	84
ДУ	7	7	32	26	30	29	70	53	84	55
ӨМ	6	6	22	20	30	31	54	38	128	79
СЭ	8	8	39	39	14	17	92	80	95	90
ТӨ	8	8	39	36	15	20	86	73	92	72
ДҮН	**7**	**7**	**34**	**34**	**21**	**22**	**69**	**61**	**81**	**69**
ДД	7	7	31	31	18	19	57	46	73	51
СҮ	6	6	33	34	26	27	68	64	76	72
ХЭ	7	7	37	36	16	17	77	70	90	76
УБ	**6**	**7**	**49**	**50**	**18**	**18**	**79**	**67**	**94**	**77**

ЦЭВЭР ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Үхэр					Хонь				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**33.1**	**28.4**	**35.5**	**28.5**	**45.5**	**1 574.7**	**1 418.3**	**1 331.7**	**981.1**	**938.3**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**1.2**	**1.1**	**0.6**	**0.4**	**0.8**	**1 133.2**	**946.2**	**848.2**	**522.2**	**509.5**
БӨ	1.2	1.1	0.5	0.1	0.1	349.5	319.3	180.2	92.7	43.2
ГО	-	0.0	0.0	0.0	0.0	189.8	176.6	130.1	58.3	69.2
ЗА	-	-	0.0	0.3	0.4	153.7	134.3	144.4	97.9	133.7
УВ	-	-	0.1	0.1	0.1	435.2	311.0	390.6	270.4	260.1
ХО	-	-	-	-	0.2	5.0	5.0	2.9	2.9	3.2
					ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**7.1**	**13.1**	**17.7**	**3.9**	**12.1**	**230.3**	**261.2**	**221.8**	**217.7**	**168.2**
АР	2.6	2.9	2.9	0.4	3.6	206.8	237.7	200.4	192.7	121.3
БХ	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	14.5	7.0	2.4	3.0	2.1
БУ	3.2	6.7	13.4	2.7	7.2	1.4	0.1	1.7	0.9	5.0
ОР	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	2.5	5.6	5.3	2.8	2.6
ӨВ	0.2	0.4	0.9	0.2	0.7	5.1	10.5	12.0	18.2	37.2
ХӨ	0.7	2.6	0.1	0.1	0.1	0.0	0.3	0.1	0.1	0.1
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**9.9**	**9.5**	**12.7**	**20.2**	**26.4**	**121.1**	**128.4**	**168.2**	**155.7**	**159.1**
ГС	-	0.0	0.4	0.0	0.0	1.9	1.9	1.2	1.4	1.1
ДА	1.2	1.0	1.6	1.3	1.4	26.0	22.6	18.9	19.9	16.1
ДО	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10.6	10.4	10.7	11.4	11.8
ДУ	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.1	0.1	34.9	1.4	-
ӨМ	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.3	0.4	0.3	4.3
СЭ	5.1	5.3	8.9	11.2	16.2	80.9	92.2	100.4	114.6	117.8
ТӨ	3.6	3.1	1.6	6.9	8.6	1.4	0.9	1.7	6.7	8.0
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**11.9**	**4.0**	**3.9**	**3.6**	**5.9**	**90.3**	**82.5**	**93.4**	**85.5**	**101.5**
ДД	3.4	0.5	0.6	0.8	0.8	18.3	8.3	10.2	0.3	18.9
СҮ	8.5	3.4	3.3	2.8	5.2	71.7	73.5	82.5	84.7	82.6
ХЭ	-	0.1	0.0	0.1	0.0	0.3	0.7	0.7	0.4	-
					УЛААНБААТАР					
УБ	**2.9**	**0.7**	**0.5**	**0.4**	**0.3**	**0.0**	**-**	**-**	**-**	**-**

Хавсралт 35-ын үргэлжлэл

	Ямаа					Дүн				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**389.6**	**348.3**	**228.1**	**184.7**	**257.3**	**1 997.4**	**1 794.9**	**1 595.2**	**1 194.3**	**1 241.0**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**322.3**	**301.0**	**174.9**	**146.5**	**236.6**	**1 456.7**	**1 248.3**	**1 023.7**	**669.1**	**746.9**
БӨ	115.1	102.6	10.1	60.9	126.8	465.8	423.0	190.9	153.7	170.1
ГО	121.4	99.1	78.7	54.2	69.3	311.2	275.7	208.9	112.5	138.6
ЗА	-	-	-	-	-	153.7	134.3	144.4	98.2	134.1
УВ	-	-	-	-	-	435.2	311.0	390.6	270.5	260.2
ХО	85.8	99.3	86.1	31.4	40.5	90.8	104.3	89.0	34.2	43.9
					ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**2.4**	**0.2**	**0.5**	**1.2**	**-**	**239.8**	**274.4**	**240.1**	**222.9**	**180.2**
АР	-	-	-	-	-	209.4	240.6	203.3	193.2	124.9
БХ	-	0.2	0.2	-	-	14.6	7.3	2.7	3.1	2.2
БУ	-	-	-	-	-	4.6	6.8	15.1	3.5	12.2
ОР	0.7	-	0.3	0.1	-	3.5	5.9	5.9	3.2	2.9
ӨВ	1.7	0.0	0.1	1.1	-	7.0	10.9	13.0	19.5	37.9
ХӨ	-	-	-	-	-	0.7	2.9	0.2	0.3	0.2
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**64.9**	**47.1**	**52.6**	**37.0**	**20.6**	**195.9**	**185.0**	**233.5**	**212.8**	**206.0**
ГС	0.0	0.1	0.0	-	0.2	1.9	2.0	1.5	1.5	1.3
ДА	3.5	7.2	9.5	9.0	4.2	30.7	30.8	30.0	30.2	21.8
ДО	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	11.6	11.3	11.5	12.1	12.5
ДУ	-	-	-	-	-	0.1	0.1	34.9	2.0	0.0
ӨМ	58.3	36.9	40.2	25.4	12.2	58.5	37.3	40.7	25.8	16.6
СЭ	0.8	1.1	1.3	1.2	1.3	86.8	98.6	110.6	127.0	135.3
ТӨ	1.3	0.9	0.9	0.7	2.0	6.3	4.9	4.2	14.3	18.6
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**-**	**-**	**-**	**-**	**0.1**	**102.2**	**86.5**	**97.3**	**89.1**	**107.4**
ДД	-	-	-	-	0.1	21.7	8.8	10.8	1.1	19.8
СҮ	-	-	-	-	-	80.2	76.9	85.8	87.5	87.7
ХЭ	-	-	-	-	-	0.3	0.8	0.7	0.5	0.0
				-						
УБ	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2.9**	**0.7**	**0.5**	**0.4**	**0.3**

ЭРЛИЙЗ МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Үхэр					Хонь				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**67.9**	**78.8**	**78.8**	**63.2**	**86.0**	**59.9**	**98.9**	**111.9**	**95.8**	**65.5**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**2.1**	**2.1**	**3.0**	**2.1**	**2.0**	**13.6**	**9.7**	**12.4**	**10.1**	**8.7**
БӨ	0.2	0.2	0.5	1.0	0.4	-	-	-	-	-
ГО	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1	0.5	0.5	0.7	0.6	0.6
ЗА	-	-	0.1	-	0.0	-	-	-	-	-
УВ	0.3	0.0	0.0	-	-	-	-	-	-	-
ХО	1.5	1.8	2.4	1.1	1.6	13.1	9.2	11.7	9.5	8.1
				ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**1.0**	**1.0**	**5.5**	**1.0**	**3.4**	**1.8**	**2.2**	**34.0**	**32.3**	**1.2**
АР	0.3	0.1	0.1	-	-	-	-	-	-	-
БХ	-	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-	-	-
БУ	0.5	0.6	2.1	0.7	2.1	0.8	1.2	31.5	31.9	1.1
ОР	0.2	0.2	0.2	0.2	0.8	-	-	-	-	-
ӨВ	0.0	0.0	0.4	0.1	0.1	1.0	1.0	2.5	0.4	0.0
ХӨ	0.0	0.0	2.7	0.0	0.3	-	-	-	-	0.1
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**63.0**	**70.0**	**61.1**	**58.6**	**74.9**	**44.3**	**87.0**	**65.4**	**52.8**	**54.3**
ГС	-	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.7	0.1
ДА	2.1	2.6	2.6	2.5	5.8	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2
ДО	0.2	0.2	0.4	0.4	0.6	1.1	1.0	1.0	0.9	0.7
ДУ	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	1.3	1.5	-	-
ӨМ	0.0	0.0	0.0	-	0.1	12.5	12.6	12.8	1.0	-
СЭ	41.3	46.7	43.2	44.5	51.1	24.0	24.4	28.2	19.1	21.0
ТӨ	19.3	20.5	14.9	11.1	17.1	6.6	47.6	21.8	31.0	32.4
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**0.1**	**4.3**	**4.0**	**1.3**	**5.6**	**0.3**	**-**	**0.1**	**0.6**	**1.3**
ДД	0.0	3.2	2.8	0.3	3.0	0.2	-	-	0.5	-
СҮ	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.1	-	0.1	0.1	0.2
ХЭ	0.1	0.9	0.9	0.7	2.1	-	-	-	-	1.2
				УЛААНБААТАР						
УБ	**1.8**	**1.4**	**5.2**	**0.1**	**0.1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Хавсралт 36-гийн үргэлжлэл

	Ямаа					Дүн				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**347.9**	**464.3**	**478.0**	**250.8**	**317.6**	**475.7**	**641.9**	**668.8**	**409.8**	**469.1**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**197.9**	**235.4**	**159.2**	**51.7**	**14.8**	**213.6**	**247.2**	**174.7**	**63.9**	**25.5**
БӨ	142.1	178.3	94.5	39.6	-	142.3	178.5	95.0	40.6	0.4
ГО	52.3	51.3	58.2	8.5	10.0	52.9	51.9	59.0	9.1	10.6
ЗА	-	-	-	-	-	-	-	0.1	-	0.0
УВ	-	-	-	-	-	0.3	0.0	0.0	-	-
ХО	3.5	5.8	6.5	3.5	4.8	18.1	16.8	20.6	14.2	14.4
					ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**97.6**	**143.8**	**187.4**	**145.1**	**227.2**	**100.4**	**147.0**	**226.9**	**178.4**	**231.7**
АР	0.0	0.0	0.0	-	7.9	0.3	0.1	0.1	-	7.9
БХ	-	-	-	-	-	-	0.0	0.0	-	0.0
БУ	0.4	0.8	2.6	1.1	0.0	1.7	2.6	36.2	33.7	3.2
ОР	-	-	-	-	-	0.2	0.2	0.2	0.2	0.8
ӨВ	97.2	143.0	184.7	144.0	219.3	98.2	144.0	187.7	144.4	219.4
ХӨ	-	-	-	-	-	0.0	0.0	2.7	0.0	0.4
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**52.4**	**85.1**	**131.4**	**54.0**	**75.6**	**159.7**	**242.1**	**257.9**	**165.5**	**204.9**
ГС	-	-	-	-	-	-	0.0	0.0	0.8	0.2
ДА	-	0.3	-	0.3	-	2.2	3.0	2.7	2.9	6.0
ДО	10.5	10.4	13.5	10.5	10.6	11.8	11.6	14.9	11.9	11.9
ДУ	23.9	3.5	7.7	3.3	3.6	24.0	4.8	9.2	3.4	3.8
ӨМ	16.1	67.9	88.2	37.9	58.7	28.6	80.5	100.9	38.9	58.8
СЭ	0.2	0.2	11.6	0.3	0.3	65.5	71.3	83.0	63.9	72.4
ТӨ	1.7	2.8	10.5	1.8	2.4	27.6	70.9	47.2	43.8	51.9
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**0.4**	**4.3**	**4.1**	**2.0**	**6.9**
ДД	-	-	-	-	-	0.2	3.2	2.8	0.8	3.0
СҮ	-	-	-	-	-	0.2	0.2	0.4	0.5	0.6
ХЭ	-	-	-	-	-	0.1	0.9	0.9	0.7	3.2
УБ	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1.8**	**1.4**	**5.2**	**0.1**	**0.1**

ЭРЧИМЖСЭН АЖ АХУЙ ЭРХЭЛЖ БАЙГАА ФЕРМЕР, ТҮҮНД ӨСГӨН ҮРЖҮҮЛЖ БАЙГАА МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 оны байдлаар

	Сүүний үхэр			Махны үхэр			Мах, ноосны хонь		
	фермерийн тоо	үхрийн тоо	1 аж ахуйд ногдох мал	фермерийн тоо	үхрийн тоо	1 аж ахуйд ногдох мал	фермерийн тоо	малын тоо	1 аж ахуйд ногдох мал
ДҮН	**901**	**27 501**	**31**	**64**	**11 069**	**173**	**200**	**161 597**	**808**
				БАРУУН БҮС					
ДҮН	**85**	**1 648**	**19**	**2**	**1 002**	**501**	**38**	**24 261**	**638**
БӨ	31	646	21	-	-	-	35	21 250	607
ГО	7	257	37	1	22	22	-	-	-
ЗА	27	340	13	-	-	-	2	150	75
УВ	11	168	15	-	-	-	-	-	-
ХО	9	237	26	1	980	980	1	2 861	2 861
				ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**213**	**3 008**	**14**	**20**	**922**	**46**	**21**	**22 748**	**1 083**
АР	49	310	6	4	69	17	-	-	-
БХ	3	60	20	1	45	45	1	450	450
БУ	31	894	29	11	554	50	11	7 751	705
ОР	16	634	40	3	184	61	6	2 430	405
ӨВ	107	882	8	-	-	-	3	12 117	4 039
ХӨ	7	228	33	1	70	70	-	-	-
				ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**393**	**13 950**	**35**	**29**	**4 704**	**162**	**22**	**19 784**	**899**
ГС	4	52	13	1	10	10	3	1 173	391
ДА	26	1 665	64	6	568	95	6	3 763	627
ДО	24	222	9	-	-	-	-	-	-
ДУ	9	89	10	-	-	-	-	-	-
ӨМ	20	219	11	-	-	-	-	-	-
СЭ	91	2 119	23	10	3 545	355	10	8 268	827
ТӨ	219	9 584	44	12	581	48	3	6 580	2 193
				ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**72**	**3 516**	**49**	**13**	**4 441**	**342**	**119**	**94 804**	**797**
ДД	23	1 068	46	4	2 786	697	109	93 033	854
СҮ	39	370	9	8	515	64	8	1 065	133
ХЭ	10	2 078	208	1	1 140	1 140	2	706	353
				УЛААНБААТАР					
УБ	**138**	**5 379**	**39**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Хавсралт 37-гийн үргэлжлэл

	Гахай			Тахиа			Зөгий		
	фермерийн тоо	Гахайны тоо	1 аж ахуйд ногдох гахай	фермерийн тоо	тахианы тоо	1 аж ахуйд ногдох тахиа	фермерийн тоо	Зөгийн тоо, бүл	1 аж ахуйд ногдох зөгий, бүл
ДҮН	**187**	**16 779**	**90**	**217**	**451 705**	**2 082**	**81**	**2 835**	**35**
				БАРУУН БҮС					
ДҮН	**7**	**72**	**10**	**10**	**7 528**	**753**	**3**	**85**	**28**
БӨ	-	-	-	2	520	260	-	-	-
ГО	4	28	7	4	2 990	748	-	-	-
ЗА	-	-	-	1	1 600	1 600	-	-	-
УВ	2	20	10	2	2 050	1 025	2	75	38
ХО	1	24	24	1	368	368	1	10	10
				ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**45**	**1 940**	**43**	**47**	**25 845**	**550**	**12**	**350**	**29**
АР	14	236	17	10	850	85	1	40	40
БХ	2	58	29	2	2 300	1 150	-	-	-
БУ	8	361	45	5	4 710	942	4	49	12
ОР	3	731	244	2	1 833	917	7	261	37
ӨВ	13	205	16	23	1 902	83	-	-	-
ХӨ	5	349	70	5	14 250	2 850	-	-	-
				ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**95**	**6 936**	**73**	**65**	**33 236**	**511**	**51**	**1 928**	**38**
ГС	14	92	7	9	208	23	-	-	-
ДА	5	455	91	6	10 558	1 760	5	128	26
ДО	15	245	16	15	925	62	-	-	-
ДУ	19	79	4	7	242	35	-	-	-
ӨМ	10	225	23	10	2 658	266	-	-	-
СЭ	15	1 449	97	6	6 910	1 152	13	1 530	118
ТӨ	17	4 391	258	12	11 735	978	33	270	8
				ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**36**	**1 045**	**29**	**74**	**5 125**	**69**	**13**	**441**	**34**
ДД	24	243	10	63	2 077	33	11	234	21
СҮ	9	122	14	10	735	74	-	-	-
ХЭ	3	680	227	1	2 313	2 313	2	207	104
				УЛААНБААТАР					
УБ	**4**	**6 786**	**1 697**	**21**	**379 971**	**18 094**	**2**	**31**	**16**

САРЛАГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**600.0**	**627.7**	**601.5**	**424.1**	**440.3**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**183.4**	**180.0**	**148.5**	**90.2**	**105.2**
БӨ	56.2	55.8	42.8	36.5	48.0
ГО	15.5	16.2	13.0	2.5	4.3
ЗА	63.1	61.3	63.3	26.8	27.9
УВ	12.6	10.1	7.3	5.9	5.2
ХО	35.8	36.5	22.1	18.4	19.8
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**414.2**	**445.0**	**449.3**	**331.5**	**333.8**
АР	155.8	178.9	179.3	152.6	144.0
БХ	94.5	97.5	100.3	71.8	85.8
ОР	0.6	0.2	0.3	0.3	0.0
ӨВ	69.7	76.7	79.6	33.5	21.8
ХӨ	93.6	91.7	89.8	73.3	82.2
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**1.6**	**2.0**	**2.7**	**1.8**	**0.8**
ДА	-	-	0.0	0.0	-
ӨМ	0.4	0.6	0.5	0.3	0.3
СЭ	0.1	0.1	0.0	-	-
ТӨ	1.1	1.4	2.1	1.5	0.4
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**0.2**	**-**	**0.3**	**0.0**	**0.0**
СҮ	-	-	0.0	0.0	0.0
ХЭ	0.2	-	0.3	-	-
			УЛААНБААТАР		
УБ	**0.8**	**0.7**	**0.8**	**0.6**	**0.6**

ХАДЛАН БЭЛЧЭЭРИЙН ТАЛБАЙ, ХҮРЭЛЦЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Хадлан, бэлчээрийн талбай (мян.га)					100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**113 502.8**	**113 308.3**	**113 052.3**	**112 970.5**	**112 970.5**	**57**	**60**	**61**	**49**	**53**
			БАРУУН БҮС							
ДҮН	**28 982.2**	**28 907.7**	**28 901.1**	**28 889.1**	**28 889.1**	**60**	**59**	**53**	**37**	**42**
БӨ	3 596.8	3 596.5	3 596.5	3 593.8	3 593.8	67	62	53	47	54
ГО	8 820.2	8 815.7	8 815.4	8 813.4	8 813.4	35	35	31	19	23
ЗА	6 994.1	6 926.2	6 925.4	6 925.3	6 925.3	63	66	60	38	43
УВ	4 364.4	4 362.4	4 362.3	4 359.2	4 359.2	86	81	75	55	61
ХО	5 206.7	5 206.9	5 201.5	5 197.4	5 197.4	70	67	61	46	50
			ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	**25 624.1**	**25 614.8**	**25 529.0**	**25 443.9**	**25 443.9**	**92**	**102**	**108**	**83**	**91**
АР	3 793.0	3 793.0	3 793.0	3 792.9	3 792.9	151	170	183	139	155
БХ	8 976.9	8 976.1	8 888.2	8 879.0	8 879.0	37	42	43	33	37
БУ	2 632.9	2 632.4	2 632.2	2 602.4	2 602.4	136	160	173	161	165
ОР	41.1	41.1	41.1	41.0	41.0	865	1048	1030	771	796
ӨВ	5 746.2	5 746.0	5 745.7	5 700.4	5 700.4	84	88	93	53	64
ХӨ	4 434.0	4 426.2	4 428.8	4 428.2	4 428.2	131	142	147	123	128
			ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	**35 851.7**	**35 748.6**	**35 721.5**	**35 705.2**	**35 705.2**	**37**	**41**	**45**	**35**	**39**
ГС	536.7	482.0	481.7	481.1	481.1	51	47	46	43	53
ДА	194.2	194.0	193.2	188.7	188.7	206	288	313	248	257
ДО	9 288.5	9 282.4	9 282.0	9 273.5	9 273.5	15	17	19	19	22
ДУ	7 166.4	7 166.1	7 165.9	7 164.7	7 164.7	41	38	39	21	26
ӨМ	11 467.3	11 463.9	11 456.0	11 465.7	11 465.7	17	20	21	13	16
СЭ	1 764.1	1 761.3	1 759.8	1 758.1	1 758.1	101	136	148	132	135
ТӨ	5 434.5	5 398.9	5 382.9	5 373.5	5 373.5	85	93	106	87	95
			ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	**22 779.2**	**22 775.7**	**22 644.7**	**22 680.8**	**22 680.8**	**44**	**41**	**43**	**43**	**46**
ДД	9 737.1	9 735.1	9 606.2	9 560.7	9 560.7	28	30	30	26	27
СҮ	7 638.0	7 637.7	7 636.0	7 718.1	7 718.1	43	36	41	45	48
ХЭ	5 404.1	5 402.9	5 402.5	5 402.0	5 402.0	75	69	71	70	75
			УЛААНБААТАР							
УБ	**265.6**	**261.5**	**256.0**	**251.5**	**251.5**	**273**	**297**	**319**	**260**	**274**

Хавсралт 40

ТЭЖЭЭЛ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр

(тэж. нэгж - т)

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010 %
ДҮН	**513 442.2**	**560 493.2**	**499 211.6**	**618 554.8**	**663 161.6**	**107.2**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**120 308.0**	**119 046.4**	**95 215.3**	**112 405.6**	**129 138.8**	**114.9**
БӨ	29 862.2	23 309.2	26 092.1	33 417.1	36 108.8	108.1
ГО	6 008.2	7 684.6	4 024.4	4 930.0	6 329.6	128.4
ЗА	17 540.6	17 810.9	9 007.4	9 759.4	15 939.1	163.3
УВ	32 022.8	32 254.6	25 679.6	27 391.8	31 775.5	116.0
ХО	34 874.2	37 987.1	30 411.8	36 907.4	38 985.8	105.6
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**156 367.4**	**186 051.3**	**143 486.8**	**196 669.8**	**224 246.4**	**114.0**
АР	28 520.4	37 588.5	25 270.0	40 665.6	40 834.8	100.4
БХ	3 142.7	1 473.7	1 109.3	3 707.1	2 870.2	77.4
БУ	40 222.7	47 860.8	38 746.8	49 936.3	52 111.5	104.4
ОР	4 115.9	4 161.3	4 047.3	4 487.5	4 287.0	95.5
ӨВ	22 891.9	30 365.5	17 916.6	26 902.8	25 286.4	94.0
ХӨ	57 473.8	64 601.5	56 396.8	70 970.6	98 856.5	139.3
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**146 794.9**	**163 831.4**	**166 745.9**	**193 509.4**	**199 121.8**	**102.9**
ГС	301.4	276.4	746.7	1 849.7	1 480.8	80.1
ДА	22 008.8	25 068.5	27 568.6	28 121.8	29 215.9	103.9
ДО	484.0	678.1	1 030.7	794.8	802.4	101.0
ДУ	2 810.2	7 545.8	1 564.9	4 716.8	4 861.0	103.1
ӨМ	8 471.1	7 666.2	3 186.0	3 512.0	4 076.2	116.1
СЭ	72 221.9	70 916.8	75 401.3	103 535.9	83 380.3	80.5
ТӨ	40 497.5	51 679.6	57 247.7	50 978.3	75 305.2	147.7
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**79 687.2**	**78 090.5**	**75 784.4**	**107 085.0**	**99 564.0**	**93.0**
ДД	27 173.2	27 585.9	24 405.6	29 778.4	26 843.0	90.1
СҮ	9 608.0	9 300.2	7 013.0	11 857.3	12 156.0	102.5
ХЭ	42 906.0	41 204.4	44 365.8	65 449.4	60 565.0	92.5
			УЛААНБААТАР			
УБ	**10 284.7**	**13 473.6**	**17 979.2**	**8 885.0**	**11 090.6**	**124.8**

Хавсралт 41

БЭЛТГЭСЭН ӨВС, бүс, аймаг, нийслэлээр

т

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010 %
ДҮН	**933 110.9**	**1 030 926.5**	**912 323.7**	**1137 281.8**	**1 195 238.5**	**105.1**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**189 305.0**	**183 037.1**	**153 660.1**	**196 109.0**	**220 209.0**	**112.3**
БӨ	48 070.0	40 525.0	42 839.0	55 532.5	61 474.1	110.7
ГО	4 341.7	4 906.0	2 998.0	5 250.3	5 965.6	113.6
ЗА	25 476.1	28 580.3	10 396.2	17 086.3	28 563.7	167.2
УВ	51 094.0	50 783.0	43 175.7	48 018.0	53 095.0	110.6
ХО	60 323.2	58 242.8	54 251.2	70 221.9	71 110.6	101.3
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**297 905.2**	**365 899.5**	**272 835.9**	**378 498.2**	**441 842.3**	**116.7**
АР	54 976.0	80 957.0	53 509.2	84 745.3	85 139.0	100.5
БХ	3 241.0	2 590.0	1 565.1	3 803.0	3 549.0	93.3
БУ	80 510.0	97 230.0	82 299.0	101 281.0	107 504.0	106.1
ОР	8 860.0	9 036.2	8 846.0	9 670.0	9 450.0	97.7
ӨВ	28 731.1	38 696.7	14 491.9	31 916.1	32 989.5	103.4
ХӨ	121 587.1	137 389.6	112 124.7	147 082.8	203 210.8	138.2
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**275 655.7**	**305 589.5**	**298 051.5**	**345 845.8**	**315 759.4**	**91.3**
ГС	354.6	334.4	824.0	3 062.5	1 366.7	44.6
ДА	48 023.0	54 030.0	54 747.3	59 277.8	54 703.0	92.3
ДО	754.5	1 195.1	1 269.4	989.9	1 394.5	140.9
ДУ	360.0	358.0	230.0	239.0	106.9	44.7
ӨМ	5 374.9	4 549.9	1 522.8	3 081.1	3 561.1	115.6
СЭ	150 201.0	152 652.0	152 652.0	203 068.0	164 024.5	80.8
ТӨ	70 587.7	92 470.1	86 806.0	76 127.5	90 602.7	119.0
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**149 237.1**	**148 044.0**	**149 305.0**	**198 698.9**	**194 190.4**	**97.7**
ДД	51 895.0	55 294.0	50 814.0	58 696.9	57 027.9	97.2
СҮ	6 503.8	7 750.0	7 222.0	12 134.0	10 962.5	90.3
ХЭ	90 838.3	85 000.0	91 269.0	127 868.0	126 200.0	98.7
			УЛААНБААТАР			
УБ	**21 007.9**	**28 356.4**	**38 471.2**	**18 129.9**	**23 237.4**	**128.2**

ХОНИН ТОЛГОЙД ШИЛЖҮҮЛСЭН НЭГ МАЛД НОГДОЖ БАЙГАА ТЭЖЭЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

(тэж.нэгж - кг)

	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010 %
ДҮН	**7.9**	**8.2**	**7.2**	**11.3**	**11.0**	**97.6**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**7.0**	**7.0**	**6.2**	**10.5**	**10.6**	**101.0**
БӨ	12.4	10.4	13.7	19.9	18.5	93.1
ГО	2.0	2.5	1.5	3.0	3.2	106.2
ЗА	4.0	3.9	2.2	3.8	5.3	141.8
УВ	8.5	9.2	7.9	11.5	11.9	103.6
ХО	9.6	10.9	9.5	15.3	15.1	98.4
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**6.6**	**7.1**	**5.2**	**9.3**	**9.7**	**104.5**
АР	5.0	5.8	3.6	7.7	6.9	90.2
БХ	0.9	0.4	0.3	1.3	0.9	69.1
БУ	11.2	11.4	8.5	11.9	12.2	102.2
ОР	11.6	9.7	9.6	14.2	13.1	92.5
ӨВ	4.7	6.0	3.4	8.8	6.9	77.8
ХӨ	9.9	10.3	8.7	13.1	17.4	133.2
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**11.0**	**11.1**	**10.4**	**15.4**	**14.3**	**92.9**
ГС	1.1	1.2	3.4	8.9	5.8	65.0
ДА	55.0	44.9	45.7	60.0	60.2	100.3
ДО	0.3	0.4	0.6	0.4	0.4	89.4
ДУ	1.0	2.8	0.6	3.1	2.7	86.7
ӨМ	4.4	3.4	1.3	2.3	2.3	99.6
СЭ	40.4	29.7	28.9	44.8	35.2	78.6
ТӨ	8.8	10.3	10.0	10.9	14.7	134.9
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**7.9**	**8.3**	**7.7**	**11.0**	**9.6**	**87.3**
ДД	9.9	9.4	8.4	12.1	10.5	87.0
СҮ	2.9	3.4	2.3	3.4	3.3	95.9
ХЭ	10.6	11.1	11.6	17.4	14.9	85.6
			УЛААНБААТАР			
УБ	**14.2**	**17.3**	**22.0**	**13.6**	**16.1**	**118.5**

Хавсралт 43

ҮР ТАРИАНЫ ХАЯГДАЛ, БЭЛТГЭСЭН ГАР ТЭЖЭЭЛИЙН ХЭМЖЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр

т

	Үр тарианы хаягдал		2011/2010 %	Гар тэжээл		2011/2010 %
	2010	2011		2010	2011	
ДҮН	**11 120.3**	**4 506.3**	**40.5**	**32 745.2**	**46 743.8**	**142.8**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**189.5**	**38.3**	**20.2**	**12 021.2**	**14 929.7**	**124.2**
БӨ	-	-	-	6 293.5	6 755.0	107.3
ГО	46.3	17.3	37.4	208.5	313.3	150.3
ЗА	-	-	-	984.1	1 444.4	146.8
УВ	64.3	21.0	32.7	1 644.0	2 524.0	153.5
ХО	78.9	-	-	2 891.1	3 893.0	134.7
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**722.9**	**949.1**	**131.3**	**10 630.2**	**11 661.2**	**109.7**
АР	-	68.0	-	1 026.1	1 191.7	116.1
БХ	-	-	-	877.5	589.0	67.1
БУ	535.5	307.2	57.4	1 420.0	2 600.0	183.1
ОР	-	-	-	54.0	16.5	30.6
ӨВ	50.0	170.9	341.8	6 860.2	6 372.2	92.9
ХӨ	137.4	403.0	293.3	392.4	891.8	227.3
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**10 004.4**	**3 513.9**	**35.1**	**7 637.1**	**18 538.3**	**242.7**
ГС	-	-	-	347.2	332.5	95.8
ДА	332.4	98.0	29.5	725.8	449.7	62.0
ДО	-	-	-	72.7	98.4	135.4
ДУ	-	-	-	3 839.0	4 059.5	105.7
ӨМ	6.5	-	-	654.6	439.9	67.2
СЭ	8 577.4	1 746.0	20.4	284.1	1 203.3	423.5
ТӨ	1 088.1	1 669.9	153.5	1 713.7	11 955.0	697.6
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**203.5**	**5.0**	**2.5**	**1 906.7**	**1 224.7**	**64.2**
ДД	75.5	-	-	113.8	182.8	160.6
СҮ	-	-	-	1 661.0	729.2	43.9
ХЭ	128.0	5.0	3.9	131.9	312.7	237.1
			УЛААНБААТАР			
УБ	**-**	**-**	**-**	**550.0**	**389.9**	**70.9**

ГАХАЙ, ШУВУУНЫ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Гахай				
	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**35 974**	**29 285**	**25 808**	**24 842**	**30 397**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**522**	**371**	**236**	**188**	**174**
ГО	75	70	39	59	38
ЗА	82	67	23	23	57
УВ	73	110	47	62	59
ХО	292	124	127	44	20
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**8 981**	**5 014**	**4 055**	**2 633**	**4 304**
АР	390	393	142	148	141
БХ	30	8	20	10	-
БУ	4 561	3 273	2 869	1 348	2 004
ОР	1 279	469	479	396	602
ӨВ	126	155	159	113	40
ХӨ	2 595	716	386	618	1 517
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**14 595**	**14 684**	**7 883**	**8 134**	**13 757**
ГС	40	150	90	55	90
ДА	2 876	1 684	852	737	1 051
ДО	234	439	250	172	247
ДУ	102	71	79	95	92
ӨМ	130	105	135	175	239
СЭ	7 459	8 773	5 777	6 186	8 508
ТӨ	3 754	3 462	700	714	3 530
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**1 275**	**926**	**1 302**	**976**	**939**
ДД	649	163	438	346	222
СҮ	64	59	43	35	177
ХЭ	562	704	821	595	540
			УЛААНБААТАР		
УБ	**10 601**	**8 290**	**12 332**	**12 911**	**11 223**

Хавсралт 44-ийн үргэлжлэл

	Шувуу				
	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**295 243**	**359 856**	**399 443**	**425 822**	**596 841**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**3 560**	**2 945**	**2 187**	**2 685**	**6 375**
БӨ	1 669	1 120	1 154	938	292
ГО	55	112	217	505	2 838
ЗА	282	78	60	597	1 398
УВ	198	147	128	277	1 579
ХО	1 356	1 488	628	368	268
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**11 207**	**10 023**	**15 155**	**16 505**	**29 802**
АР	463	949	34	893	780
БХ	15	198	22	255	1 467
БУ	6 273	5 093	5 760	1 790	6 585
ОР	1 440	1 634	2 350	2 637	1 634
ӨВ	875	378	347	1 511	1 893
ХӨ	2 141	1 771	6 642	9 419	17 443
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**68 594**	**102 660**	**107 818**	**125 669**	**141 057**
ГС	48	48	93	109	205
ДА	4 586	3 749	6 702	10 904	19 133
ДО	673	716	328	286	992
ДУ	62	57	117	749	631
ӨМ	1 002	1 573	1 524	213	2 522
СЭ	10 199	9 192	9 539	11 097	14 905
ТӨ	52 024	87 325	89 515	102 311	102 669
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**4 805**	**2 941**	**2 052**	**2 566**	**4 150**
ДД	2 261	620	1 234	1 521	2 045
СҮ	201	41	58	385	1 327
ХЭ	2 343	2 280	760	660	778
			УЛААНБААТАР		
УБ	**207 077**	**241 287**	**272 231**	**278 397**	**415 457**

МЭГЖ, ӨНДӨГЛӨГЧИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Мэгж				
	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**10 827**	**8 415**	**6 228**	**5 434**	**6 872**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**127**	**106**	**54**	**72**	**76**
ГО	37	24	11	13	15
ЗА	19	18	6	9	15
УВ	41	48	16	28	36
ХО	30	16	21	22	10
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**3 392**	**1 660**	**1 874**	**867**	**1 163**
АР	238	228	27	29	55
БХ	6	7	6	3	-
БУ	1 899	968	1 507	413	538
ОР	332	173	196	195	150
ӨВ	29	42	46	37	11
ХӨ	888	242	92	190	409
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**4 400**	**4 659**	**2 325**	**2 648**	**3 349**
ГС	8	33	34	22	39
ДА	1 049	661	370	337	436
ДО	75	74	113	44	82
ДУ	50	23	20	43	30
ӨМ	31	25	79	46	75
СЭ	2 164	2 740	1 417	1 927	2 278
ТӨ	1 023	1 103	292	229	409
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**435**	**328**	**485**	**419**	**355**
ДД	191	82	163	131	63
СҮ	33	19	36	17	125
ХЭ	211	227	286	271	167
			УЛААНБААТАР		
УБ	**2 473**	**1 662**	**1 490**	**1 428**	**1 929**

Хавсралт 45-ын үргэлжлэл

	Өндөглөгч				
	2007	2008	2009	2010	2011
ДҮН	**200 844**	**270 254**	**270 084**	**303 525**	**478 117**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**2 245**	**2 323**	**1 980**	**2 464**	**5 850**
БӨ	917	1 052	1 071	860	259
ГО	43	86	164	499	2 812
ЗА	170	62	42	590	1 388
УВ	99	128	84	163	1 157
ХО	1 016	995	619	352	234
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**8 844**	**8 194**	**10 765**	**14 859**	**25 163**
АР	418	852	13	878	777
БХ	12	179	19	228	1 464
БУ	5 253	4 212	3 685	945	5 963
ОР	1 154	1 262	2 031	2 321	1 129
ӨВ	555	166	216	1 404	1 783
ХӨ	1 452	1 523	4 801	9 083	14 047
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**47 228**	**61 002**	**70 563**	**82 989**	**100 523**
ГС	39	39	70	72	182
ДА	2 773	2 001	3 348	7 298	12 955
ДО	518	425	215	199	619
ДУ	43	35	92	551	594
ӨМ	976	1 524	1 489	144	2 499
СЭ	6 633	6 149	6 078	7 819	11 104
ТӨ	36 246	50 829	59 271	66 906	72 570
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**3 930**	**2 296**	**1 301**	**1 798**	**2 728**
ДД	1 893	486	773	1 043	1 470
СҮ	159	31	47	307	673
ХЭ	1 878	1 779	481	448	585
			УЛААНБААТАР		
УБ	**138 597**	**196 439**	**185 475**	**201 415**	**343 853**

МАЛЖУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан						1 өрхийн ам бүлийн тоо		
	Өрхийн тоо			Ам бүлийн тоо					
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
ДҮН	**5 411**	**10 791**	**3 596**	**20 918**	**42 728**	**13 691**	**4**	**4**	**4**
БАРУУН БҮС									
ДҮН	**849**	**4 121**	**625**	**3 318**	**17 680**	**2 631**	**4**	**4**	**4**
БӨ	86	666	24	306	3 151	106	4	5	4
ГО	317	707	270	1 108	2 841	1 105	3	4	4
ЗА	237	1 025	95	974	4 078	412	4	4	4
УВ	62	718	117	293	3 210	477	5	4	4
ХО	147	1 005	119	637	4 400	531	4	4	4
ХАНГАЙН БҮС									
ДҮН	**1 214**	**4 589**	**966**	**4 763**	**16 912**	**3 549**	**4**	**4**	**4**
АР	181	498	130	813	1 769	513	4	4	4
БХ	222	392	183	965	1 531	673	4	4	4
БУ	407	275	218	1 613	1 074	847	4	4	4
ОР	60	-	17	151	-	51	4	-	3
ӨВ	152	2 351	277	668	8 704	964	4	4	3
ХӨ	192	1 073	141	553	3 834	501	3	4	4
ТӨВИЙН БҮС									
ДҮН	**1 424**	**1 432**	**1 172**	**5 106**	**5 568**	**4 435**	**4**	**4**	**4**
ГС	16	13	11	61	49	28	4	4	3
ДА	90	5	4	311	21	12	3	4	3
ДО	180	162	141	646	600	495	4	4	4
ДУ	155	367	194	670	1 475	778	4	4	4
ӨМ	483	418	350	1 525	1 682	1 266	3	4	4
СЭ	126	119	103	444	470	375	4	4	4
ТӨ	374	348	369	1 449	1 271	1 481	4	4	4
ЗҮҮН БҮС									
ДҮН	**1 910**	**647**	**833**	**7 659**	**2 559**	**3 076**	**4**	**4**	**4**
ДД	198	122	122	750	473	473	4	4	4
СҮ	1 211	260	284	4 799	1 028	1 119	4	4	4
ХЭ	501	265	427	2 110	1 058	1 484	4	4	3
УЛААНБААТАР									
УБ	**14**	**2**	**-**	**72**	**9**	**-**	**5**	**5**	**-**

Хавсралт 46-гийн үргэлжлэл

	Малжуулалтаар авсан малын тоо, тол			Үүнээс						Малжуулалтаар авсан малд эзлэх хувь		Малжуулалтад хамрагдсан 1 өрхөд ногдох малын тоо		
				Бод малын тоо			Бог малын тоо			Бод мал	Бог мал			
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011			2009	2010	2011
ДҮН	**293 010**	**254 140**	**111 256**	**30 044**	**19 984**	**4 156**	**262 966**	**234 156**	**107 100**	**3.7**	**96.3**	**54**	**24**	**31**
БАРУУН БҮС														
ДҮН	**33 792**	**79 095**	**22 633**	**1 343**	**1 339**	**445**	**32 449**	**77 756**	**22 188**	**2.0**	**98.0**	**40**	**19**	**36**
БӨ	653	1 514	1 551	24	244	18	629	1 270	1 533	1.2	98.8	8	2	65
ГО	12 531	25 623	10 822	156	24	137	12 375	25 599	10 685	1.3	98.7	40	36	40
ЗА	8 987	18 566	3 277	415	559	160	8 572	18 007	3 117	4.9	95.1	38	18	34
УВ	1 267	18 110	3 343	40	54	16	1 227	18 056	3 327	0.5	99.5	20	25	29
ХО	10 354	15 282	3 640	708	458	114	9 646	14 824	3 526	3.1	96.9	70	15	31
ХАНГАЙН БҮС														
ДҮН	**29 135**	**100 112**	**20 677**	**1 172**	**16 625**	**1 247**	**27 963**	**83 487**	**19 430**	**6.0**	**94.0**	**24**	**22**	**21**
АР	4 689	8 807	1 996	581	917	419	4 108	7 890	1 577	21.0	79.0	26	18	15
БХ	6 642	7 899	5 516	65	228	196	6 577	7 671	5 320	3.6	96.4	30	20	30
БУ	11 802	12 488	6 038	79	380	168	11 723	12 108	5 870	2.8	97.2	29	45	28
ОР	60	-	172	5	-	92	55	-	80	-	46.5	1	-	10
ӨВ	5 426	54 871	5 254	274	14 554	328	5 152	40 317	4 926	6.2	93.8	36	23	19
ХӨ	516	16 047	1 701	168	546	44	348	15 501	1 657	2.6	97.4	3	15	12
ТӨВИЙН БҮС														
ДҮН	**178 653**	**46 346**	**40 771**	**26 833**	**1 642**	**1 828**	**151 820**	**44 704**	**38 943**	**4.5**	**95.5**	**125**	**32**	**35**
ГС	380	472	246	-	-	-	380	472	246	-	100.0	24	36	22
ДА	2 141	396	214	110	10	84	2 031	386	130	39.3	60.7	24	79	54
ДО	8 496	6 319	6 419	355	228	279	8 141	6 091	6 140	4.3	95.7	47	39	46
ДУ	5 512	7 924	4 531	175	42	191	5 337	7 882	4 340	4.2	95.8	36	22	23
ӨМ	32 910	18 707	17 637	1 821	634	965	31 089	18 073	16 672	5.5	94.5	68	45	50
СЭ	114 980	3 482	2 905	23 720	387	214	91 260	3 095	2 691	7.4	92.6	913	29	28
ТӨ	14 234	9 046	8 819	652	341	95	13 582	8 705	8 724	1.1	98.9	38	26	24
ЗҮҮН БҮС														
ДҮН	**51 078**	**28 518**	**27 175**	**653**	**374**	**636**	**50 425**	**28 144**	**26 539**	**2.3**	**97.7**	**27**	**44**	**33**
ДД	7 744	8 871	8 871	11	5	5	7 733	8 866	8 866	0.1	99.9	39	73	73
СҮ	25 857	8 463	8 488	69	230	239	25 788	8 233	8 249	2.8	97.2	21	33	30
ХЭ	17 477	11 184	9 816	573	139	392	16 904	11 045	9 424	4.0	96.0	35	42	23
УЛААНБААТАР														
УБ	**352**	**69**	**-**	**43**	**4**	**-**	**309**	**65**	**-**	**-**	**-**	**25**	**35**	**-**

МАЛЖУУЛАЛТАНД ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр

сая төг

	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ								
	2009	2010	2011	Үүнээс			Нийт зарцуулсан хөрөнгөд эзлэх хувь		
				Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө	Орон нутгийн хөрөнгө	Бусад	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө	Орон нутгийн хөрөнгө	Бусад
ДҮН	**5 118.1**	**8 440.5**	**4 907.3**	**1 092.0**	**729.5**	**3 085.8**	**22.3**	**14.9**	**62.9**
				БАРУУН БҮС					
ДҮН	**786.2**	**2 875.0**	**1 112.7**	**248.3**	**137.4**	**727.0**	**22.3**	**12.4**	**65.3**
БӨ	23.9	145.3	132.6	-	-	132.6	-	-	100.0
ГО	333.9	889.0	505.4	57.0	68.8	379.7	11.3	13.6	75.1
ЗА	237.9	758.8	143.9	1.5	42.3	100.1	1.0	29.4	69.5
УВ	32.7	593.5	180.6	156.6	15.6	8.4	86.7	8.6	4.7
ХО	157.8	488.3	150.3	33.2	10.8	106.3	22.1	7.2	70.7
				ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**921.3**	**2 873.2**	**1 147.3**	**319.4**	**268.5**	**559.4**	**27.8**	**23.4**	**48.8**
АР	98.1	523.5	151.9	93.8	-	58.1	61.8	-	38.2
БХ	170.9	231.2	202.0	23.0	35.3	143.7	11.4	17.5	71.1
БУ	401.5	400.6	257.0	119.6	81.3	56.2	46.5	31.6	21.8
ОР	11.8	-	36.0	-	-	36.0	-	-	100.0
ӨВ	129.6	1 088.8	446.9	74.6	151.9	220.4	16.7	34.0	49.3
ХӨ	109.5	629.1	53.5	8.4	-	45.1	15.7	-	84.3
				ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**1 989.4**	**1 830.1**	**1 642.0**	**335.3**	**184.5**	**1 122.2**	**20.4**	**11.2**	**68.3**
ГС	11.0	11.2	10.4	8.3	-	2.1	79.7	-	20.3
ДА	80.7	9.8	38.9	21.0	-	17.9	54.0	-	46.0
ДО	103.9	180.9	200.6	71.1	9.1	120.4	35.4	4.5	60.0
ДУ	72.7	303.4	210.3	25.8	33.9	150.6	12.3	16.1	71.6
ӨМ	887.0	863.0	619.1	4.5	55.3	559.4	0.7	8.9	90.3
СЭ	153.6	137.5	164.2	46.5	17.0	100.7	28.3	10.4	61.3
ТӨ	680.5	324.4	398.5	158.2	69.2	171.0	39.7	17.4	42.9
				ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**1 406.4**	**858.9**	**1 005.3**	**189.0**	**139.1**	**677.2**	**18.8**	**13.8**	**67.4**
ДД	197.7	246.1	246.1	50.6	26.0	169.5	20.6	10.6	68.9
СҮ	704.4	288.9	311.5	57.7	59.4	194.4	18.5	19.1	62.4
ХЭ	504.4	323.9	447.7	80.7	53.7	313.3	18.0	12.0	70.0
				УЛААНБААТАР					
УБ	**14.7**	**3.3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

ШИНЭЭР ГАРГАСАН ХУДГИЙН ТАЙЛАН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Шинээр гаргасан худгийн тоо, бүгд			Үүнээс					
				Инженерийн хийцтэй			Энгийн уурхайн		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
ДҮН	**1 249**	**1 004**	**1 192**	**505**	**483**	**675**	**744**	**521**	**517**
				БАРУУН БҮС					
ДҮН	**230**	**183**	**230**	**97**	**97**	**113**	**133**	**86**	**117**
БӨ	60	26	35	7	7	10	53	19	25
ГО	55	33	48	21	15	20	34	18	28
ЗА	28	18	36	20	13	24	8	5	12
УВ	40	40	44	32	35	31	8	5	13
ХО	47	66	67	17	27	28	30	39	39
				ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**273**	**268**	**257**	**122**	**140**	**165**	**151**	**128**	**92**
АР	39	49	38	29	38	35	10	11	3
БХ	58	66	63	20	6	25	38	60	38
БУ	61	60	42	42	42	30	19	18	12
ОР	2	3	8	2	3	8	-	-	-
ӨВ	47	59	73	15	37	54	32	22	19
ХӨ	66	31	33	14	14	13	52	17	20
				ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**428**	**310**	**429**	**181**	**179**	**281**	**247**	**131**	**148**
ГС	6	7	11	2	5	11	4	2	-
ДА	1	2	7	1	2	6	-	-	1
ДО	64	48	66	21	12	13	43	36	53
ДУ	56	28	33	17	17	30	39	11	3
ӨМ	134	71	69	13	25	21	121	46	48
СЭ	39	65	96	17	37	68	22	28	28
ТӨ	128	89	147	110	81	132	18	8	15
				ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**281**	**238**	**272**	**78**	**62**	**112**	**203**	**176**	**160**
ДД	112	96	101	28	19	32	84	77	69
СҮ	99	85	99	28	23	32	71	62	67
ХЭ	70	57	72	22	20	48	48	37	24
				УЛААНБААТАР					
УБ	**37**	**5**	**4**	**27**	**5**	**4**	**10**	**-**	**-**

Хавсралт 48-ын үргэлжлэл

	Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая төг			Үүнээс: Улсын төсвийн хөрөнгөөр, сая төг			Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, сая төг			Малчдын өөрсдийн хөрөнгөөр, сая төг		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
ДҮН	**5 579.6**	**6 319.2**	**8 640.3**	**3 262.7**	**3 353.2**	**6 051.4**	**1 454.6**	**2 232.7**	**1 835.8**	**862.4**	**733.0**	**753.0**
БАРУУН БҮС												
ДҮН	**998.6**	**1 153.2**	**1 478.8**	**806.1**	**769.1**	**1 264.9**	**108.4**	**325.0**	**131.1**	**84.1**	**59.1**	**82.9**
БӨ	92.2	83.6	126.6	49.1	78.7	97.0	15.9	-	15.0	27.1	4.9	14.6
ГО	108.6	220.8	196.8	83.1	83.0	156.4	14.3	129.8	28.8	11.3	8.1	11.6
ЗА	281.2	195.4	408.9	259.6	187.5	383.0	13.8	4.9	10.4	7.7	2.9	15.6
УВ	333.9	357.4	417.9	239.9	246.8	330.7	64.4	92.8	73.6	29.6	17.8	13.6
ХО	182.8	296.0	328.6	174.3	173.1	297.7	-	97.5	3.4	8.4	25.4	27.6
ХАНГАЙН БҮС												
ДҮН	**1 390.4**	**2 183.3**	**2 244.6**	**640.2**	**930.5**	**1 479.9**	**553.7**	**1 085.1**	**616.7**	**196.4**	**167.5**	**148.0**
АР	296.1	571.9	408.0	145.0	472.9	380.9	135.5	75.6	14.3	15.6	23.4	12.8
БХ	332.5	110.9	421.6	265.6	76.1	329.3	34.2	16.4	49.8	32.7	18.5	42.5
БУ	352.4	605.0	368.5	86.5	211.5	227.8	253.0	365.1	108.2	12.9	28.4	32.5
ОР	21.0	32.0	84.4	-	-	45.4	-	32.0	39.0	21.0	-	-
ӨВ	201.0	698.6	822.5	26.3	58.3	396.0	76.8	549.9	373.8	98.0	90.4	52.7
ХӨ	187.4	164.9	139.6	116.8	111.8	100.5	54.3	46.2	31.6	16.3	7.0	7.5
ТӨВИЙН БҮС												
ДҮН	**2 021.9**	**2 217.1**	**3 256.1**	**1 264.3**	**1 159.9**	**2 138.5**	**412.3**	**652.1**	**846.1**	**345.3**	**405.1**	**271.5**
ГС	6.9	76.4	137.1	5.3	55.9	136.7	-	20.4	-	1.6	0.1	0.4
ДА	10.0	30.0	89.0	-	30.0	89.0	-	-	-	10.0	-	-
ДО	337.5	272.5	299.6	157.8	159.4	254.4	156.5	78.0	23.0	23.2	35.1	22.2
ДУ	245.1	242.7	379.1	237.9	208.5	370.5	-	24.1	-	7.2	10.0	8.6
ӨМ	234.8	424.5	299.7	133.3	224.6	181.2	66.8	145.1	83.8	34.6	54.8	34.8
СЭ	8.3	370.1	464.2	8.3	81.0	81.0	-	148.3	341.0	-	140.8	42.2
ТӨ	1 179.3	800.9	1 587.4	721.7	400.4	1 025.8	189.0	236.2	398.3	268.6	164.3	163.3
ЗҮҮН БҮС												
ДҮН	**828.3**	**738.2**	**1 577.0**	**487.9**	**481.7**	**1 102.4**	**237.3**	**170.5**	**223.9**	**103.2**	**85.8**	**250.7**
ДД	243.9	173.3	453.0	173.5	143.1	389.9	39.6	19.0	24.6	30.9	11.2	38.4
СҮ	386.4	319.6	506.7	248.5	213.0	328.5	95.7	70.1	83.0	42.3	36.5	95.2
ХЭ	198.0	245.2	617.4	65.9	125.6	383.9	102.0	81.4	116.3	30.0	38.1	117.2
УЛААНБААТАР												
УБ	**340.5**	**27.5**	**83.8**	**64.0**	**12.0**	**65.8**	**142.9**	**-**	**18.0**	**133.5**	**15.5**	**-**

ЗАСВАРЛАСАН ХУДГИЙН ТАЙЛАН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Засварласан худгийн тоо, бүгд			Үүнээс					
				Инженерийн хийцтэй			Энгийн уурхайн		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
ДҮН	**1 428**	**1 631**	**1 584**	**217**	**284**	**225**	**1 211**	**1 347**	**1 359**
				БАРУУН БҮС					
ДҮН	**149**	**128**	**202**	**38**	**35**	**37**	**111**	**93**	**165**
БӨ	7	5	6	3	2	1	4	3	5
ГО	101	50	99	14	15	21	87	35	78
ЗА	15	18	30	4	2	9	11	16	21
УВ	16	11	23	15	8	2	1	3	21
ХО	10	44	44	2	8	4	8	36	40
				ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**206**	**217**	**203**	**64**	**77**	**50**	**142**	**140**	**153**
АР	25	26	11	20	22	9	5	4	2
БХ	60	64	91	8	5	4	52	59	87
БУ	34	19	7	9	14	7	25	5	-
ОР	5	5	10	5	5	10	-	-	-
ӨВ	39	60	56	8	17	9	31	43	47
ХӨ	43	43	28	14	14	11	29	29	17
				ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**782**	**945**	**875**	**54**	**104**	**94**	**728**	**841**	**781**
ГС	3	7	7	3	4	2	-	3	5
ДА	5	45	8	3	11	8	2	34	-
ДО	283	365	438	4	23	24	279	342	414
ДУ	102	47	53	2	15	2	100	32	51
ӨМ	285	346	217	7	7	-	278	339	217
СЭ	38	68	81	19	26	30	19	42	51
ТӨ	66	67	71	16	18	28	50	49	43
				ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**270**	**337**	**302**	**57**	**66**	**42**	**213**	**271**	**260**
ДД	180	122	107	15	20	8	165	102	99
СҮ	39	160	138	8	4	17	31	156	121
ХЭ	51	55	57	34	42	17	17	13	40
				УЛААНБААТАР					
УБ	**21**	**4**	**2**	**4**	**2**	**2**	**17**	**2**	**-**

Хавсралт 49-ийн үргэлжлэл

	Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая төг			Үүнээс								
				Улсын төсвийн хөрөнгөөр, сая төг			Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, сая төг			Малчдын өөрсдийн хөрөнгөөр, сая төг		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
ДҮН	**595.2**	**1 096.1**	**901.4**	**135.6**	**199.0**	**139.0**	**155.9**	**649.7**	**458.7**	**303.8**	**247.4**	**303.7**
БАРУУН БҮС												
ДҮН	**93.2**	**111.6**	**206.2**	**49.8**	**13.7**	**47.1**	**27.2**	**74.8**	**112.7**	**16.1**	**23.1**	**46.4**
БӨ	9.5	3.7	1.5	9.3	3.4	0.5	-	-	-	0.2	0.3	1.0
ГО	32.2	45.3	60.0	16.1	1.4	0.4	6.9	33.0	35.8	9.3	10.9	23.8
ЗА	13.0	14.6	26.3	-	-	46.2	11.5	13.2	24.4	1.5	1.4	1.9
УВ	33.0	14.1	20.0	24.5	4.8	-	4.6	6.3	6.6	3.9	3.0	13.3
ХО	5.4	33.9	52.2	-	4.2	-	4.2	22.2	45.9	1.3	7.5	6.3
ХАНГАЙН БҮС												
ДҮН	**141.7**	**301.4**	**203.4**	**26.9**	**30.4**	**52.8**	**42.4**	**219.0**	**108.4**	**72.4**	**52.0**	**42.2**
АР	44.0	50.3	30.4	-	11.4	16.1	7.4	36.8	9.8	36.6	2.1	4.4
БХ	30.4	35.9	35.6	9.8	0.9	0.2	6.8	26.0	14.1	13.9	9.1	21.4
БУ	18.4	26.9	18.5	13.0	11.0	3.5	0.3	11.7	9.0	5.0	4.2	6.0
ОР	4	3.7	15.0	4	3.7	15.0	-	-	-	-	-	-
ӨВ	17.7	157.1	84.5	0.5	3.4	1.1	7.0	123.7	75.4	10.2	29.9	8.0
ХӨ	27.5	27.5	19.5	-	-	17.0	20.9	20.9	-	6.7	6.7	2.5
ТӨВИЙН БҮС												
ДҮН	**269.6**	**519.7**	**343.2**	**56.6**	**99.9**	**33.6**	**39.9**	**292.5**	**178.3**	**173.1**	**127.4**	**131.3**
ГС	7.3	1.1	30.1	7.0	-	10.0	-	-	20.1	0.3	1.1	-
ДА	1.7	123.0	13.2	0.6	94.0	12.5	-	19.8	-	1.1	9.2	0.7
ДО	26.3	208.6	107.9	5.3	0.6	5.5	1.5	176.2	45.0	19.5	31.8	57.4
ДУ	14.3	29.7	34.9	4.2	0.3	2.0	5.7	24.3	24.0	4.4	5.1	8.9
ӨМ	33.1	26.9	42.0	6.6	-	3.3	5.1	3.1	12.2	21.4	23.8	26.4
СЭ	149.7	64.0	27.4	32.0	-	-	4.7	25.0	12.7	112.9	39.0	14.7
ТӨ	37.3	66.4	87.8	0.9	5.0	0.3	22.9	44.1	64.3	13.5	17.4	23.2
ЗҮҮН БҮС												
ДҮН	**86.4**	**161.4**	**139.3**	**0.5**	**53.4**	**0.5**	**44.6**	**63.5**	**55.0**	**41.3**	**44.5**	**83.8**
ДД	51.0	23.4	20.8	-	3.6	0.3	32.9	6.4	1.5	18.1	13.5	19.1
СҮ	17.7	50.6	78.5	0.5	0.1	-	7.0	26.1	41.7	10.2	24.4	36.7
ХЭ	17.6	87.4	40.0	-	49.7	0.3	4.7	31.0	11.8	13.0	6.7	28.0
УЛААНБААТАР												
УБ	**4.4**	**2.0**	**9.4**	**1.8**	**1.6**	**5.0**	**1.9**	**-**	**4.4**	**0.8**	**0.4**	**-**

Хавсралт 50

ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ХУРААСАН УРГАЦ, ГА-ГИЙН УРГАЦ, ургамлын төрлөөр

	БҮГД				Үүнээс							
					ХАА-н компани, хоршоо				Иргэд, өрхийн аж ахуй			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Тариалсан талбай (мян.га)												
Үр тариа	153.9	252.4	259.2	299.9	145.7	232.0	234.9	274.8	8.2	20.4	24.3	25.1
Үүнээс: буудай	150.0	248.9	250.2	291.4	142.7	229.3	227.3	267.9	7.3	19.7	22.9	23.5
Төмс	12.3	13.5	13.8	15.4	2.7	3.5	2.9	3.6	9.6	10.0	10.9	11.8
Хүнсний ногоо	6.4	6.5	7.0	7.8	0.7	0.9	0.9	1.0	5.7	5.6	6.1	6.8
Тэжээлийн ургамал	5.5	3.3	11.1	10.9	3.3	1.6	5.5	4.9	2.2	1.7	5.6	6.0
Техникийн ургамал	14.3	6.2	23.3	10.9	12.2	4.9	20.9	8.9	2.1	1.3	2.4	2.0
Хураасан ургац (мян.т)												
Үр тариа	212.9	391.7	355.1	446.1	203.1	364.0	324.5	411.9	9.8	27.7	30.5	34.2
Үүнээс: буудай	209.8	388.1	345.5	435.9	201.1	361.4	316.3	403.6	8.7	26.8	29.1	32.2
Төмс	134.8	151.2	168.0	201.6	26.7	36.9	34.6	51.1	108.1	114.3	133.3	150.5
Хүнсний ногоо	78.5	78.0	82.3	99.0	7.2	13.4	8.9	11.8	71.3	64.6	73.3	87.2
Тэжээлийн ургамал	19.9	10.4	34.8	40.4	12.1	5.5	17.2	15.8	7.8	4.8	17.6	24.7
Техникийн ургамал	6.6	3.6	11.1	6.1	5.5	3.3	10.2	4.3	1.1	0.3	0.8	1.9
Өвс хадлан	1 030.9	912.3	1 137.3	1 195.2	89.1	98.3	116.0	62.6	941.8	814.0	1 021.2	1132.6
Га-гийн ургац (ц)												
Үр тариа	13.8	15.5	13.7	14.9	13.9	15.7	13.8	15.0	12.0	13.6	12.6	13.6
Буудай	14.0	15.6	13.8	15.0	14.1	15.8	13.9	15.1	11.9	13.6	12.7	13.7
Төмс	109.6	111.8	121.6	131.1	98.9	105.7	119.7	143.7	112.6	114.1	122.1	127.4

Хавсралт 51

НИЙТ ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙД УРГАМЛЫН ТӨРЛИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, ургамлын төрлөөр

	БҮГД				Үүнээс							
					ХАА-н компани, хоршоо				Иргэд, өрхийн аж ахуй			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Үр тариа	80.0	89.5	82.2	86.7	88.5	95.4	88.4	93.5	29.5	52.2	49.1	48.3
Үүнээс: буудай	78.0	88.2	79.4	84.2	86.7	94.3	85.5	91.1	26.3	50.3	46.4	45.1
Төмс	6.4	4.8	4.4	4.4	1.6	1.4	1.1	1.2	34.5	25.7	22.1	22.7
Хүнсний ногоо	3.3	2.3	2.2	2.3	0.4	0.4	0.3	0.3	20.5	14.4	12.4	13.0
Тэжээлийн ургамал	2.9	1.2	3.5	3.1	2.0	0.6	2.1	1.7	7.9	4.4	11.4	11.5
Техникийн ургамал	7.4	2.2	7.4	3.2	7.4	2.0	7.9	3.0	7.6	3.2	4.8	3.8
Бусад	0.0	0.1	0.3	0.3	0.0	0.1	0.3	0.2	0.0	0.1	0.1	0.6
Дүн	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ХУРААСАН УРГАЦ, ГА-ГИЙН УРГАЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр, ургамлын төрлөөр

	Тариалсан талбай, га							
	Үр тариа		Төмс		Хүнсний ногоо		Тэжээлийн ургамал	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
ДҮН	**259 196.7**	**299 927.4**	**13 813.7**	**15 375.6**	**7 032.2**	**7 793.0**	**11 133.2**	**10 874.0**
БАРУУН БҮС								
ДҮН	**6 328.0**	**8 992.0**	**1 930.2**	**2 158.0**	**1 181.1**	**1 431.9**	**2 611.9**	**3 976.9**
БӨ	18.8	47.8	359.7	351.2	126.3	133.1	629.4	669.2
ГО	594.4	656.6	200.0	234.9	109.7	150.7	532.0	627.2
ЗА	270.0	1 310.0	251.1	285.5	104.7	149.4	896.5	777.4
УВ	4 724.5	6 518.2	222.7	234.4	172.1	175.4	198.8	609.6
ХО	720.3	459.4	896.8	1 052.0	668.4	823.3	355.2	1 293.5
ХАНГАЙН БҮС								
ДҮН	**53 317.7**	**50 934.5**	**2 501.5**	**2 683.5**	**1 196.1**	**1 213.7**	**2 429.1**	**2 155.2**
АР	3 515.0	3 050.0	363.4	438.2	128.8	138.8	1 300.0	1 199.3
БХ	23.0	5.4	271.8	305.4	136.1	129.5	97.7	177.2
БУ	31 114.0	29 522.0	847.0	813.5	329.3	330.7	397.0	146.6
ОР	2 911.0	2 551.1	416.6	435.4	299.1	332.6	-	2.0
ӨВ	1 716.7	2 100.0	281.0	312.0	142.2	147.3	482.1	597.1
ХӨ	14 038.0	13 706.0	321.7	379.0	160.6	134.8	152.3	33.0
ТӨВИЙН БҮС								
ДҮН	**186 524.0**	**222 749.0**	**8 039.3**	**9 360.7**	**3 952.0**	**4 419.1**	**5 750.4**	**4 487.5**
ГС	-	-	9.2	11.7	12.2	17.5	22.2	24.0
ДА	6 823.0	11 041.4	960.0	1 001.8	916.8	916.7	208.0	230.0
ДО	-	-	40.2	37.0	48.6	35.6	7.0	16.6
ДУ	-	-	60.3	66.0	18.2	20.2	46.4	22.1
ӨМ	-	-	83.2	83.6	44.9	44.3	27.5	35.8
СЭ	129 416.7	151 807.3	2 903.1	3 339.8	1 792.2	2 049.9	1 264.2	1 676.5
ТӨ	50 284.3	59 900.3	3 983.3	4 820.8	1 119.2	1 334.9	4 175.1	2 482.5
ЗҮҮН БҮС								
ДҮН	**13 027.0**	**17 251.9**	**804.1**	**764.4**	**358.3**	**373.4**	**94.4**	**72.4**
ДД	4 130.0	9 412.4	312.5	242.3	130.2	138.2	-	
СҮ	80.0	-	59.0	67.1	28.0	30.2	94.4	43.0
ХЭ	8 817.0	7 839.5	432.6	455.0	200.1	205.0	-	29.4
УЛААНБААТАР								
УБ	**-**	**-**	**538.6**	**409.0**	**344.7**	**354.9**	**247.5**	**182.0**

Хавсралт 52-ын үргэлжлэл

	Хураасан ургац, т						Га-гийн ургац, ц			
	Үр тариа		Төмс		Хадлан өвс, мян.т		Үр тариа		Төмс	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
ДҮН	**355 060.8**	**446 050.5**	**167 955.7**	**201 638.9**	**1 137.3**	**1 195.2**	**13.7**	**14.9**	**121.6**	**131.1**
			БАРУУН БҮС							
ДҮН	**7 823.5**	**10 266.6**	**21 681.7**	**25 683.8**	**196.1**	**220.2**	**12.4**	**11.4**	**112.3**	**119.0**
БӨ	43.7	121.4	3 992.9	4 050.0	55.5	61.5	23.2	25.4	111.0	115.3
ГО	838.9	832.8	1 269.6	1 504.0	5.3	6.0	14.1	12.7	63.5	64.0
ЗА	616.0	1 005.8	2 201.8	3 533.5	17.1	28.6	22.8	7.7	87.7	123.8
УВ	5 715.5	7 860.3	2 194.6	2 581.8	48.0	53.1	12.1	12.1	98.6	110.1
ХО	609.4	446.3	12 022.8	14 014.5	70.2	71.1	8.5	9.7	134.1	133.2
			ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	**64 830.3**	**78 485.3**	**24 836.5**	**26 246.3**	**378.5**	**441.8**	**12.2**	**15.4**	**99.3**	**97.8**
АР	2 843.0	3 619.0	4 015.1	4 020.2	84.7	85.1	8.1	11.9	110.5	91.7
БХ	11.7	10.9	2 418.6	3 108.6	3.8	3.5	5.1	20.2	89.0	101.8
БУ	36 422.4	44 742.7	8 251.5	9 005.0	101.3	107.5	11.7	15.2	97.4	110.7
ОР	6 367.0	4 652.8	4 733.3	4 175.7	9.7	9.5	21.9	18.2	113.6	95.9
ӨВ	1 088.5	2 057.0	2 655.0	3 068.9	31.9	33.0	6.3	9.8	94.5	98.4
ХӨ	18 097.7	23 402.9	2 763.0	2 867.9	147.1	203.2	12.9	17.1	85.9	75.7
			ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	**270 047.4**	**343 536.1**	**108 406.1**	**136 708.0**	**345.8**	**315.8**	**14.5**	**15.4**	**134.8**	**146.0**
ГС	-	-	91.9	73.1	3.1	1.4	-	-	99.6	62.5
ДА	9 737.6	16 803.8	13 645.6	14 276.5	59.3	54.7	14.3	15.2	142.1	142.5
ДО	-	-	213.1	224.3	1.0	1.4	-	-	53.0	60.6
ДУ	-	-	304.5	174.4	0.2	0.1	-	-	50.5	26.4
ӨМ	-	-	621.1	743.7	3.1	3.6	-	-	74.7	89.0
СЭ	177 658.8	219 205.8	42 749.6	55 374.6	203.1	164.0	13.7	14.4	147.3	165.8
ТӨ	82 651.0	107 526.5	50 780.4	65 841.4	76.1	90.6	16.4	18.0	127.5	136.6
			ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	**12 359.7**	**13 762.5**	**7 733.9**	**7 700.8**	**198.7**	**194.2**	**9.5**	**8.0**	**96.2**	**100.7**
ДД	4 993.6	5 506.5	2 816.5	2 253.3	58.7	57.0	12.1	5.9	90.1	93.0
СҮ	40.0	-	437.4	647.5	12.1	11.0	5.0	-	74.1	96.5
ХЭ	7 326.1	8 256.0	4 480.0	4 800.0	127.9	126.2	8.3	10.5	103.6	105.5
			УЛААНБААТАР							
УБ	**-**	**-**	**5 297.5**	**5 300.0**	**18.1**	**23.2**	**-**	**-**	**98.4**	**129.6**

УРИНШ БОЛОВСРУУЛАЛТЫН ХЭМЖЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр

га

	2008	2009	2010	2011	2011/2010	
					хувь	зөрүү
ДҮН	**235 598**	**269 045**	**276 473**	**318 075**	**115.0**	**41 602**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**1 700**	**1 000**	**2 500**	**9 614**	**384.6**	**7 114**
ЗА	200	-	500	3 000	600.0	2 500
УВ	1 500	1 000	2 000	6 614	330.7	4 614
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**44 080**	**54 741**	**54 705**	**59 507**	**108.8**	**4 802**
АР	3 680	5 340	4 000	4 000	100.0	-
БУ	22 500	30 291	31 307	32 635	104.2	1 328
ОР	3 800	4 380	4 370	4 550	104.1	180
ӨВ	1 012	1 730	1 800	3 580	198.9	1 780
ХӨ	13 088	13 000	13 228	14 742	111.4	1 514
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**178 088**	**201 054**	**203 191**	**224 164**	**110.3**	**20 973**
ДА	6 800	12 654	12 128	12 796	105.5	668
СЭ	129 500	135 093	140 928	141 591	100.5	663
ТӨ	41 788	53 307	50 135	69 777	139.2	19 642
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**11 730**	**12 250**	**16 077**	**24 790**	**154.2**	**8 713**
ДД	4 100	2 100	8 400	13 990	166.5	5 590
СҮ	-	150	-	-	-	-
ХЭ	7 630	10 000	7 677	10 800	140.7	3 123

Хавсралт 54

ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ХЭМЖЭЭ

т

Бүтээгдэхүүний нэр	Үйлдвэрлэлт				Цэвэр импорт (импорт-экспорт)*			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Улаан буудай	209 829.9	388 121.9	345 457.5	435 889.2	171 293.2	112 808.1	66 122.2	7 315.2
Арвай	1 394.3	1 844.2	4 319.6	4 362.9	1 143.0	1 093.9	51 637.5	151.0
Овьёос	1 177.7	1 511.5	4 349.0	4 339.2	2 303.3	1 921.1	3 347.4	2 416.6
Бусад үр тариа	492.2	181.1	934.7	1 459.2	4 154.7	2 465.7	2 034.3	2 189.6
Төмс	134 772.8	151 211.0	167 955.7	201 638.9	35 393.0	23 215.2	8 505.0	5 779.2
Улаан лооль	2 805.3	1 432.1	1 565.6	2 350.1	5 720.6	2 704.6	4 005.2	2 518.1
Сонгино, саримс	4 221.5	4 084.6	5 839.9	6 088.7	14 255.1	11 230.4	14 594.5	15 090.0
Байцаа	19 327.7	19 034.0	17 856.0	20 896.8	20 553.3	19 809.1	25 144.7	33 831.9
Лууван, манжин	39 472.1	41 857.7	46 452.5	53 897.9	5 747.8	15 116.3	10 145.5	20 398.1
Өргөст хэмх	2 845.0	3 075.0	3 351.5	4 373.9	4 242.8	970.6	1 396.9	1 119.4
Тарвас, гуа, хулуу	6 510.0	4 942.1	3 875.9	7 471.0	4 523.6	1 632.8	989.3	1 516.4
Бусад ногоо	3 360.5	3 550.4	3 325.0	3 895.5	1 434.2	855.8	1 989.0	5 635.9

* Эх үүсвэр: Гаалийн Ерөнхий Газрын "Гаалийн статистик мэдээлэл"

Хавсралт 54-ийн үргэлжлэл

Бүтээгдэхүүний нэр	Нийт хэрэглээ (үйлдвэрлэлт + цэвэр импорт)				Үйлдвэрлэлт / Нийт хэрэглээ %			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Улаан буудай	381 123.1	500 930.0	411 579.7	443 204.4	55.1	77.5	83.9	98.3
Арвай	2 537.3	2 938.1	55 957.1	4 513.9	55.0	62.8	7.7	96.7
Овьёос	3 481.0	3 432.6	7 696.4	6 755.8	33.8	44.0	56.5	64.2
Бусад үр тариа	4 646.9	2 601.9	2 969.0	3 648.8	10.6	7.0	31.5	40.0
Төмс	170 165.8	174 426.2	176 460.7	207 418.1	79.2	86.7	95.2	97.2
Улаан лооль	8 525.9	4 133.9	5 570.8	4 868.2	32.9	34.6	28.1	48.3
Сонгино, саримс	18 476.6	15 315.0	20 434.4	21 178.7	22.8	26.7	28.6	28.7
Байцаа	39 881.0	38 828.7	43 000.7	54 728.7	48.5	49.0	41.5	38.2
Лууван, манжин	45 219.9	56 974.0	56 598.0	74 296.0	87.3	73.5	82.1	72.5
Өргөст хэмх	7 087.8	4 045.6	4 748.4	5 493.3	40.1	76.0	70.6	79.6
Тарвас, гуа, хулуу	11 033.6	6 574.9	4 865.2	8 987.4	59.0	75.2	79.7	83.1
Бусад ногоо	4 794.7	4 406.2	5 314.0	9 531.4	70.1	80.6	62.6	40.9